

Eksportmeldingen 2025

Forord

I en liten, åpen økonomi som opererer i en globalisert verden, er eksport en avgjørende faktor. Den finansierer importen, reflekterer Norges konkurransefortrinn og bidrar til økt produktivitet.

Til tross for at Norge har en åpen økonomi, er vi mindre eksportintensive enn våre naboland. For å styrke norsk eksport satte Støre-regjeringen i 2021 et ambisiøst mål om å øke eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030. Dette krever en målrettet satsing, særlig i en tid preget av handelskonflikter og økende global usikkerhet.

Eksportmeldingen gir et viktig kunnskapsgrunnlag for å diskutere hvordan norsk eksport kan vokse og utvikles. Eksportmeldingen er en årlig rapport som Menon Economics har utarbeidet for femte år på rad. Formålet med rapporten er å formidle kvantitativ og kvalitativ informasjon om status på norsk eksport til beslutningstakere og organisasjoner. Årets utgave av rapporten er utarbeidet på oppdrag fra NHO, LO, Innovasjon Norge, Eksportfinansiering Norge og Nasjonalt eksportråd.

Forfatterne står ansvarlig for alt innhold i rapporten.

Mars 2025

Jonas Erraia
Prosjektansvarlig
Menon Economics

Mars 2025

Lotte Leming Rognsås
Prosjektleder
Menon Economics

Om Menon Economics

Menon Economics analyserer økonomiske problemstillinger og gir råd til bedrifter, organisasjoner og myndigheter. Vi er et konsultentselskap som opererer i grenseflatene mellom økonomi, politikk og marked.

Menon kombinerer samfunns- og bedriftsøkonomisk kompetanse innenfor fagfelt som samfunnsøkonomisk lønnsomhet, verdsetting, nærings- og konkurranseøkonomi, strategi, finans og organisasjonsdesign. Vi benytter forskningsbaserte metoder i våre analyser og jobber tett med ledende akademiske miljøer innenfor de fleste fagfelt.

Les mer om vårt arbeid på menon.no.

Innhold

Sammendrag	4
Executive summary	11
1 Introduksjon og det globale bakteppet	18
2 En oversikt over norsk eksport	20
2.1 Godt år for norsk eksport og rekordår for tjenesteeksporten	20
2.2 Handelsbalansen på høyt nivå – men fallende for andre år på rad	22
2.3 Norsk eksport er havbasert	23
2.4 Norges viktigste handelspartnere	27
2.5 Norsk eksport sammenliknet med andre land	36
3 Regionenes eksportbidrag	40
3.1 Vestlandet eksporterer fortsatt mest	40
3.2 Sentrale kommuner eksporterer mest, de minste distriktskommunene har høyere eksportintensitet	43
4 Eksportens ringvirkninger for sysselsetting i Norge	47
5 Nasjonale eksportsatsinger	50
5.1 Eksportutviklingen fra 2022 til 2024 sett i lys av eksportmålet i Hurdalsplattformen	50
5.2 Beskrivelse og status på KPI-ene	51
Vedlegg 1: Fylkesvedlegg	58
Vedlegg 2: Metodikk	103
Vedlegg 3: Ringvirkninger	109

Sammendrag

I årets Eksportmelding gir vi en status og oppdatering på eksportåret 2024. Dette er en videreføring av de fire foregående Eksportmeldingene. I årets utgave gir vi en grundig oversikt over norsk eksport, ser nærmere på eksportbidraget fra de ulike regionene, studerer ringvirkninger av eksporten, og dykker ned i utviklingen i og eksporten fra næringene som inngår i de nasjonale eksportsatsingene. Som noe nytt presenterer vi for første gang detaljert statistikk på eksporten til Kina, USA og EU.

Historisk høy eksport av tjenester og tradisjonelle varer

I 2024 eksporterte Norge varer og tjenester for 2 470 milliarder kroner, noe som representerer en økning på 1 prosent sammenlignet med 2023. Det er særlig tjenesteeksporten som økte, med en vekst på 9 prosent. Både eksport av tradisjonelle varer samt eksporten av olje og gass var nær uendret i 2024. **Norsk eksport utenom olje og gass var i 2024 på sitt høyeste nivå noensinne**, med en verdi på nærmere 1 300 milliarder kroner. Også olje- og gasseksporten er høy i en historisk kontekst, kun overgått av årene 2022 og 2023, som var preget av høye gasspriser og delvis også høye oljepriser. I 2024 var olje- og gasseksporten på 1 176 milliarder kroner.

2024 skiller seg fra foregående år ved at **eksportveksten målt i faste priser var betydelig**, på nesten 6 prosent. Måling i faste priser, i motsetning til løpende priser, korrigerer for prisendringer og gjenspeiler dermed den faktiske volumveksten i eksporten. Etter en periode med lav eller ingen vekst i fastlandseksporten målt i faste priser, er det positivt at vi ser en økning i 2024. Selv om det på kort sikt er eksportverdien som er viktig fordi den finansierer importinntekter og bedrer lønnsomheten i norske eksportbedrifter, er det utviklingen i eksporten i faste priser vi bryr oss mest om på sikt. Dette fordi det er den som driver underliggende strukturell eksportvekst, samt fordi den forteller oss noe om underliggende konkurransekraft. En mulig grunn til at eksportveksten i faste priser økte i 2024 kan være at svekkelsen av kronen de seneste årene endelig har manifestert seg i høyere konkurransekraft på globale markeder.

Norges posisjon som **kyst- og havnasjon** gjenspeiles i eksporten, hvor olje- og gassnæringen, maritim næring, offshore leverandører og sjømatnæring spiller en dominerende rolle. I 2024 eksporterte disse næringene varer og tjenester for mer enn 1 666 milliarder kroner, noe som utgjør hele 67 prosent av Norges totale eksport. Ser vi på næringene utenom olje og gass, er maritim næring størst med eksport på 224 milliarder kroner. Dette tilsvarer en oppgang på nesten 2 milliarder kroner fra 2023, som hovedsakelig skyldes en 9 prosent vekst i eksportverdien fra sjøtransport. Den nest største næringen, kraftintensiv industri, opplevde derimot en nedgang i eksporten på nesten 4 prosent. Denne nedgangen er primært drevet av et fall i nøkkelpriiser på viktige varer, som aluminium og gjødsel. Sjømatnæringen, som er den raskest voksende eksportnæring de siste ti årene, økte sin eksport i 2024 med 2 milliarder kroner, og eksporterte dermed for 168 milliarder kroner. Den største veksten fra 2023 ser vi imidlertid innen eksport fra offshore leverandører, som vokste med 20 prosent. I 2024 eksporterte næringen for 100 milliarder kroner, og de har dermed lyktes med å gjenvinne eksportnivået før oljeprisnedgangen i 2014.

Stormaktene og handelsblokkene – EU, USA og Kina – er avgjørende for norsk eksport

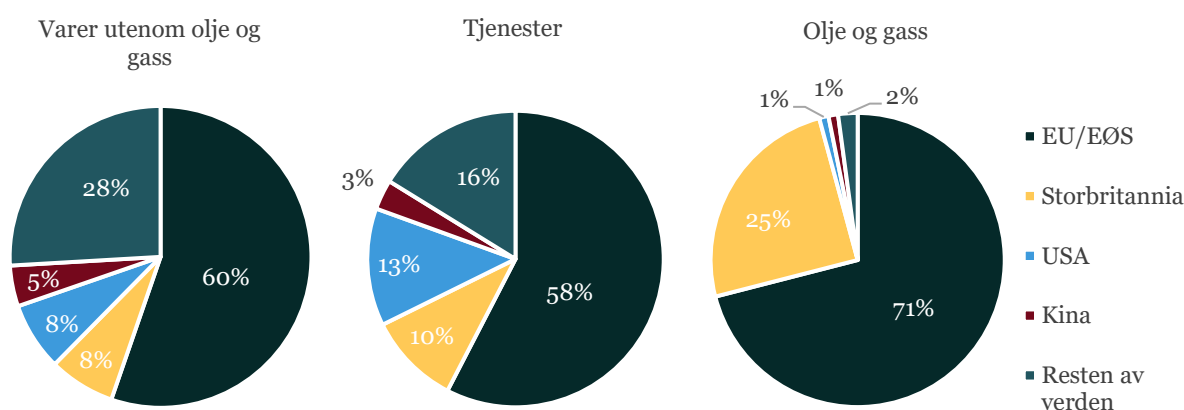
Norsk eksport går primært til EU/EØS-landene og Storbritannia. Utenfor Europa er USA og Kina Norges største handelspartnere. Sammen med EU utgjør disse verdens tre største markeder, og deres økonomiske utvikling og handelspolitikk er helt avgjørende for norsk handel og næringsliv. Samtidig

spiller USA, Kina og EU en sentral rolle i den nåværende handelskonflikten. I årets rapport har vi dykket dypere ned i eksporten til de tre store globale økonomiske supermaktene.

Samlet ser vi at en mindre andel av Norges eksport går til Kina og USA enn det som er tilfellet for både dansk og svensk eksport. I dag er andelen 5 prosentpoeng lavere enn for Danmark og 6 prosentpoeng lavere enn for Sverige, målt som andel av total eksport til disse to markedene. At Norge eksporterer mindre til USA og Kina enn nabolandene våre, og at andelen av norsk eksport til USA og Kina har vokst sakte de siste ti årene er interessant med tanke på at begge land har hatt betydelig høyere vekst enn Norges hovedmarked, Europa, i samme periode.

Figuren under viser andelen av norsk vare- og tjenesteeksport, samt eksport av olje og gass, til disse økonomiske stormaktene og Storbritannia.

Figur A: Andel av norsk eksport som går til EU/EØS, USA, Kina, Storbritannia¹ og resten av verden i 2024. Kilde: SSB, Menon Economics

EU/EØS er Norges viktigste handelspartner og mottar over 60 prosent av all norsk eksport. I 2024 eksporterte Norge varer og tjenester for mer enn 1 500 milliarder kroner til EU/EØS-landene. EU/EØS er ikke bare den største mottakeren av norske varer og tjenester, men også den viktigste importøren fra alle norske næringer. Næringene som er minst avhengig av EU (helsenæringen, samt maritim næring og offshore leverandører) eksporterer 48 prosent av deres samlede eksport til EU. De største eksportnæringene til EU er maritim og offshore, kraftintensiv industri og sjømatnæringen. Det tidligere EU-landet **Storbritannia** er også en viktig partner, spesielt innen olje og gass, hvor landet mottar en fjerdedel av all norsk olje- og gaseksport, samt i underkant av 10 prosent av annen eksport.

Norsk eksport til **USA** preges i stor grad av tjenesteeksport, som utgjorde 73 milliarder kroner i 2024. Samlet ble det eksportert varer og tjenester for 135 milliarder kroner. Siden eksporten til USA hovedsakelig består av tjenester, har de store tjenestenæringene også høy andel av sin eksport til dette markedet. Den maritime næringen og offshore leverandører har den høyeste eksportandelen til USA, med 15 prosent. Sjøtransport (shipping) alene eksporterte for 30 milliarder kroner til USA i 2024, noe som utgjør 17 prosent av næringens eksport. Andre tjenestenæringene, som IKT, forretningstjenester og reiseliv, bidrar også vesentlig til eksporten med eksportandeler på henholdsvis 13, 12 og 8 prosent.

¹ Andelen tjenester til Storbritannia er 2023-tall.

Innen vareeksporten er sjømat spesielt viktig. Sjømatnæringen har opplevd en eksportvekst på over 440 prosent de siste 10 årene, og eksporterer i dag fisk for 13 milliarder kroner.

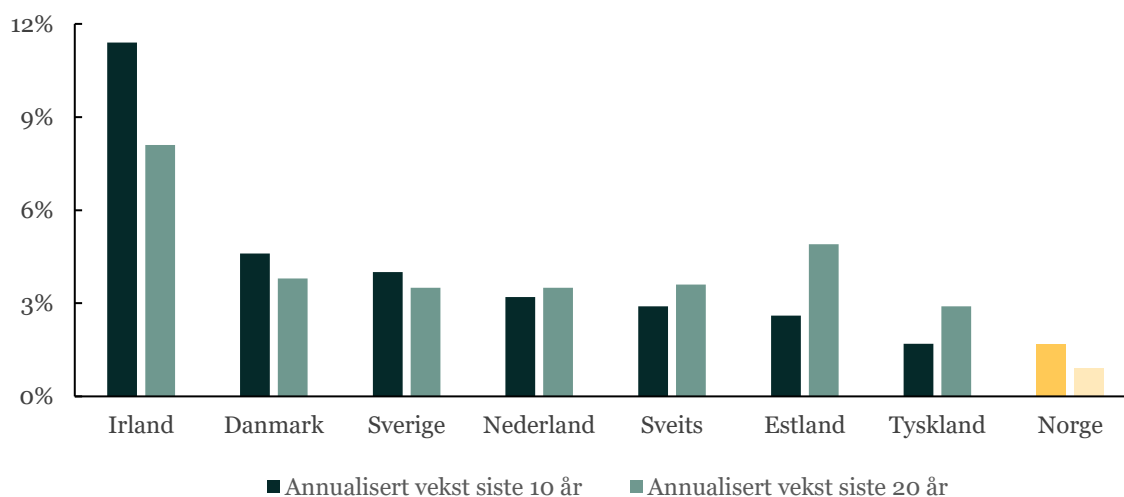
I 2024 eksporterte Norge varer og tjenester til **Kina** for 61 milliarder kroner. I motsetning til USA, hvor tjenesteeksport dominerer, er det vareeksporten til Kina som er størst. Tradisjonelle varer utgjør nesten halvparten av den totale eksporten. For de fleste næringene er avhengigheten likevel lav. Helsenæringen har den høyeste andelen av sin eksport til Kina, med 16 prosent, mens alle andre næringer eksporterer 6 prosent eller mindre. I tillegg til helsenæringen har sjømatnæringen, maritim næring og offshore leverandører også betydelige eksportandeler til Kina, med henholdsvis 6, 5 og 5 prosent.

Norge har lav eksportintensitet og lav eksportkompleksitet relativt til sammenlignbare land

I internasjonal handelssammenheng kategoriseres Norge som en liten og åpen økonomi. Norge eksporterer imidlertid mindre enn europeiske land vi ofte sammenlikner oss med. I 2024 utgjorde norsk eksport av varer og tjenester 48 prosent av BNP. Til sammenlikning var gjennomsnittet for land i EU på 51 prosent, mens tilsvarende tall for Sverige var 55 prosent og for Danmark 70 prosent. Dersom vi ser på norsk eksport utenom olje og gass, faller eksportandelen til 32 prosent, og da er Norge det land i EU/EØS-regionen med lavest eksport som andel av BNP.

Forklaringen på den lave handelsintensiteten finnes i eksportutviklingen de siste 20 årene, som har vært nokså svak. Den norske eksportveksten målt i faste priser har vært lavere enn i sammenlignbare europeiske land. Over de siste ti årene har Norge hatt en annualisert vekst på 1,7 prosent. Til sammenlikning har veksten i perioden vært mer enn det dobbelte i både Sverige og Danmark. Dette er vist på figuren under.

Figur B: Årlig eksportvekst siste 10 og 20 år, målt i faste priser. Norge oppdatert med 2024-tall, for andre land er IMF's estimater på 2024-tall benyttet. Kilde: IMF

I tillegg til utviklingen i eksportandelen har vi i årets Eksportmelding også sett på kompleksiteten i den norske eksportmiksen. Vi finner at Norge har noe lavere økonomisk kompleksitet enn andre land på samme velstandsnivå. I 2023 lå Norge på 44. plass på Economic Complexity Index (ECI), omgitt av land som Costa Rica, Hellas, Libanon og New Zealand. Dette er ikke overraskende langt bak våre naboland, som alle ligger helt i toppen. Den lave eksportkompleksiteten skyldes en høy andel

råvareeksport. Man kan argumentere for at indeksen undervurderer Norges eksportkompleksitet fordi produksjonsprosessen av råvarer som aluminium og petroleumsprodukter i Norge er mer innovativ enn i eksempelvis afrikanske råvarenaasjoner. Samtidig finner vi igjen andre indikasjoner på at Norges eksportrettede næringsliv er mindre teknologisk avansert enn resten av Nord-Europa. Dette er tilfellet når vi eksempelvis ser på patenter, der Norge har 50-70 prosent mindre patenter per innbygger enn andre nordiske land. Også når vi ser på robotisering av industrien scorer Norge langt under Danmark og Sverige som ligger helt i verdenstoppen.

Forskning viser at det er en sammenheng mellom økonomisk kompleksitet og langsiktig eksport- og BNP-vekst.² Land med høyere kompleksitet har oftere høyere økonomisk vekst fordi de produserer avanserte og kunnskapsintensive varer med høyere verdiskaping. Norges lave plassering på ECI kan derfor være en utfordring for fremtidig eksportutvikling, særlig fordi norsk eksport i stor grad er råvarebasert og møter sterk prisbasert konkurranse. Dersom Norge ikke øker eksportkompleksiteten, kan dette bidra til lavere vekst i både eksport og BNP i årene fremover.

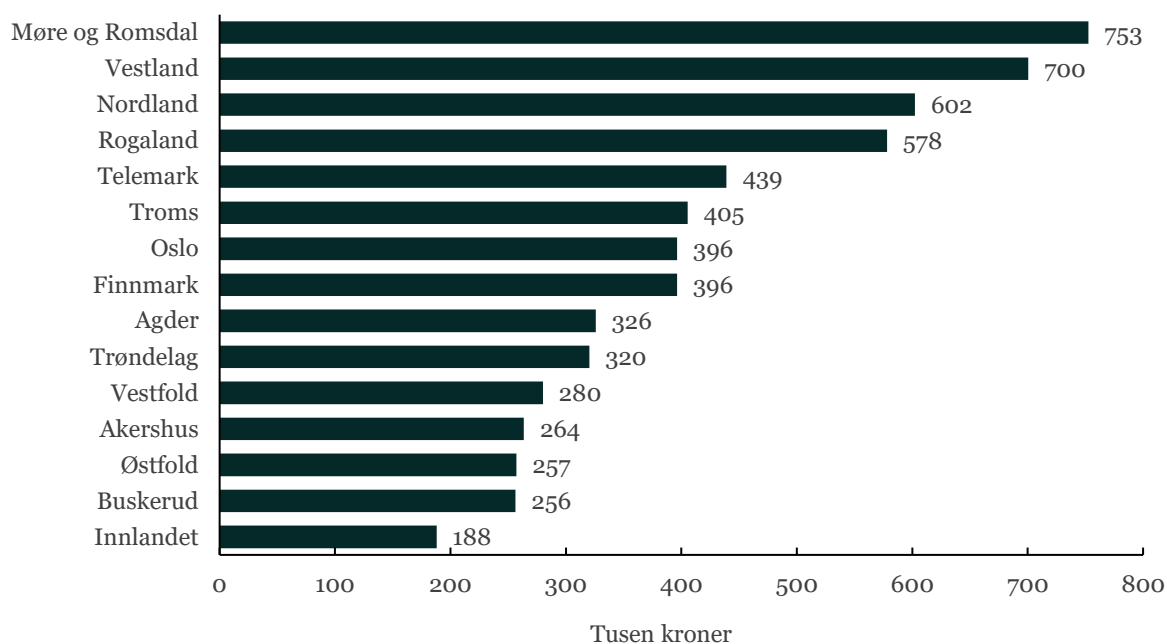
Vestlandet eksporterer mest og distriktskommunene har høyest eksportintensitet

I rapporten fordeler vi eksporten utenom olje og gass på norske fylker og kommuner. Som i tidligere år ser vi at norsk eksport er konsentrert på Vestlandet, med Vestland fylke som det største eksportfylket. I 2024 eksporterte bedrifter i Vestland varer og tjenester verdt hele 235 milliarder kroner. I analysen finner vi også at tre av Norges fem største eksportfylker er lokalisert på Vestlandet. I tillegg til Vestland fylke er dette Rogaland fylke og Møre og Romsdal, og samlet står disse tre fylkene for omkring 40 prosent av den samlede eksporten utenom olje og gass.

Samlet eksport er ikke nødvendigvis den mest rettvise indikatoren for hvor avhengig en region er av eksport. Et bedre mål er eksportintensiteten som vi definerer som fylkets samlede eksport per sysselsatt. Dette er vist under for alle de norske fylkene.

² Hidalgo og Hausmann (2009). *The building blocks of economic complexity*. Tilgjengelig [her](#).

Figur C: Eksport per sysselsatt, ekskludert olje og gass, fordelt på fylker i 2024. Kilde: SSB og Menon Economics³

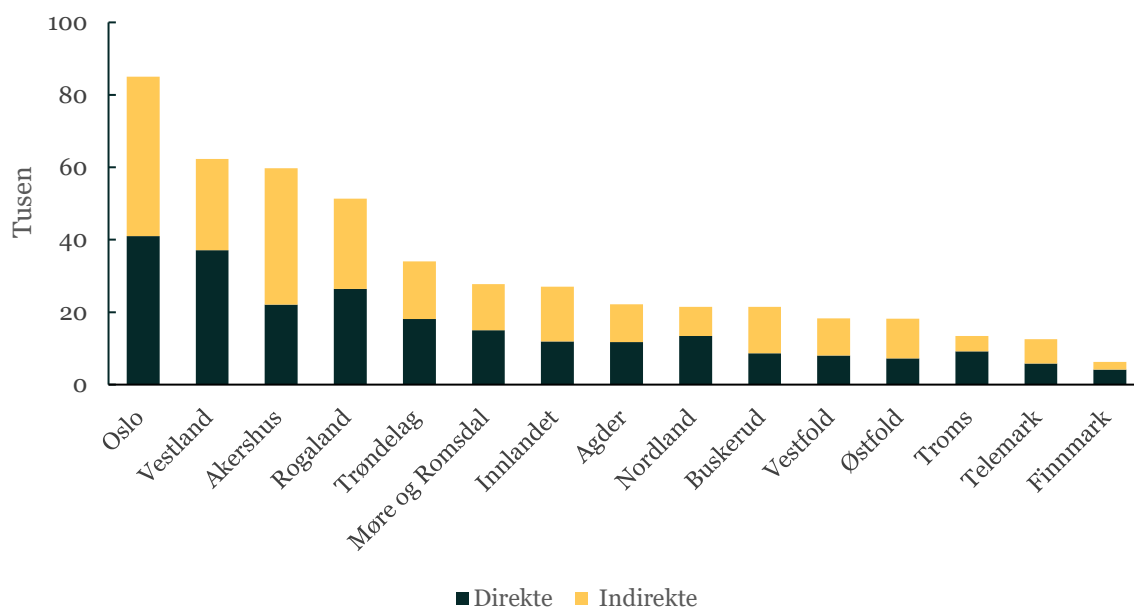
De tre mest eksportintensive fylkene i 2024 var Møre og Romsdal, Vestland og Nordland. Møre og Romsdal hadde eksport per sysselsatt på noe over 750 000 kroner, og har vært det mest eksportintensive fylket siden første utgivelse av Eksportmeldingen i 2021. Den høye eksportintensiteten er drevet av betydelig eksport fra aktører innen sjømatnæringen, kraftintensiv industri og maritim næring som har sin base i fylket. Vestland fylke følger tett på Møre og Romsdal med en eksportintensitet på 700 000 kroner. Kraftintensiv industri, sjømatnæringen og maritim næring er de største eksportnæringene også i dette fylket. Nordland er det tredje mest eksportintensive fylket med 602 000 kroner per sysselsatt. Her er det primært eksport av sjømat samt industrien som bidrar til den høye eksportintensiteten. I helt motsatt ende ligger Østfold, Buskerud og Innlandet som alle har eksport godt under halvparten av det nasjonale gjennomsnittet.

Eksporten legger grunnlag for 640 000 arbeidsplasser – hver femte arbeidsplass

Eksporten understøtter sysselsetting i hele landet, både i eksportnæringene selv og hos deres leverandører og underleverandører. I 2024 estimerer vi at eksporten la grunnlag for 640 000 arbeidsplasser. Dette tilsvarer omkring hver femte norske arbeidsplass. Basert på kartleggingen av den geografiske eksporten estimerer vi arbeidsplasser som understøttes av eksporten i hvert fylke. Det vil si både de som jobber i eksportbedriftene (direkte effekter) og de som er ansatte hos leverandører og underleverandører (indirekte effekter).

³ Eksport per sysselsatt inkluderer i denne rapporten alle sysselsatte i kommunen fra SSB. Dette inkluderer privat næringsliv og offentlig ansatte.

Figur D: Sysselsettingseffekter (ringvirkninger) av eksporten ekskludert olje og gass fordelt på fylker. Kilde: Menon Economics

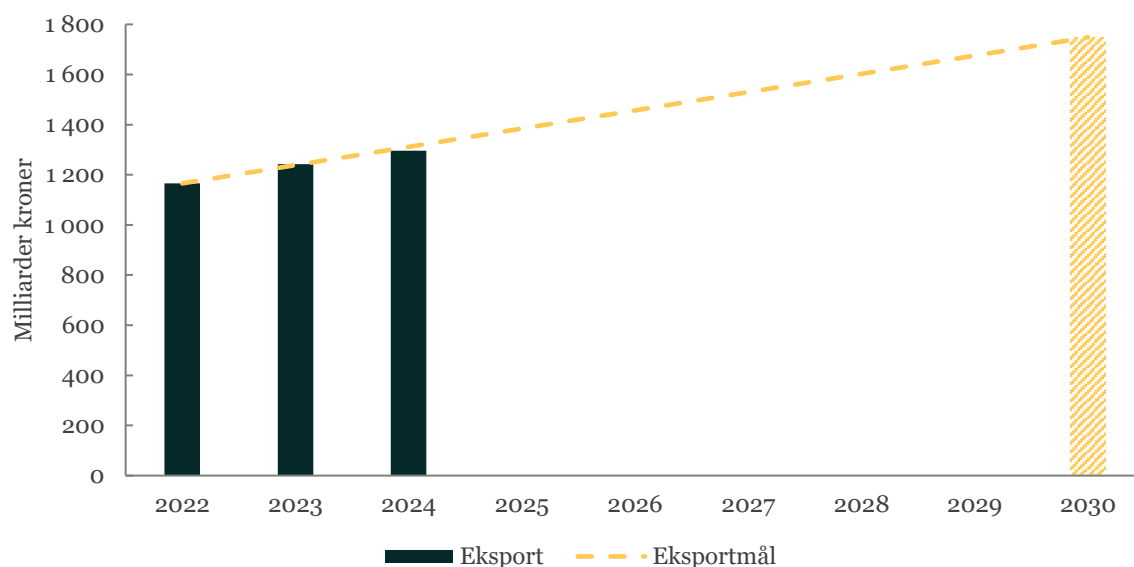
Som vist i figuren over er sysselsettingseffektene størst i Oslo, der i overkant av 80 000 arbeidsplasser understøttes av eksporten. De indirekte effektene utgjør en større andel i de store fylkene som Oslo og Akershus, mens mindre og mer eksportintensive fylker, som eksempelvis Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark har en høyere andel direkte effekter.

I rapporten ser vi også på den relative betydningen av arbeidsplassene som er tilknyttet eksport for hvert fylke. Her finner vi at Møre og Romsdal er det fylket der eksporten betyr mest relativt til det samlede næringslivet, hvor mer enn hver femte arbeidsplass i næringslivet er direkte eller indirekte tilknyttet eksporten utenom olje og gass. I de resterende fylkene utgjør sysselsettingseffektene fra eksporten mellom 14 og 19 prosent av den samlede totale sysselsetting

Norge så godt som i rute for å nå målet om 50 prosent økt eksport innen 2030

I 2021 satte regjeringen et mål om en 50 prosent økning i norsk eksport utenom olje og gass innen 2030. For å nå eksportmålet må fastlandseksporten vokse med litt over 5 prosent årlig i løpende priser fra 2022 til 2030. Gitt veksten i fastlandseksporten i 2024, er Norge nå omtrent på vekstbanen som kreves for å nå målene for 2030 målt i løpende kroner. Eksportverdien de siste tre årene er vist i figuren under.

Figur E: Norsk eksport utenom olje og gass i 2022 til 2024, med eksportmålet for 2030 og vekstbane for å nå målet markert i gult. Kilde: SSB, Menon Economics

Målt i løpende priser vokste eksporten utenom olje og gass med 4,4 prosent fra 2023 til 2024, og samlet har eksporten økt med litt over 11 prosent siden målet ble satt i 2022. Dette betyr at Norge ligger omtrent på vekstbanen som kreves for å nå målet innen 2030. Selv om veksten var mindre i 2024 enn i 2023, var det positivt at en større andel av veksten kom fra en oppgang i eksportvolum (korrigert for inflasjon). Som vi beskriver i rapporten, er dette trolig nødvendig dersom man skal oppnå langsiktig eksportvekst.

Executive summary

The 2024 Export Report provides an updated status on Norway's exports, continuing the series from the past four editions. This year's report presents a comprehensive overview of Norwegian exports, including exports from the different regions, employment effects, and sector-specific developments within Norway's national export initiatives. For the first time, we also present detailed statistics on exports to China, the USA, and the EU.

Historically high export of services and traditional goods

In 2024, Norway exported goods and services worth NOK 2,470 billion, representing a 1 percent increase compared to 2023. The main driver of this growth was export of services, which increased by 9 percent. Meanwhile, exports of traditional goods and oil and gas remained largely unchanged from the previous year. **Norwegian exports, excluding oil and gas, reached their highest recorded level at nearly NOK 1,300 billion.** Oil and gas exports were also historically high, surpassed only by 2022 and 2023, when high gas and, to some extent, oil prices drove exceptional revenues. In 2024, oil and gas exports amounted to NOK 1,176 billion.

A key distinction in 2024 compared to previous years was the **significant export growth when measured in constant prices**, which increased by nearly 6 percent. Measuring exports in constant prices, rather than current prices, adjusts for price changes and thus reflects actual volume growth. After a period of low or stagnant growth in mainland exports in constant prices, the increase observed in 2024 is a positive development. While export value is the crucial metric in the short term - helping to finance imports and improve profitability for Norwegian exporters - long-term trends in constant prices are more important, as they drive underlying structural export growth and indicate shifts in competitiveness. A potential explanation for the increased export growth in constant prices in 2024 is the depreciation of the Norwegian krone in recent years, which may have finally materialised as improved competitiveness in global markets.

Norway's position as a **coastal and maritime nation** is reflected in its exports, where the oil and gas sector, the maritime industry, offshore suppliers, and the seafood sector play a dominant role. In 2024, these industries exported goods and services worth more than NOK 1,666 billion, accounting for 67 percent of Norway's total exports. Excluding oil and gas, the largest export sector was the maritime industry, with NOK 224 billion in exports - a near NOK 2 billion increase from 2023, mainly due to a 9 percent growth in revenue from shipping services. The second-largest sector, energy intensive industry, saw a decline in exports of nearly 4 percent, primarily driven by declining prices for key commodities such as aluminium and fertiliser. The seafood industry, which has been the fastest-growing export sector over the past decade, increased exports by NOK 2 billion in 2024, reaching a total of NOK 168 billion. However, the strongest year-on-year growth was observed in the offshore supplier industry, which expanded exports by 20 percent. In 2024, the sector exported NOK 100 billion, regaining its pre-2014 oil price downturn export levels.

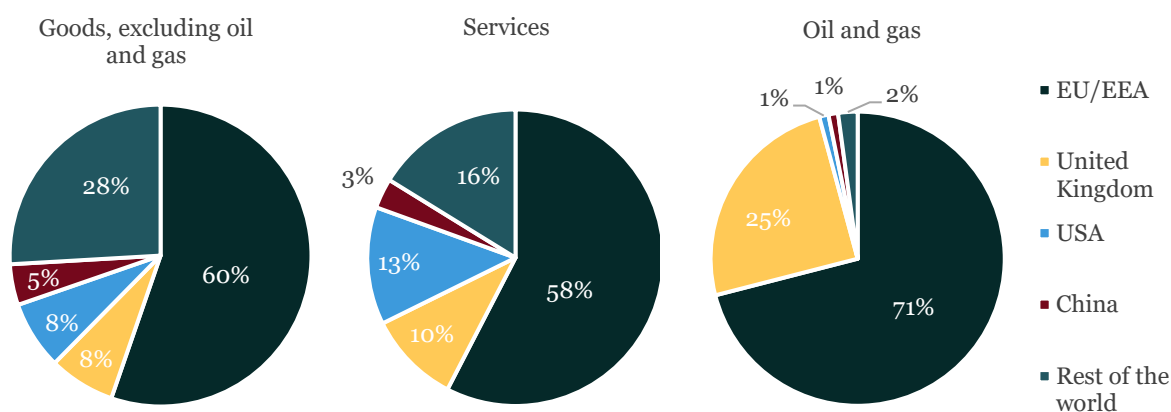
Global superpowers and trade blocs – The EU, USA and China – are crucial for Norwegian exports

Norwegian exports are primarily directed towards EU/EEA countries and the United Kingdom. Outside Europe, the USA and China are Norway's largest trading partners. Together with the EU, these markets represent the world's three largest economies, making their economic developments and trade policies crucial for Norwegian trade and industry. At the same time, the USA, China, and the EU play a central role in ongoing global trade tensions. In this year's report, we take a deeper look into Norway's exports to these three global economic superpowers.

Overall, a smaller share of Norwegian exports goes to China and the USA compared to Danish and Swedish exports. Currently, the share of Norwegian exports to these two markets is 5 percentage points lower than for Denmark and 6 percentage points lower than for Sweden. The fact that Norway exports less to the USA and China than its neighbouring countries—and that the share of Norwegian exports to these markets has remained unchanged over the past decade—is noteworthy given that both countries have experienced significantly higher economic growth than Norway’s primary market, Europe, during the same period.

The figure below illustrates the share of Norwegian exports of goods and services, as well as oil and gas exports, to these major economic powers and the United Kingdom.

Figure A: Share of Norwegian exports to the EU/EEA, USA, China, the United Kingdom⁴, and the rest of the world in 2024. Source: SSB and Menon Economics

The EU/EEA is Norway’s most important trading partner, receiving over 60 percent of all Norwegian Exports. In 2024, Norway exported goods and services worth more than NOK 1,500 billion to EU/EEA countries. The EU/EEA is not only the largest recipient of Norwegian goods and services but also the most important import market for all Norwegian industries. Even the industries least dependent on the EU—the healthcare sector, the maritime industry, and offshore suppliers—export 48 percent of their total exports to the EU. The largest export industries to the EU are maritime and offshore, power-intensive industries, and the seafood industry. The former EU member, the United Kingdom, remains an important trade partner, particularly in oil and gas, where it accounts for one-quarter of all Norwegian oil and gas exports, as well as just under 10 percent of other exports.

Norwegian exports to the **USA** are largely characterised by service exports, which amounted to NOK 73 billion in 2024. In total, Norway exported goods and services worth NOK 135 billion to the USA. Due to the high share of service exports, large service-based industries have a significant portion of their exports directed to this market. The maritime industry and offshore suppliers have the highest export share to the USA, at 15 percent. Shipping alone exported NOK 30 billion to the USA in 2024, representing 17 percent of the industry’s total exports. Other service industries, such as ICT, business services, and tourism, also contribute significantly, with export shares of 13, 12, and 8 percent, respectively. In terms of goods exports, seafood is particularly important. The seafood industry has

⁴ The share of services to the UK is based on 2023 figures.

seen export growth of over 440 percent in the past decade and now exports seafood worth NOK 13 billion to the USA each year.

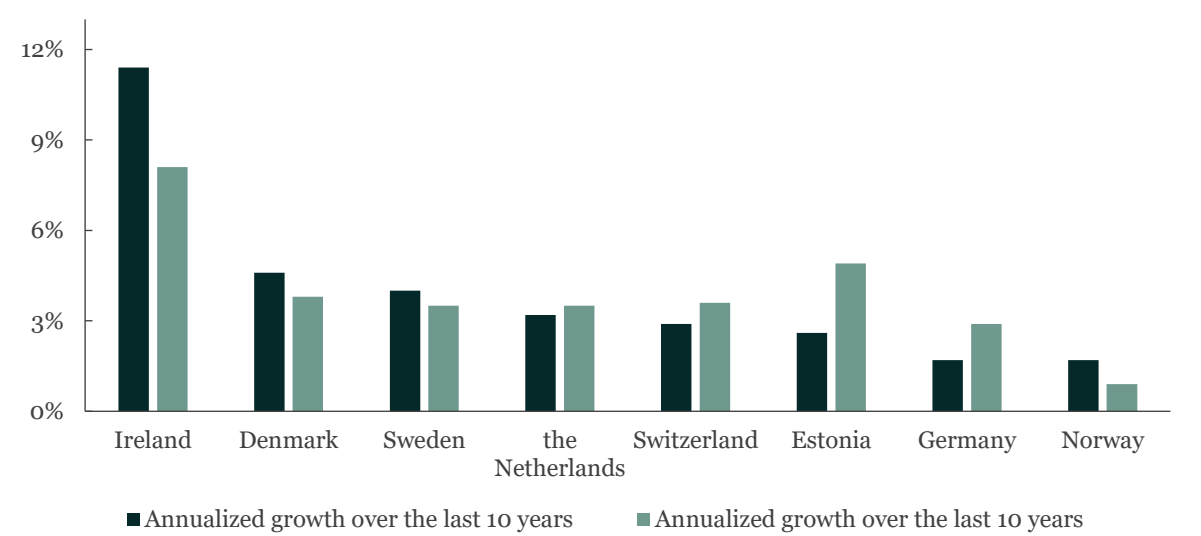
In 2024, Norway exported goods and services worth NOK 61 billion to **China**. Unlike the USA, where service exports dominate, exports to China are primarily goods-based, with traditional goods accounting for nearly half of total exports. For most industries, dependency on the Chinese market remains low. The healthcare sector has the highest share of its exports directed to China, at 16 percent, while all other industries export 6 percent or less. In addition to the healthcare sector, the seafood industry, maritime industry, and offshore suppliers also maintain significant export shares to China, at 6, 5, and 5 percent, respectively.

Norway’s export intensity and complexity is low compared to similar countries

In an international trade context, Norway is categorised as a small, open economy. However, its export intensity— measured as exports as a share of GDP - is lower than that of comparable European countries. In 2024, Norway’s exports of goods and services accounted for 48 percent of GDP, compared to an average of 51 percent for EU countries. Sweden’s export intensity was 55 percent, while Denmark’s was significantly higher at 70 percent. When excluding oil and gas, Norway’s export share drops to 32 percent, making it the country with the lowest export-to-GDP ratio in the EU/EEA region.

This low export intensity can largely be attributed to weak export growth over the past two decades. Norway’s export growth in constant prices has been lower than in comparable European countries. Over the past decade, Norwegian exports have grown at an annualised rate of 1.7 percent, while both Sweden and Denmark have seen more than double this growth.

Figure B: Annual export growth over the last 10 and 20 years, measured in constant prices. Norway’s data updated with 2024 figures, while IMF estimates for 2024 are used for other countries. Source: IMF

In addition to examining export intensity, this year’s Export report also analyses the complexity of Norway’s export mix. Our findings indicate that Norway has a lower level of economic complexity than other countries at a similar income level. In 2023, Norway ranked 44th on the Economic Complexity Index (ECI), alongside countries such as Costa Rica, Greece, Lebanon, and New Zealand. In contrast, Norway’s neighbouring countries rank among the most complex economies globally.

The relatively low complexity of Norway's exports is primarily due to its high share of raw material exports. One could argue that the index underestimates Norway's export complexity, as the production processes for raw materials such as aluminium and petroleum products in Norway are more technologically advanced than in, for example, African resource economies. However, other indicators also suggest that Norway's export-oriented industries are less technologically advanced than those in the rest of Northern Europe. This is evident in the number of patents, where Norway has 50–70 percent fewer patents per capita than other Nordic countries. Norway also falls significantly behind Denmark and Sweden in industrial robotisation, both of which rank among the world's leading countries in this area.

Research shows a correlation between economic complexity and long-term export growth and GDP growth.⁵ Countries with higher complexity tend to experience stronger economic growth, as they produce advanced, knowledge-intensive goods with higher value creation. Norway's low ranking on the ECI may therefore pose a challenge for future export development, particularly as Norwegian exports remain highly resource-dependent and face strong price-based competition. Without an increase in export complexity, Norway risks lower export and GDP growth in the coming years.

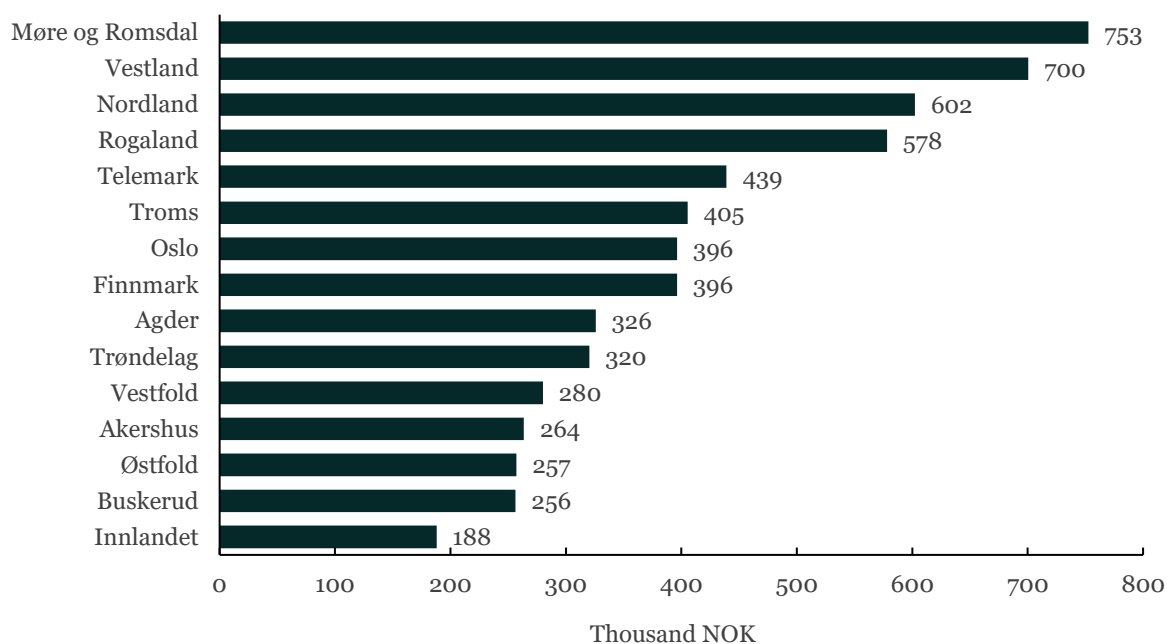
Western Norway exports the most in absolute terms, while rural municipalities have the highest export intensity

In the report, we break down exports from mainland Norway by county and municipality. As in previous years, we see that Norwegian export is concentrated in Western Norway, with Vestland county as the clearly largest exporting county. In 2024, companies in Vestland exported goods and services worth NOK 235 billion. Three of Norway's five largest exporting counties are located in Western Norway: Vestland, Rogaland, and Møre og Romsdal. Together, these three counties account for around 40 percent of Norway's total exports excluding oil and gas.

While total export value is an important indicator, it does not necessarily reflect a region's dependency on exports. A more accurate measure is export intensity, defined as total exports per employed person. This is shown in the figure below for all Norwegian counties.

⁵ Hidalgo og Hausmann (2009). *The building blocks of economic complexity*. Available [here](#).

Figure C: Export per employed person, excluding oil and gas, by countries in 2023. Source: SSB, Menon Economics⁶

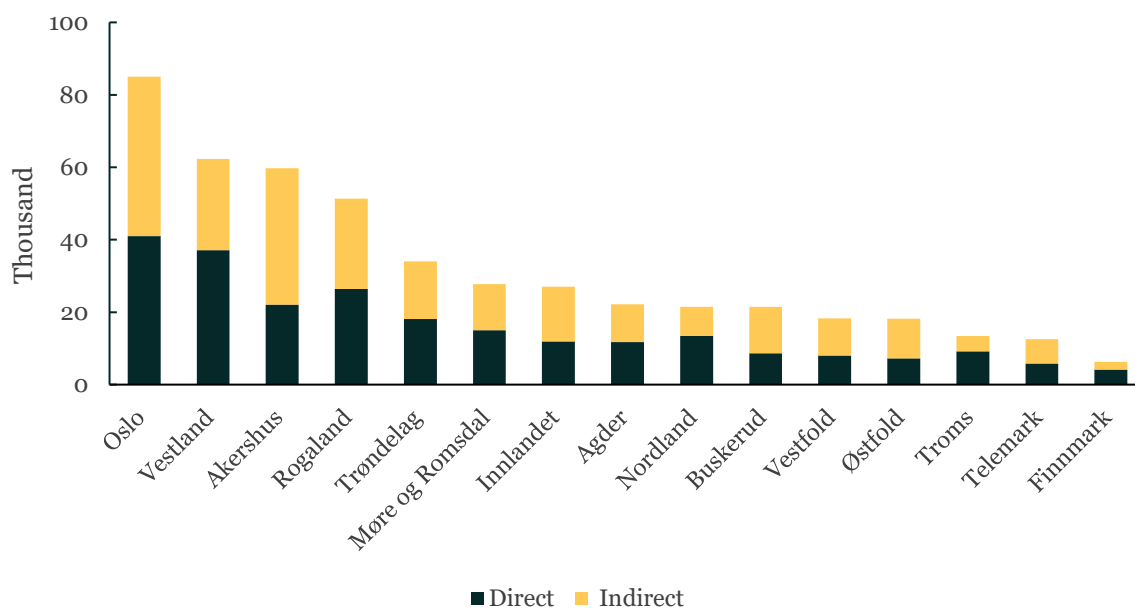
The three most export-intensive counties in 2024 were Møre og Romsdal, Vestland, and Nordland. Møre og Romsdal had the highest export intensity, at just over NOK 750,000 per employed person, driven by significant exports from the seafood sector, the energy intensive sector, and the maritime sector. Vestland followed closely with NOK 700,000, led by the same sectors as in Vestland. Nordland ranked third, with an export intensity of NOK 602,000 per employed person, primarily due to seafood and industrial exports. In contrast, Østfold, Buskerud, and Innlandet had the lowest export intensities, with levels well below half of the national average.

Exports support 640,000 jobs – one in five Norwegian jobs

Exports underpin employment across the country, both directly in exporting companies and indirectly through their supply chains. In 2024, we estimate that exports supported 640,000 jobs, equivalent to around one in five Norwegian jobs. Based on the mapping of geographical exports, we estimate the number of jobs supported by exports in each county. This includes both those employed directly in exporting companies (direct effects) and those working for suppliers and subcontractors (indirect effects)

⁶ Exports per employed person in this report include all employed individuals in the municipality, based on SSB data. This includes both private sector employees and public sector workers.

Figure D: Employment effects (direct and indirect) of exports excluding oil and gas, by country.
Source: Menon Economics

As shown in the figure above, the employment effects are largest in Oslo, where more than 80,000 jobs are supported by exports. Indirect effects account for a larger share in major counties such as Oslo and Akershus, while smaller and more export-intensive counties — such as Møre og Romsdal, Nordland, Troms, and Finnmark — have a higher proportion of direct effects.

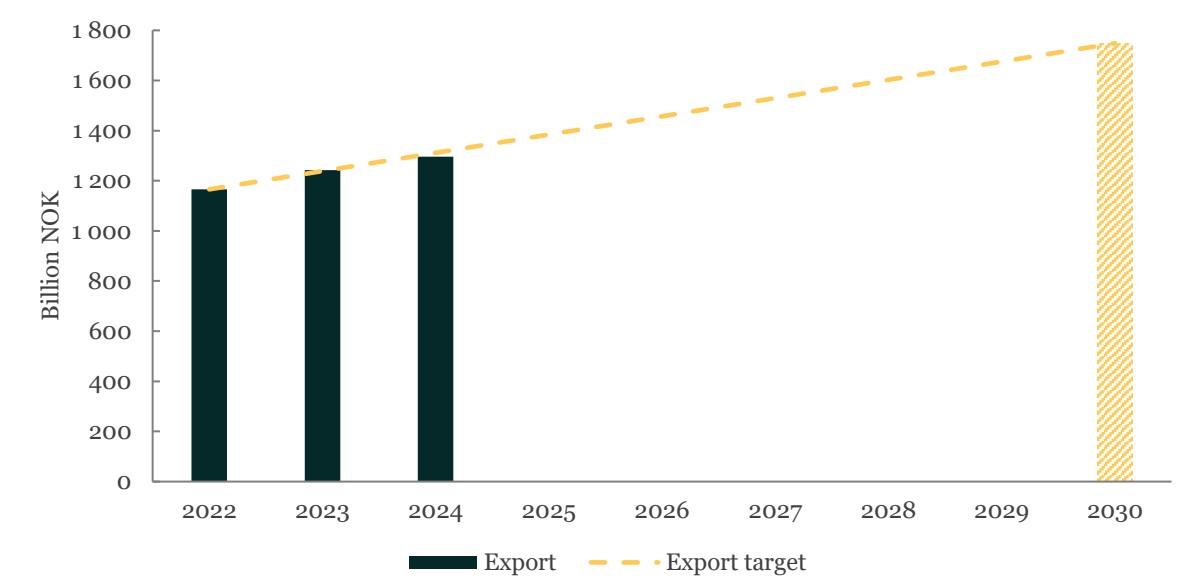
The report also examines the relative significance of export-related jobs in each county. Here, we find that Møre og Romsdal is the county where exports play the most significant role relative to the overall business sector, with more than one in five jobs in the private sector being directly or indirectly linked to exports excluding oil and gas. In the remaining counties, the employment effects of exports account for between 14 and 19 percent of total employment.

Norway is on track to meet the target of a 50 percent increase in exports by 2030

In 2021, the Norwegian government set a target of increasing exports excluding oil and gas by 50 percent by 2030. To reach the export target, mainland exports must grow by just over 5 percent annually in current prices from 2022 to 2030.

Given the growth in exports excluding oil and gas in 2023 and 2024, Norway is currently on track to meet this target in nominal terms.

Figure E: Norwegian exports excluding oil and gas from 2022 to 2024, with the export target for 2030 and the growth trajectory to reach the target highlighted in yellow. Source: SSB, Menon Economics

In current prices, exports excluding oil and gas grew by 4.4 percent from 2023 to 2024, bringing total growth since 2022 to just over 11 percent. This means that Norway is roughly on the growth trajectory required to reach the target by 2030. While growth was slightly lower in 2024 than in 2023, a positive development was that a larger share of the growth came from increased export volumes (adjusted for inflation), which is crucial for long-term export growth.

1 Introduksjon og det globale bakteppet

De siste årene har vi i introduksjonen til Eksportmeldingen påpekt at den internasjonale økonomiske situasjonen er preget av en høyere grad av usikkerhet enn vi har sett på lenge. I år kan vi nok en gang slå fast at dette stemmer, og usikkerheten begynner å ligne en mer permanent situasjon. 2024 har vært et år preget av vedvarende geopolitiske spenninger og økonomisk uro, hvor særlig krigen i Ukraina og den ustabile situasjonen i Midtøsten fortsatt påvirker verdensøkonomien. Krigen i Ukraina, som nå er inne i sitt fjerde år, har fortsatt å bidra til økonomisk og energipolitisk usikkerhet i Europa. Samtidig har konflikten i Gaza vedvart gjennom 2024, og den pågående våpenhvilen har ikke løst de underliggende utfordringene i regionen. I tillegg har de første månedene av 2025 vært preget av økt usikkerhet i internasjonal politikk knyttet til President Trumps nye handels- og utenrikspolitikk.

Til tross for disse utfordringene har den globale inflasjonen fortsatt nedgangen fra 2023 og ligger nå på et betydelig lavere nivå enn under koronapandemien. I både USA, EU og en rekke andre vestlige land har inflasjonen falt til under 3 prosent, noe som har gitt sentralbankene mulighet til å senke rentene mot slutten av 2024. Samtidig har BNP-veksten vært svak i både USA og Europa, men økonomiene har unngått den dype nedgangen som mange fryktet da inflasjonen steg kraftig. I stedet har en kombinasjon av finans- og pengepolitikk bidratt til en gradvis stabilisering, der sentralbankene langt på vei har lyktes med å styre rentehevingene på en måte som dempet inflasjonen uten å kvele veksten.

I Norge i 2024 var den økonomiske veksten moderat, men med lavere vekstrate enn det historiske snittet. Samlet vokste BNP med noe over 2 prosent, drevet av høy aktivitet i utvinningsnæringene. Olje- og gassinntektene har vært lavere enn de rekordhøye nivåene i 2022 og 2023, men ligger fortsatt på et høyt nivå sammenlignet med før krigen i Ukraina. Totalt sett opplevde norsk eksport en liten økning sammenliknet med 2023, og 2024 går med det inn som det nest beste året i norsk eksport noensinne. Utenom olje- og gasseksporten var norsk eksport på sitt høyeste nivå noensinne.

Samtidig har den økonomiske utviklingen i Norge vært preget av en betydelig nedgang i inflasjonen, som endte på i overkant av 3 prosent i 2024 – ned fra 5,5 prosent året før. Norges Bank har valgt å holde renten på et høyt nivå gjennom hele året, til tross for at viktige handelspartnere har begynt å senke sine renter. Den svake kronekursen, høy lønnsvekst og en prisvekst som fortsatt ligger over inflasjonsmålet har bidratt til denne beslutningen, i frykt for at en for tidlig rentenedsettelse kan føre til økt etterspørsel og dermed presse inflasjonen opp igjen.

Både i Norge og globalt har starten av 2025 i stor grad vært preget av skiftet i amerikansk administrasjon. President Trump har i løpet av sine første uker i embetet skapt økt usikkerhet i det transatlantiske samarbeidet, blant annet gjennom en mer tilbakeholden linje i støtten til Ukraina og en eskalerende handelskonflikt med EU. USA har enten innført eller truet med å innføre økte tollsatser på varer fra flere av sine viktigste handelspartnere, inkludert Canada, Mexico og EU. I tillegg har den allerede langvarige handelskonflikten mellom USA og Kina tilspisset seg ytterligere, med nye handelshindre og teknologisanksjoner som potensielt kan påvirke globale verdikjeder.

For norsk eksport skaper dette en økende grad av usikkerhet. En stadig mer proteksjonistisk handelspolitikk i USA vil føre til at norske eksportører i globale verdikjeder møter nye utfordringer, enten direkte gjennom økte tollsatser på norske varer, gjennom økte tollsatser for våre handelspartnere, eller indirekte gjennom konsekvensene av en svekket global handel. Norge er særlig sårbar dersom USA innfører økt toll på europeiske varer og EU svarer med beskyttelsestiltak som ikke

omfatter Norge. Da vil norske eksportbedrifter kunne få en betydelig konkurranseulemp i vårt hovedmarked EU. Med dagens uro i internasjonale markeder kan det heller ikke utelukkes at handelskonfliktene eskalerer til en bredere global handelskrig. Som en liten, åpen økonomi er Norge særlig utsatt for en utvikling der økt proteksjonisme demper den internasjonale økonomiske aktiviteten og svekker vekstmulighetene for eksportrettede næringer. En nedgang i global økonomisk aktivitet vil kunne føre til fall i råvarepriser, noe som kan ramme norsk økonomi hardt ettersom en betydelig del av den norske eksporten er avhengig av prisutviklingen på verdensmarkedet.

Den videre utviklingen i både norsk og internasjonal handel vil i stor grad avhenge av hvordan handelskonfliktene mellom verdens største økonomier utspiller seg, og hvordan norsk politikk utvikler seg de neste årene. For Norge blir det avgjørende å navigere i dette landskapet med en eksportpolitikk som både sikrer markedsadgang og ivaretar konkurranseevnen.

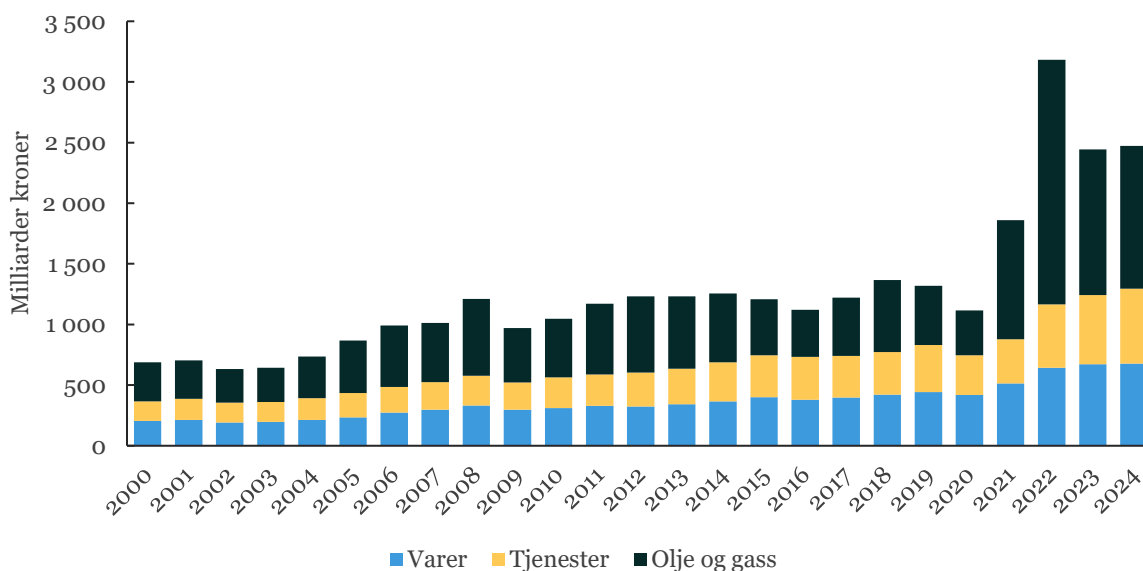
2 En oversikt over norsk eksport

I 2024 eksporterte Norge varer og tjenester for 2 470 milliarder kroner. Eksporten er på omtrent samme nivå som i 2023, men med en liten økning. Dette gjør 2024 til det nest beste året for norsk eksport noensinne. Sammenliknet med i fjor er det særlig tjenesteeksporten som øker, med en samlet vekst på 9 prosent. Eksporten av varer og eksporten av olje og gass holdt seg så godt som uendret fra året før. Norsk eksport er primært havbasert, der eksport fra petroleumsnæringen, offshore leverandørnæring, maritim næring og sjømatnæringen utgjorde nærmere 70 prosent av den totale eksporten i 2024. EU- og EØS-landene forblir det viktigste handelsmarkedet for Norge med en eksportandel på noe over 60 prosent i 2024. Ser vi bort fra olje og gass viser våre analyser at 50 prosent av eksporten gikk til EU/EØS, mens andelen for olje- og gassvirksomheten var på 70 prosent. Norges viktigste handelspartnere utenfor EU/EØS er Storbritannia, USA og Kina.

2.1 Godt år for norsk eksport og rekordår for tjenesteeksporten

Norsk eksport har økt med om lag 260 prosent siden 2000, fra under 700 milliarder kroner til 2 472 milliarder kroner i 2024. Veksten i eksporten mellom 2023 og 2024 var på 1 prosent. Dette skiller seg fra perioden 2020-2023, som var preget av betydelige svingninger i norsk eksport. Fra 2020 til 2022 hadde Norge en rekordvekst i eksporten, hovedsakelig drevet av høye gasspriser og delvis høyere oljepriser. I 2023 falt eksporten igjen, etter at gassprisene normaliserte seg til historiske nivåer. Utviklingen i eksporten fordelt på varer, tjenester, og olje og gass er vist i figuren under

Figur 2-1: Utvikling i norsk eksport fordelt på varer, tjenester og olje og gass i løpende norske kroner. Kilde: SSB

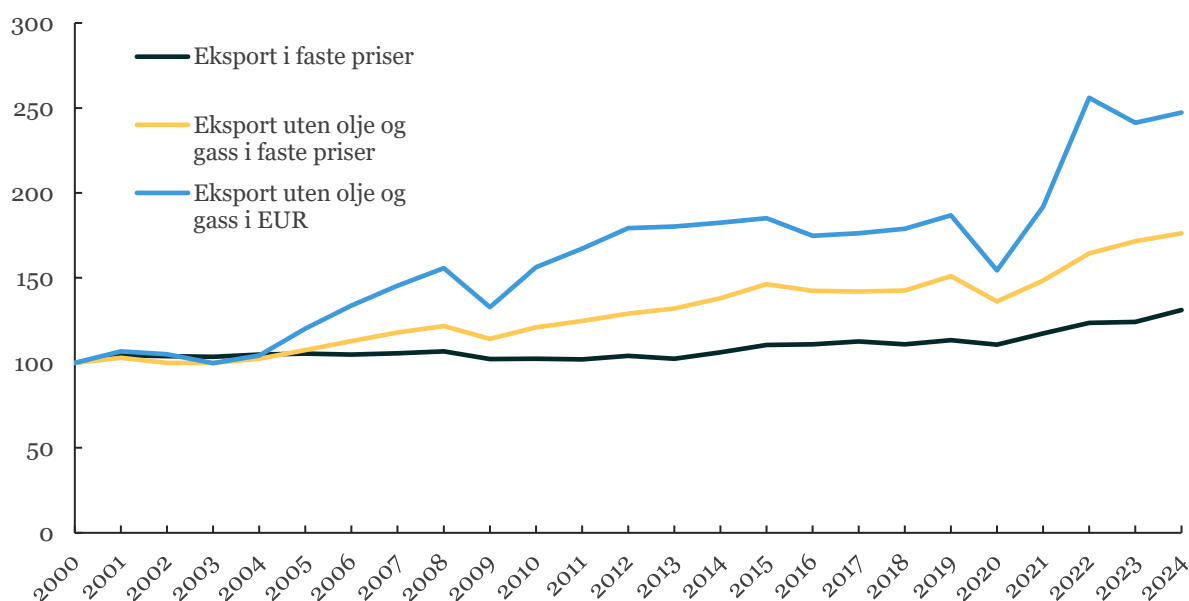

Norsk eksport uten olje og gass utgjorde rett under 1 300 milliarder kroner i 2024. Dette gjør 2024 til året med høyest eksport i norsk historie. Økningen i eksporten uten olje og gass i 2024 skyldes i hovedsak vekst innen tjenesteeksporten, som steg med 9 prosent – fra 570 milliarder til 620 milliarder kroner. Den tradisjonelle vareeksporten holdt seg så godt som stabil på et nivå rundt 680 milliarder kroner. Også eksportverdien av olje og gass var tilnærmet uendret fra året før, men holder seg på et

svært høyt nivå i en historisk kontekst. Siden perioden med de høye gasspriser i 2022 har den akkumulerte mereksporten av olje og gass fra Norge vært om lag 2 900 milliarder kroner.⁷

Større endringer i den norske eksportverdien har tradisjonelt vært drevet av prisendringer, samt endringer i verdien av den norske kronen. Det betyr at endringer i eksportverdien i mindre grad drives av endringer i eksportert mengde og i større grad av endringer i priser. For å analysere den underliggende utviklingen i eksportnæringene ser man derfor ofte på eksport i faste priser, eller i utenlandsk valuta. Norsk eksport uten olje og gass har steget med om lag 255 prosent i løpende priser siden 2000. Eksportverdien målt i euro har imidlertid kun økt med om lag 150 prosent. Målt i faste priser har veksten i eksport uten olje og gass kun vært om lag 75 prosent. Utviklingen i norsk eksport i faste priser både med og uten olje og gass er vist i figuren under. Figuren viser også hvordan norsk eksport uten olje og gass, målt i euro, har utviklet seg.⁸

Figur 2-2: Ulike mål på norsk eksport. Indeksert. 2000=100. Kilde: Norges Bank, SSB, Menon Economics

Norsk eksport målt i faste priser (mørk grønn linje) hadde en oppgang fra 2023 til 2024 på 5,7 prosent. Eksport i faste priser uten olje og gass (gul linje) økte noe mindre, med 2,8 prosent. Eksport uten olje og gass målt i euro (blå linje) vokste med 2,5 prosent i 2024. Dekomponerer vi eksporten utenom olje og gass ytterligere var veksten i vareeksporten i faste priser på om lag 2 prosent, mens tjenesteeksporten vokste med rundt 3 prosent i 2024.

Siden år 2000 har eksportveksten i løpende priser vært høyere enn i faste priser. For 2024 er situasjonen imidlertid motsatt; veksten i faste priser er nesten 6 prosent, mens eksportveksten i løpende priser kun har vært 1 prosent. Med andre ord har eksportvolumet økt samtidig som prisene på varer og tjenester vi selger har falt noe.

At endringen er såpass ulik avhengig av hvilket eksportmål vi bruker, skyldes at den gjennomsnittlige kroneverdien målt i euro svekket seg med 2 prosent i 2024 sammenlignet med 2023.⁹ De siste ti årene har eurokursen økt med nesten 40 prosent målt i kroner, mens dollarkursen har økt med nesten

⁷ Beregnet basert på faktiske volumene og realiserte eksportpriser (SSB tabell o8809) i perioden 2016-2020.

⁸ Se tekstboksen på neste side for en forklaring av ulike mål på eksport.

⁹ Valutakurs er hentet fra Norges Bank. Tilgjengelig [her](#).

80 prosent. Dette er en av grunnene til at norsk eksport vokser mer i løpende priser enn i faste priser. Kronesvekkelsen kan også ha bidratt til at eksporten målt i faste priser økte i 2024, ettersom det styrker konkurranseevnen til norske eksportbedrifter.

Videre viser grafen at den langsiktige veksten i norsk eksport, målt i faste priser, har vært relativt svak siden 2000. I denne perioden på nesten et kvart århundre økte eksporten med olje og gass med 31 prosent, tilsvarende en annualisert vekst på 1,2 prosent. Når vi ekskluderer olje og gass økte eksporten med 76 prosent, tilsvarende en annualisert vekst på 2,5 prosent.

Ulike mål på eksport

Eksport i løpende priser: Eksport i løpende priser (eller eksportverdi) måler den samlede verdi av eksporten i en gitt tidsperiode. Det er altså den faktiske pris som betales for den eksporterte vare eller tjeneste i norsk valuta. Eksport i løpende priser er oftest det som brukes når man ser på eksport relativt til andre størrelser (eksempelvis handelsbalanse, som andel av BNP eller tilsvarende).

Eksport i faste priser: Prisen på de fleste varer og tjenester fluktuerer over tid, ofte med en positiv trend drevet av inflasjon. Vi ønsker et mål på eksport som korrigerer for disse prisendringene, og som samtidig korrigerer for valutakurser. Dette målet er «eksport i faste priser». Enkelt forklart viser dette hva verdien av eksporten ville vært om prisnivået forholdt seg uendret fra et bestemt basisår. Vekst i norsk eksport målt i faste priser tilsvarer dermed volumveksten av eksporten.

Eksport i utenlandsk valuta: Det er typisk to grunner til at man ønsker å måle et lands eksport i en utenlandsk valuta. Den første grunnen er dersom man ønsker å sammenligne ulike land, hvor omregning til en felles valuta gjør verdiene sammenliknbare. Den andre grunnen til at man måler et lands eksport i utenlandsk valuta er at man ønsker å fjerne effekten av valutaendringer. Det er litt ulike måter å utregne dette på, men typisk bruker man den gjennomsnittlige valutakursen i perioden man måler eksportutviklingen for.

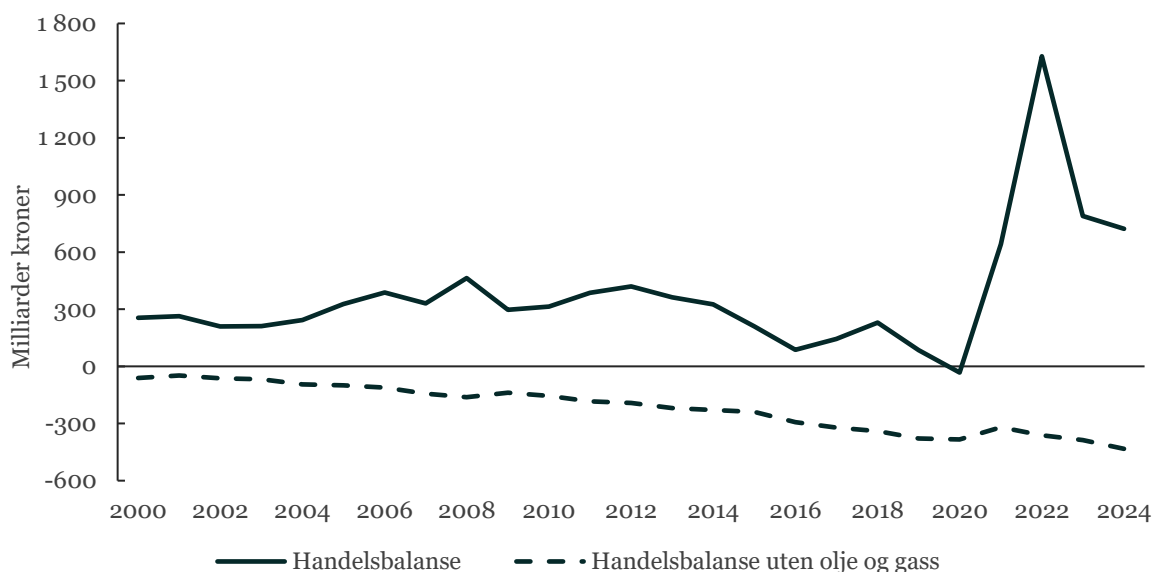
2.2 Handelsbalansen på høyt nivå – men fallende for andre år på rad

Handelsbalansen viser forskjellen mellom verdien av et lands eksport og import. Norge har hatt handelsoverskudd siden 1987, bortsett fra i 2020. I 2024 var handelsbalansen på 722 milliarder kroner, en nedgang på rundt 70 milliarder kroner fra 2023. Handelsbalansen er nå halvert siden toppåret 2022 (da den var på over 1 600 milliarder kroner), men nivået er fortsatt betydelig høyere enn det historiske gjennomsnittet. Driftsbalansen, som inkluderer handelsbalansen og netto overføringer fra utlandet, var på 943 milliarder kroner i 2024,¹⁰ og er høyere enn handelsbalansen på grunn av inntekter som utbytte og renter fra statens investeringer i utlandet.

Handelsbalansen utenom olje og gass har i mange år hatt en nedadgående trend. Dette fortsatte i 2024 med et fall på rundt 50 milliarder kroner. I 2024 var handelsunderskuddet på 433 milliarder kroner når olje- og gassinntektene holdes utenfor. Oversikt over utviklingen i handelsbalansen med og uten olje og gass er vist i figuren under.

¹⁰ Driftsbalansen er hentet fra SSB-tabell 12880.

Figur 2-3: Handelsbalansen med og uten olje og gass. Kilde: SSB og Menon Economics

Som figuren viser, har trenden for handelsbalansen vært nedadgående siden finanskrisen i 2008 og frem til 2020. Handelsbalansen falt med nesten 500 milliarder kroner fra finanskrisens toppunkt i 2008 til 2020. De siste fire årene har imidlertid handelsbalansen vært historisk høy, drevet av store olje- og gassinntekter, og har i snitt ligget på over 600 milliarder kroner årlig.

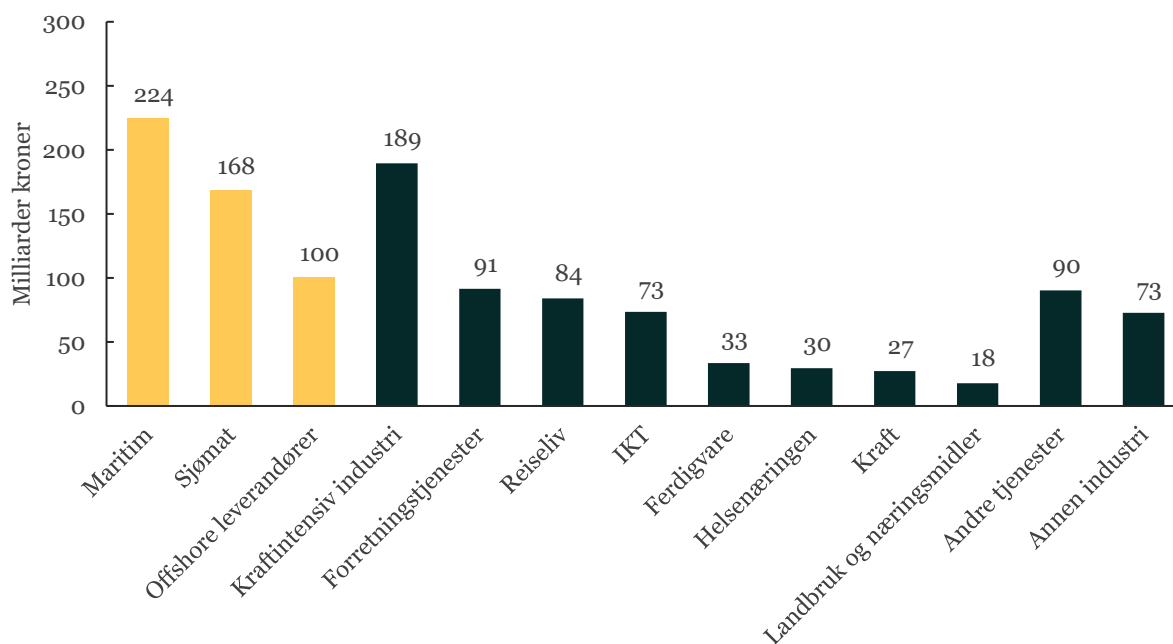
Fortsatt høye priser på olje og gass, samt en svak krone, vil trolig bidra til en fortsatt positiv handelsbalanse i årene fremover. Det er imidlertid ingen tegn til at den underliggende negative trenden i handelsbalansen uten olje og gass kommer til å endre seg. Samtidig er det viktig å understreke at en negativ handelsbalanse i seg selv ikke er noe problem. Dette gjelder for alle land, men særlig for Norge som har en betydelig finansiell formue i Statens pensjonsfond utland (SPU), noe som gjør det mulig å opprettholde en negativ handelsbalanse over tid.

2.3 Norsk eksport er havbasert

Norsk eksport domineres av råvarenæringer som olje og gass, sjømat og metallproduksjon, samt av næringer som er pristakere på det internasjonale markedet som utenrikssjøfart. Norges rolle som kyst- og havnasjon reflekteres i eksporten, hvor olje- og gassnæringen, maritim næring, offshore leverandørnæring og sjømatnæringen dominerer. I 2024 eksporterte disse næringene varer og tjenester for over 1 666 milliarder kroner, tilsvarende 67 prosent av Norges totale eksport.

Dersom vi ser på eksport utenom olje og gass, eksporterte de tre gjenstående havnæringene for rett under 500 milliarder kroner i 2024. Dette utgjør 38 prosent av eksporten uten olje og gass. Havnæringenes eksportandel uten olje og gass har vært stabil de siste ti årene. Fordelingen av norsk eksport uten olje og gass på ulike næringer vises i figuren nedenfor.

Figur 2-4: Norsk eksport utenom olje og gass i 2024 fordelt på hovednæringer. Kilde: Menon Economics¹¹

Blant de havbaserte næringene er det særlig offshore leverandørnæringen som har opplevd betydelig endring fra 2023, med en økning på 20 prosent. Næringen eksporterte for 100 milliarder kroner i 2024 og er dermed tilbake på nivået fra før oljeprisfallet i 2014. Veksten skyldes økt aktivitet og investeringsvilje hos olje- og gassoperatører globalt. Offshore leverandører opplever også bedre konkurransevilkår ved en svekket krone, og økt eksport av tjenester rettet mot både petroleum og havvind.¹² Sjømatnæringens eksport økte med nesten 3 milliarder fra 2023. Veksten i 2024 var hovedsakelig drevet av økt eksportverdi på makrell og ørret. Den viktigste eksportvaren fra sjømat er laks, som hadde en svak prisnedgang etter flere år med økte priser. Den største norske næringen utenom olje og gass er maritim næring, med en eksport på 224 milliarder kroner i 2024. Eksporten økte med nesten 2 milliarder fra 2023, hovedsakelig drevet av en 9 prosent vekst i sjøtransport.

¹¹ Totaleksporten i denne figuren er ikke helt sammenfallende med totaltallet i figur 2-1. Dette er fordi vi ikke inkluderer «Finans- og forsikringstjenester» i denne figuren. For mer informasjon om dette se vedlegg om metodikk.

¹² Menon Economics (2025). Første kvartalsrapport Norwep 2025. Tilgjengelig [her](#).

Definisjon av næringer i Eksportmeldingen

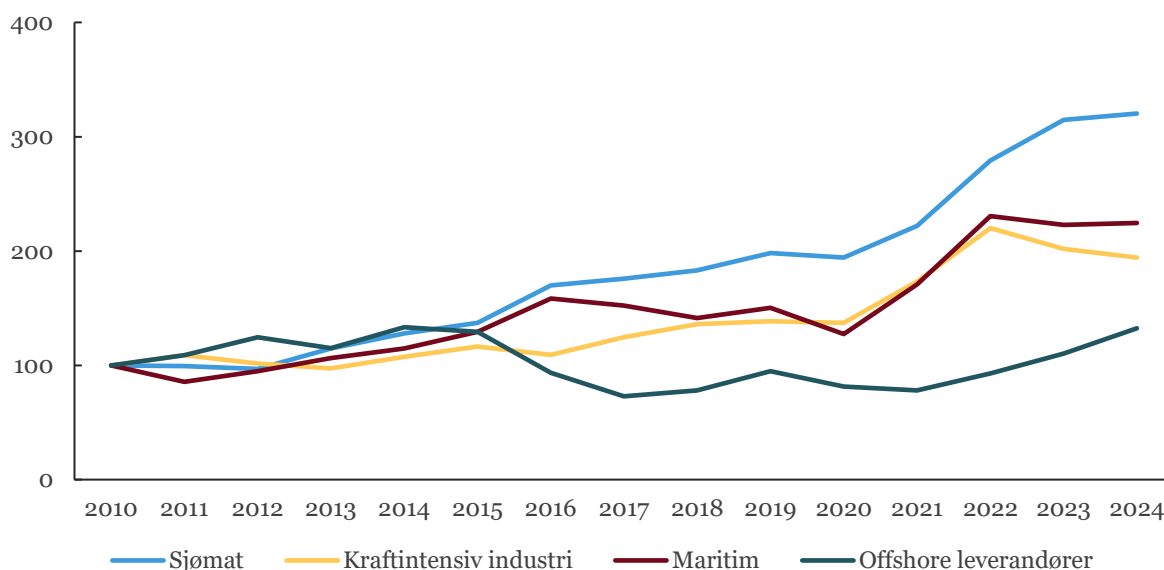
I Eksportmeldingen benytter vi i hovedsak eksportstatistikk fra SSB som kilde for norsk eksport og tilhørende næringskategoriseringer. Eksportstatistikken til SSB kan, noe forenklet, sies å ha et produktperspektiv, der inndelingen av næringer er basert på produktet som næringen produserer. Dette skiller seg fra næringsdefinisjoner som er benyttet tidligere i Eksportmeldingen og andre Menon-rapporter, der vi vanligvis inntar et bredere verdikjedeperspektiv. Eksempelvis er maritim næring definert bredere og inkluderer flere maritime utstørsprodusenter og maritime tjenester i tidligere Menon-rapporter, mens disse delene av næringen i Eksportmeldingen fanges opp av andre næringskategorier, som Annen industri, IKT og forretningstjenester. Tilsvarende er kategoriseringen for reiseliv smalere i Eksportmeldingen enn i andre Menon-rapporter. Som følge av dette er tallene som presenteres i Eksportmeldingen noe ulike næringsfordelte eksporttall som presenteres i andre Menon-rapporter.

Utover de havbaserte næringene er det spesielt kraftintensiv industri som er viktig for norsk eksport. Denne industrien eksporterte varer for 189 milliarder kroner i 2024, noe som gjør den til landets tredje største eksportnæring. Eksporten fra kraftintensiv industri var nesten 4 prosent lavere i 2024 enn i 2023. Nedgangen skyldes hovedsakelig prisfall på varer som aluminium og kunstgjødsel. Prisfallet etter pristoppen i 2022 har redusert eksportverdien fra kraftintensiv industri med 12 prosent over de siste to årene.

De resterende næringene hadde en eksport på mellom 18 og 91 milliarder kroner i 2024. Blant disse var det reiselivs-, IKT- og helsenæringen som vokste mest fra 2023. Reiselivsnæringen fortsetter veksten etter nedgangen i pandemien og antallet utenlandske overnattinger økte med 12 prosent fra 2023 til 2024. En svekket kronekurs bidrar også til å gjøre Norge til et mer attraktivt reisemål. Reiselivsnæringen hadde en eksportvekst på 18 prosent fra 2023, og omtrent 60 prosent siden før pandemien (2019). Helsenæringen har vokst med 8 prosent fra 2023, og har i 2024 en eksport på 30 milliarder kroner. Veksten i helsenæringen er særlig drevet av økt eksportverdi fra medisinske og farmasøytiske produkter. IKT-næringen eksporterte for 66 milliarder kroner, som er omtrent 12 prosent høyere enn i 2023. I likhet med 2023 er det kraftnæringen som har hatt den største nedgangen med en reduksjon på omtrent 16 prosent fra 2023, hovedsakelig drevet av reduserte energipriser. Eksportvolum av elektrisk kraft har imidlertid økt med 7 prosent til 33 TWh i 2024.

Figuren under viser den historiske utviklingen til de største norske eksportnæringene siden 2010. Som vi ser, har den historiske utviklingen variert på tvers av sektorer og mellom år. Variasjonen skyldes både endringer i globale priser og volumet av varer og tjenester.

Figur 2-5: Indeksert utvikling i eksportverdi fra de største eksportnæringene. Indeks=2010. Kilde: SSB og Menon Economics

Siden 2010 er det sjømatnæringen som har vokst mest med over en tredobling av eksportverdi. I samme periode har maritim næring og kraftintensiv industri omtrent doblet seg, mens offshore leverandørnæringen har vokst med 30 prosent.

Sjømatnæringen er den av de største eksportnæringene som har vokst mest i eksportverdi siden 2010. Eksportverdien har økt med 220 prosent, fra rundt 52 milliarder kroner i 2010 til 168 milliarder kroner i 2024. Fra 2023 til 2024 har veksten vært på om lag 2 prosent. Laks er den største sjømatvaren, og står for 73 prosent av eksportverdien i 2024. Andelen laks av sjømateksporten har vært stabil de siste tre årene.

Selv om eksportverdien har økt betydelig siden 2010, har den totale eksportmengden av sjømat fra Norge forblitt tilnærmet uendret, med en reduksjon på 3 prosent. Økt eksportverdi, til tross for uendret volum, kan tilskrives to hovedårsaker: For det første har prisene på sjømat økt markant, både som følge av økt pris for sjømat i markedet, og hjulpet av den lave kronekursen de siste årene. Norges viktigste sjømatvarer målt i eksportverdi i 2024 – laks, torsk, makrell og ørret – har hatt prisøkninger på henholdsvis 145, 158, 150 og 122 prosent siden 2010. For det andre har eksportens sammensetning endret seg, med en større andel produkter med høyere pris. Laks, som er den sjømatvaren med høyest kilopris, har hatt en økning på 60 prosent i eksportmengde siden 2010. Sild, som har en betydelig lavere pris, har hatt den største reduksjonen i eksportmengde, tilsvarende et fall på 66 prosent siden 2010. Eksportvolumet for torsk falt betydelig i 2024, i hovedsak som følge av reduserte torskekvoter. Siden toppåret 2021 har mengden eksportert torsk blitt redusert med 32 prosent, og mengden eksportert torsk er nå betydelig lavere enn i 2010.

Maritim næring har vokst med 125 prosent siden 2010, og har i dag en eksportverdi på 224 milliarder kroner. En betydelig andel av denne veksten fant sted i 2021 og 2022, mens veksten i 2023 og 2024 har flatet noe ut. I 2024 var veksten på omtrent 1 prosent. Rederiene står for brorparten av eksporten fra maritim næring, dominert av deepsea-rederiene.¹³ Denne gruppen er særlig sensitiv overfor utviklingen i verdensøkonomien og det geopolitiske landskapet. Veksten i maritim næring i 2021 og 2022 var for

¹³ Deepsea-segmentet inkluderer havgående skip, for eksempel tankredier, bulk- og ro-ro-redier.

det meste drevet av deepsea-rederiene. Disse vokste hovedsakelig av to årsaker:¹⁴ For det første hentet global handel seg inn etter koronapandemien i årene 2021-2022, noe som førte til høyere aktivitet og stigende rater (priser). For det andre førte krigen i Ukraina og de påfølgende handelsrestriksjonene overfor Russland til endret handelsmønster globalt, hvor særlig økt etterspørsel etter norsk olje og gass fra europeiske land medførte høyere etterspørsel etter energirelatert frakt.

Kraftintensiv industri eksporterte for 189 milliarder kroner i 2024 og har vokst med om lag 94 prosent siden 2010. Det siste året falt eksportert verdi i næringen med nesten 4 prosent, særlig drevet av redusert eksportverdi fra metaller utenom jern og stål, samt organiske og uorganiske kjemiske produkter (hovedsakelig aluminium og kunstgjødsel). Fra 2010 til 2020 varierte eksportverdien i næringen, men økte totalt med 37 prosent. Fra 2020 til 2022 hadde næringen imidlertid en høyere eksportvekst enn tidligere, drevet av økte priser på råvarer, særlig for kunstgjødsel og aluminium. Veksten i denne perioden var på 60 prosent, og resulterte i historisk høy eksportert verdi fra kraftintensiv industri i 2022 på 214 milliarder kroner. Etter pristoppene i 2022 har råvareprisene imidlertid falt igjen, noe som også har ført til en reduksjon i eksport på 12 prosent frem til 2024. Av de fem største eksportkategoriene innen kraftintensiv industri (organisk og uorganisk kjemiske produkter, ikke-metalliske mineralprodukter, jern og stål, samt andre metaller) har eksportverdi økt betydelig mer enn eksportvolum siden 2010.

Offshore leverandørnæringen er den næringen som har vokst minst av de store norske næringene siden 2010. I 2024 hadde imidlertid næringen en vekst på 20 prosent. I 2024 er eksportverdien på 100 milliarder kroner, som er 32 prosent høyere enn i 2010. I perioden frem til 2015 lå eksporten på et relativt stabilt nivå, før den falt med over 40 prosent mellom 2015 og 2017. Nedgangen var drevet av lavere aktivitetsnivå hos operatørene i etterkant av oljeprisfallet. Siden 2017 har næringen vokst med over 80 prosent. Eksporten fra offshore leverandørnæringen er i dag tilbake på samme nivå som før oljeprisfallet i 2014. Veksten i offshore leverandørnæringen fra 2017 til 2024 skyldes hovedsakelig at aktiviteten og investeringsviljen hos olje- og gassoperatører globalt har tatt seg opp igjen, men kan også til dels være drevet av leveranser til andre offshore-baserte næringer.

2.4 Norges viktigste handelspartnere

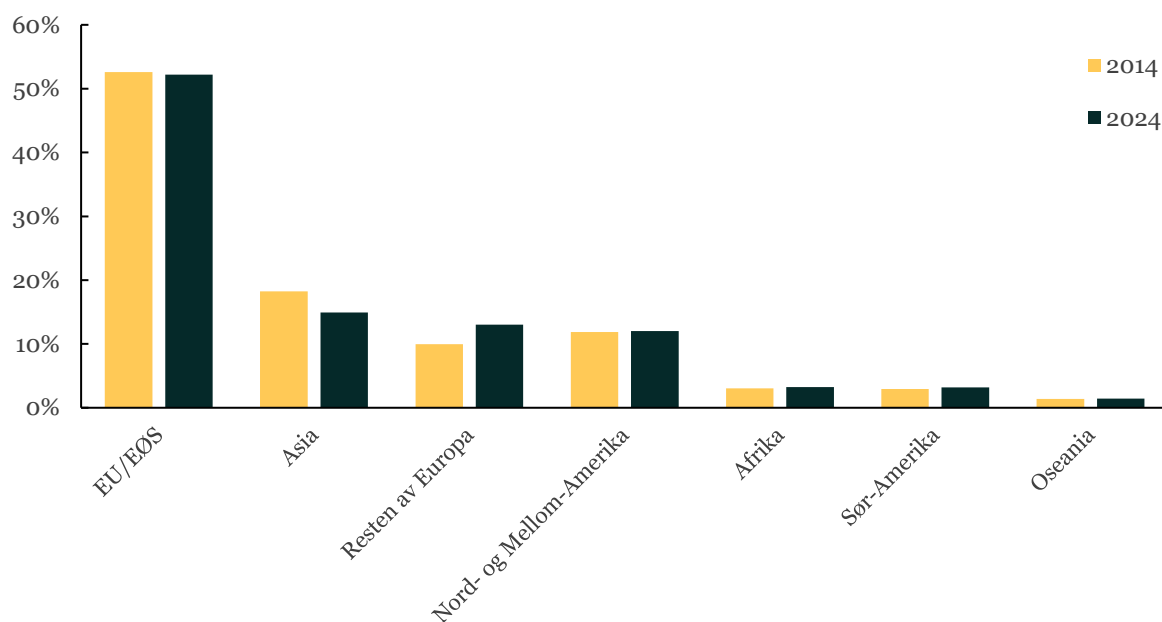
Norsk eksport er sterkt rettet mot Europa. I 2024 gikk 81 prosent av den totale eksporten til europeiske land. Andelen av den norske eksporten som går til Europa har økt litt med 3 prosent de siste 10 årene. EU/EØS er det viktigste markedet og stod alene for 62 prosent av norsk eksport i 2024. Etter Europa er Asia den største verdensdelen for norsk eksport, og mottar 8 prosent av den norske eksporten. Kina utgjør det viktigste markedet i Asia. Til sammen 6 prosent av eksporten går til Nord- og Mellom-Amerika, mens eksport til hver av verdensdelene Afrika, Sør-Amerika og Oceania er begrenset til 1-2 prosent av den samlede eksporten.

Også når det gjelder eksport av olje og gass er europeiske land de største mottakerne. I 2024 gikk 72 prosent av norsk olje- og gasseksport til land i EU/EØS, mens øvrige europeiske land stod for 19 prosent. Utenfor EU/EØS er Storbritannia det største markedet for norsk olje og gass.

Norsk eksport utenom olje og gass er mer geografisk spredt sammenlignet med norsk eksport inklusivt olje og gass. Dette vises i figuren under.

¹⁴ Menon Economics (2025). Maritim verdiskapingsrapport 2025. Ikke offentliggjort enda.

Figur 2-6: Fordeling av eksport utenom olje og gass til ulike geografiske markeder i 2024¹⁵ og 2014¹⁶. Kilde: SSB og Menon Economics

Eksportandelene til de ulike geografiske markedene i 2024 er tilnærmet lik som i 2023. I 2024 stod EU/EØS for over 50 prosent av norsk eksport utenom olje og gass, en andel som har vært svært stabil de siste ti årene. De resterende landene i Europa stod for 13 prosent av norsk eksport utenom olje og gass. De viktigste verdensdelene utenom Europa for norsk eksport uten olje og gass var Asia etterfulgt av Nord- og Mellom-Amerika, som dekket henholdsvis 15 og 12 prosent av norsk eksport utenom olje og gass. Eksportandelen som går til Asia har blitt redusert siden 2014, noe som er bemerkelsesverdig ettersom denne verdensdelen har opplevd større økonomisk vekst de siste ti årene enn Europa og Amerika.

Dersom vi ser på norsk eksport på landnivå, fremkommer resultatene som vist i tabellen under. Tabellen viser de ti landene Norge eksporterte mest varer til utenom olje og gass i 2024, samt norsk eksport av olje og gass til disse landene.

Tabell 2-1: Topp ti mottakerland for norsk vareeksport uten olje og gass i 2024, samt norsk eksport av olje og gass til samme ti land. Kilde: SSB og Menon Economics ^{17, 18}

Land	Vareeksport utenom olje og gass (mrd. NOK)	Eksport av olje og gass (mrd. NOK)	Endring fra 2023 vareeksport u/O&G (i prosent)	Endring fra 2023 olje og gass (i prosent)
Nederland	68	124	-3,8	42,0
Sverige	67	58	-10,5	-18,1
Storbritannia	59	281	-1,8	-5,9
Tyskland	52	229	-10,1	-22,7

¹⁵ Q4 er estimert, SSB har ikke lansert tall for utgivelsen av denne rapporten.

¹⁶ For 2014-tall er eksport av tjenester til Storbritannia inkludert i «EU/EØS», og ekskludert i «Resten av Europa». Vareeksporten i 2014 til Storbritannia har blitt fjernet fra «EU/EØS» og inkludert i «Resten av Europa».

¹⁷ Tabellen viser kun vareeksport ettersom siste tilgjengelige data for landsfordelt tjenesteeksport ikke dekker 2024.

¹⁸ Tabellen er ikke direkte sammenlignbar med tidligere versjoner av Eksportmeldingen grunnet at et smalere mål på olje- og gasseksporten har blitt benyttet i årets versjon.

Land	Vareeksport utenom olje og gass (mrd. NOK)	Eksport av olje og gass (mrd. NOK)	Endring fra 2023 vareeksport u/O&G (i prosent)	Endring fra 2023 olje og gass (i prosent)
USA¹⁹	50	12	3,3	-5
Danmark	45	44	9,7	-15,6
Polen	34	71	3,1	-14,2
Kina	30	12	-3,2	80,1
Belgia	23	71	1,8	-11,2
Frankrike	21	92	-8,0	4,3

I 2024 har vareeksporten ekskludert olje og gass falt til alle de fire største importørene av norske varer. Eksportnedgangen var størst til Sverige og Tyskland, hvor vareeksporten utenom olje og gass falt med omtrent 10 prosent. Nedgangen til Tyskland var hovedsakelig drevet av en nedgang i eksportverdi på kraft og varer fra kraftintensiv industri. På den andre siden var eksportnedgangen til Sverige forårsaket av redusert eksportverdi fra tømmer og kraft.

De største importørene av varer (uten olje og gass) fra Norge i 2024 var Nederland og Sverige. De to landene toppet også listen i 2023, men da med Sverige på førsteplass. Eksporten til begge landene ble redusert i 2024. Det er viktig å påpeke at Norges eksport til Nederland i stor grad består av varer som fraktes til havnen i Rotterdam og derfra sendes videre til land utenfor Europa. Som følge av dette overvurderer utenriksstatistikken trolig viktigheten av Nederland som handelspartner og under- vurderer eksporten til oversjøiske markeder.

I 2024 befestet USA sin posisjon som Norges viktigste handelspartner utenfor Europa, med en import av norske varer, utenom olje og gass, på 50 milliarder kroner. Sammenliknet med 2023 økte vareeksporten til USA med 3 prosent. Kina følger som Norges nest største handelspartner utenfor Europa, med en import av norske varer utenom olje og gass på 30 milliarder kroner i 2024. Dette er en nedgang på litt over 3 prosent fra 2023. I neste delkapittel ser vi nærmere på utviklingen i norsk eksport til våre største handelspartnere EU/EØS, USA og Kina.

Storbritannia og Tyskland er Norges viktigste handelspartnere for **eksport av olje og gass**. I 2024 importerte de henholdsvis 26 og 21 prosent av Norges totale olje- og gasseksport, og har vært de største importørene i over et tiår. I 2024 eksporterte Norge olje og gass for 280 milliarder kroner til Storbritannia og for 229 milliarder kroner til Tyskland. Det er verdt å merke seg at deler av den norske gasseksporten til Tyskland distribueres videre gjennom europeiske energinettverk og ender opp i andre land.

2.4.1 Nærmere om eksport til EU/EØS, USA og Kina

I dette delkapittelet ser vi nærmere på eksport til tre sentrale handelsblokker og markeder: EU/EØS, USA og Kina. Disse er sammen med Storbritannia Norges største handelspartnere og mottar majoriteten av norsk eksport. Utenom EU-landene og Storbritannia er USA og Kina de eneste landene som figurerer blant de ti største mottakerne av norsk vareeksport, ekskludert olje og gass.

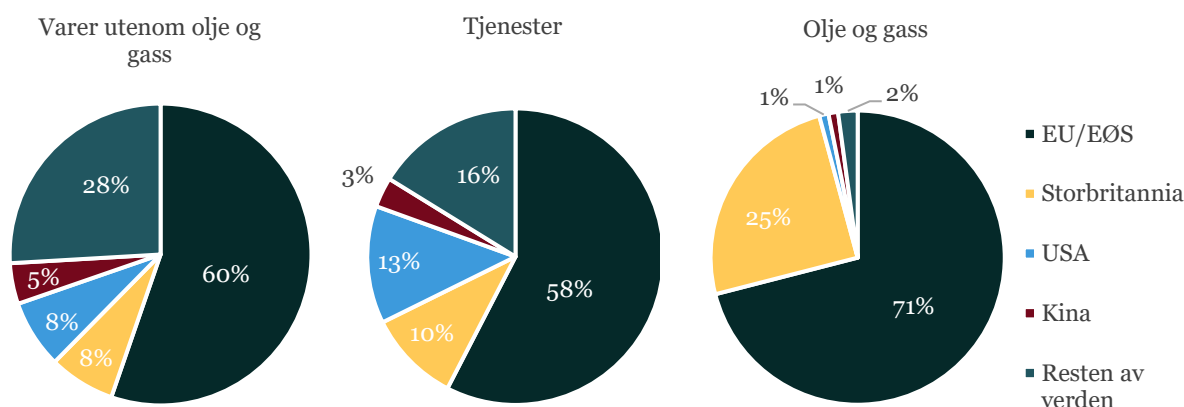
¹⁹ I denne tabellen benyttes i hovedsak data fra SSB-tabell 08804, mens det i påfølgende delkapittel om USA benyttes data fra SSB-tabell 08809. Disse tabellene har et noe ulikt mål på olje og gass, hvor førstnevnte har en smalere definisjon enn sistnevnte. Dette er spesielt utslagsgivende for USA, hvor eksport av olje i hovedsak er oljebaserte produkter og ikke råolje. For å være konsistente med påfølgende kapitler har vi derfor benyttet SSB-tabell 08809 for USA i denne tabellen, men ikke for øvrige land.

USA og Kina har også en særskilt posisjon som handelspartnere, ettersom de utgjør verdens to viktigste økonomiske stormakter. Deres økonomiske utvikling, handelspolitikk og utenrikspolitiske beslutninger kan derfor ha betydelig innvirkning på norsk handel, næringsliv og økonomi. Samtidig spiller både USA, Kina og EU en sentral rolle i den pågående handelskonflikten. Dette gjør det særlig relevant å undersøke norsk eksport til disse markedene og deres betydning for norsk økonomi.

Den siste tiden har USAs økte tollsatser skapt usikkerhet og uro i internasjonal handel. For å forstå hva den pågående handelskonflikten kan bety for ulike norske eksportnæringer, ser vi nærmere på noen av de viktigste markedene for norsk eksport og hvilken betydning de har for norsk næringsliv.

I figuren under viser vi andelen av norsk vareeksport (utenom olje og gass), tjenesteeksport samt eksport av olje og gass som går til de tre økonomiske stormaktene, samt det tidligere EU-landet Storbritannia.

Figur 2-7: Andel av norsk eksport som går til EU/EØS, USA, Kina, Storbritannia²⁰ og resten av verden i 2024. Kilde: SSB, Menon Economics

Som vist i figuren over er EU/EØS vår viktigste handelspartner innen alle de tre hovedområdene for eksport. EU/EØS er spesielt viktig for olje- og gasseksporten, ettersom de mottar over 70 prosent av norsk eksport innen denne sektoren. Storbritannia er også en betydelig importør av norsk olje og gass og mottok 25 prosent av all norsk olje- og gasseksport i 2024. Norges eksport til USA er størst innen tjenester, hvor USA mottar 13 prosent av all norsk tjenesteeksport. Til Kina er vareeksporten større enn tjenesteeksporten, og landet stod for 5 prosent av Norges vareeksport utenom olje og gass i 2024. Både USA og Kina importerer i liten grad norsk olje og gass. Dette skyldes at USA er verdens største oljeprodusent og dermed har begrenset behov for import, mens Kina etter Russlands invasjon av Ukraina i 2022 har økt sin import av russisk olje og gass på bekostning av import fra andre land.

Som en nyhet i årets eksportmelding har vi fordelt eksporten til EU/EØS, USA og Kina på ulike eksportnæringer. I tabellen under viser vi fordelingen av eksporten til hver av de tre markedene.

²⁰ Andelen tjenester til Storbritannia er 2023-tall. I denne figuren er det en større del av vareeksporten medregnet som olje og gass enn i tabell 2-1 i forrige delkapittel. I tabell 2-1 benyttes data fra SSB-tabell 08804, mens det i denne figuren benyttes SSB-tabell 08809. Disse tabellene har et noe ulikt mål på olje og gass, hvor førstnevnte har en smalere definisjon enn sistnevnte.

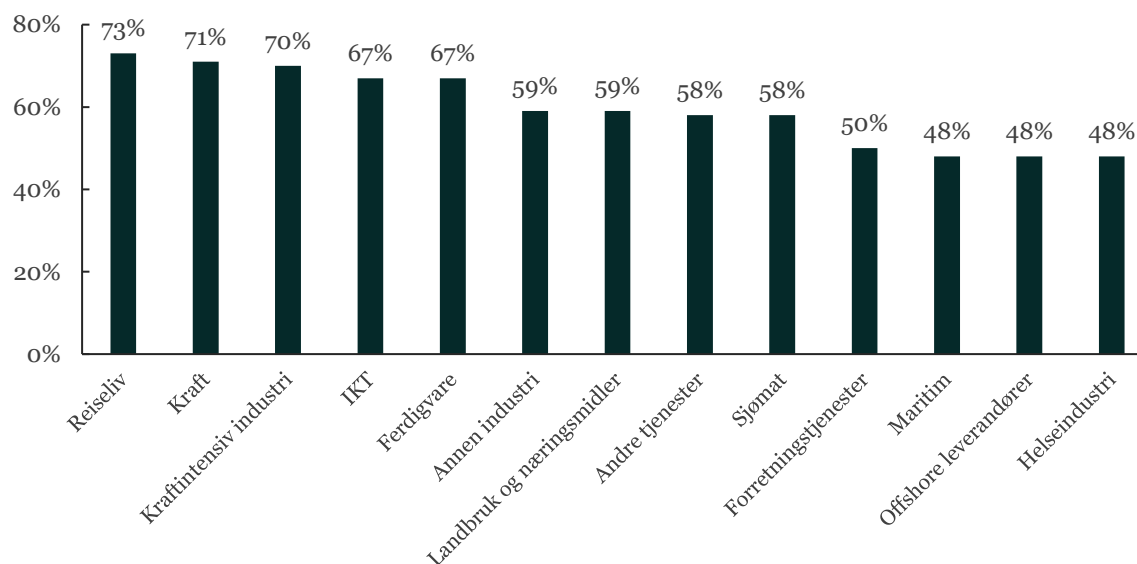
Tabell 2-2: Næringsfordelt eksport til EU/EØS, USA og Kina. Inneholder ikke olje- og gaseksport.
Kilde: SSB og Menon Economics²¹

Eksport i mrd. NOK	EU/EØS	USA	Kina
Kraftintensiv industri	133	10	7
Maritim	107	33	12
Sjømat	98	13	9
Reiseliv	62	8	4
Andre tjenester	52	10	2
IKT	49	9	1
Offshore leverandører	48	15	5
Forretningstjenester	46	11	1
Annen industri	43	7	1
Ferdigvare	22	3	0
Kraft	19	-	-
Helseindustri	14	3	5
Landbruk og næringsmidler	10	1	0

Ikke overraskende ser vi fra tabellen at de tre næringene kraftintensiv industri, maritim sektor og sjømat står for den største eksporten til EU/EØS og Kina. Bildet er imidlertid noe annerledes for USA, hvor de største eksportnæringene er maritim sektor, offshore leverandører og sjømat, etterfulgt av forretningstjenester.

For å vurdere den relative betydningen av hvert marked for eksportnæringene, er det mer relevant å se på eksporten til hvert land som andel av næringens samlede eksport, fremfor den totale eksportverdien. Dette er illustrert i figuren under for EU/EØS, USA og Kina. EU/EØS er vist på en separat graf, ettersom andelen er betydelig høyere enn for USA og Kina.

Figur 2-8: Næringenes eksportandel til EU/EØS. Kilde: Menon Economics og SSB

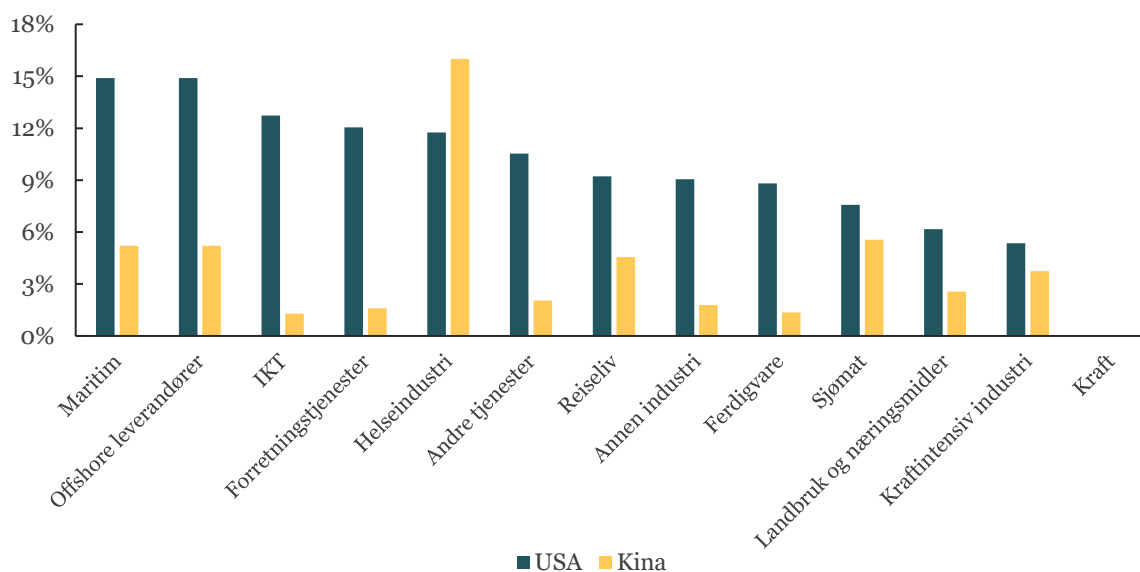

²¹ Det er verdt å nevne at det i analysen særlig er vanskelig å splitte offshoreaktivitet fra maritim næring. Tallene må derfor tolkes med varsomhet.

Det første som fremgår av grafen, er hvor sentralt EU/EØS er som marked for norske produkter. Selv de minst EU-avhengige næringene – maritim sektor, offshore leverandører og helseindustrien – eksporterer nærmere 50 prosent av sine produkter til det indre markedet. I motsatt ende av spekteret finner vi reiselivsnæringen, krafteksporten og kraftintensiv industri, som alle har en eksportandel på over 70 prosent til EU/EØS.

Denne sterke EU-avhengigheten kan i stor grad forklares med geografisk nærhet. For reiselivsnæringen handler det om at europeiske turister har kortere reiseavstander til Norge sammenlignet med amerikanere og kinesere. Når det gjelder krafteksporten, går denne utelukkende til Europa – med 71 prosent til EU/EØS og nærmest hele resten til Storbritannia. Dette skyldes at kraft må transporteres via kabler og transmisjonsnett, og per i dag er Norge kun forbundet med andre europeiske land. For kraftintensiv industri spiller også geografisk nærhet en viktig rolle, spesielt i form av høye transportkostnader. I figuren under viser vi eksportandelen til Kina og USA.

Figur 2-9: Næringenes eksportandel til Kina og USA. Kilde: Menon Economics og SSB

Fra denne figuren tegner det seg et noe annet bilde når vi ser på enkeltnæringenes eksportandel til USA og Kina. Som vi allerede kunne se i tabellen over, er andelen som går til Kina og USA betydelig lavere enn til EU/EØS. Den gjennomsnittlige eksportandelen til USA er 9 prosent, mens den til Kina er 4 prosent.

Den næringen som har størst eksportandel til USA er maritim sektor, med 15 prosent. Dette drives i stor grad av sjøtransport, men det eksporteres også noe utstyr over Atlanteren. Deretter følger offshore leverandører, som eksporterer betydelige mengder varer og tjenester til oljeutvinning i USA. Også denne næringen har en USA-andel på 15 prosent. Det er interessant å merke seg at selv om norske petroleumssoperatører i dag har redusert sin aktivitet i Norge, eksporterer offshore leverandørene fortsatt store mengder utstyr og tjenester. I tillegg har både IKT-næringen og forretnings tjenester betydelig aktivitet i USA.

En faktor som ikke fanges opp i denne statistikken, men som er viktig å merke seg, er de store norske investeringene i USA. Særlig innen kraftintensiv industri, ferdigvareproduksjon (som møbler) og forsvarsindustrien finnes det omfattende norske investeringer og aktivitet. Menon har tidligere vist at norske selskaper i USA sysselsetter over 20 000 personer. Disse aktivitetene inngår ikke i eksportstatistikken, ettersom statistikken kun registrerer varer og tjenester som krysser landegrensene.

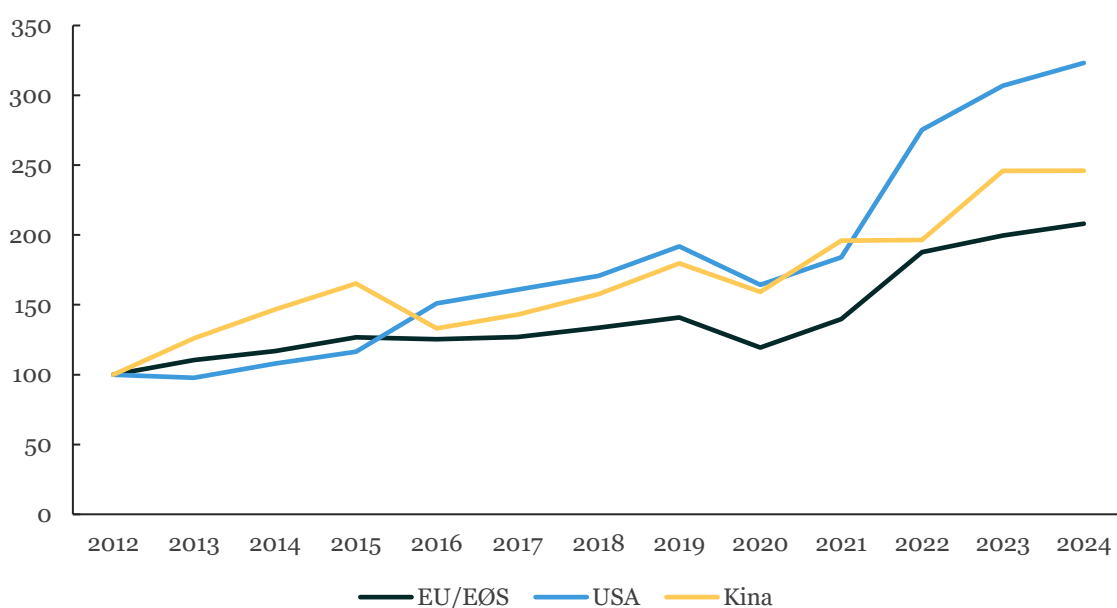
Når det gjelder Kina, ser fordelingen noe annerledes ut. Her skiller én næring seg tydelig ut: helseindustrien. I 2024 importerte Kina 16 prosent av næringens eksportvarer, tilsvarende 5 milliarder kroner. Den nest største næringen, målt i Kina-andel av eksporten, er sjømatnæringen. Kina stod for om lag 6 prosent av næringens samlede eksport, som i 2024 utgjorde 9 milliarder kroner.

Tatt i betraktning at Kina de siste 20 årene har vært verdens klart raskest voksende økonomi, er det påfallende hvor begrenset norsk eksport til landet fortsatt er. Under ser vi på utviklingen i eksporten til EU/EØS, USA og Kina de siste årene.

Eksportveksten i de tre markedene

I figuren under viser vi den indekserte eksportveksten.

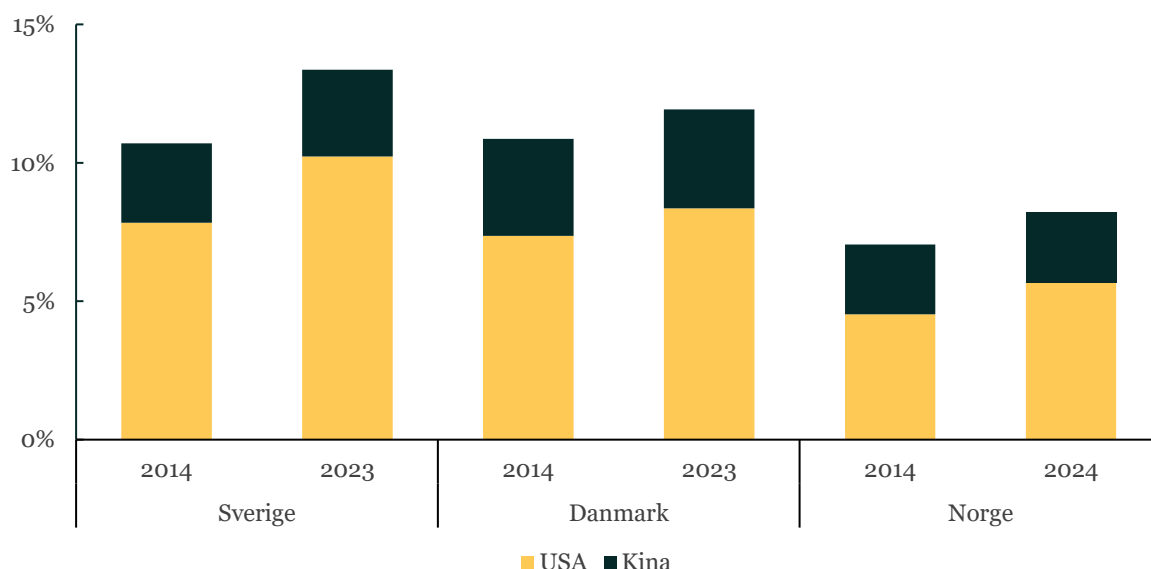
Figur 2-10: Indeksert utvikling i eksportverdi uten om olje og gass til EU/EØS, USA og Kina. 2012 = 100. Kilde: Menon Economics og SSB

Eksporten til USA har hatt den sterkeste veksten, særlig etter 2020, der eksporten nesten har doblet seg. Kina har også vokst betydelig, men med større svingninger, spesielt rundt 2016 og 2020. Den samlede veksten i eksporten til Kina har vært på 150 prosent. EU/EØS har hatt en jevn, men mer moderat vekst sammenlignet med de andre markedene. Dette er naturlig siden EU både er det største eksportmarked, samt den langsamst voksende av de tre regionene. Det er verdt å notere seg at den seneste tids økning i eksporten til alle regionene er i stor grad drevet av høye priser på eksportvarer og generell inflasjon, noe som har påvirket verdien av den samlede eksporten.

For å vurdere om Norge har dratt nytte av den høyere veksten i USA og Kina, har vi sammenliknet utviklingen med våre naboland. Her finner vi at det i dag er en mindre andel av norsk eksport som går til USA og Kina enn det vi ser i andre nordiske land som Danmark og Sverige.

Figur 2-11: Andel av eksport i de respektive landene som går til Kina og USA.²² Kilde: SSB, UN Comtrade²³, Menon Economics

Den norske eksportandelen til USA og Kina har samlet vokst over de siste tiåret, men noe mindre enn veksten i både Danmark og Sverige. Alle tre land har hatt tilnærmet uendret eksportandel til Kina, i en periode der Kina har vært den raskest voksende økonomien i verden. Dette er overraskende, særlig da for Norge som har en noe lavere andel eksport til Kina enn Danmark og Sverige. Begge lande har imidlertid høyere total eksport, og deres samlede eksport til Kina er altså langt høyere enn den norske. Til sist er det verdt å notere seg at Norges relativt lave eksportandel til disse store handelsnasjonene, i en verden med økende tollbarrierer og usikkerhet, potensielt gjøre oss mindre sårbare for handelskonflikter.

²² Tallene for Danmark og Sverige er for 2023 og ikke 2024, ettersom siste tilgjengelige data for landsfordelt eksport ikke dekker 2024 for disse landene. For Norge er imidlertid 2024-tall benyttet. Tall for Norge inkluderer ikke olje og gass.

²³ Det er viktig å notere seg at disse tallene varierer noe fra tallene som publiseres hos de nasjonale statistikkbyråene. Vi har likevel valgt å bruke UN Comtrade-data fordi det i høyere grad sikrer sammenlignbarhet. Dersom vi hadde brukt tall fra henholdsvis Danmarks Statistik og Statistiska centralbyrån ville vi sett en noe høyere andel av dansk eksport som går til de to land, samt noe svakere vekst i svensk eksportandelen til de to land.

Norsk eksport i en potensiell handelskrig

Siden Trump ble innsatt som president i USA har han innført eller truet med å innføre tollsatser rettet mot både bestemte varegrupper og enkeltland/handelsblokker. Per mars 2025 ser det ut til at både USA og andre land vil innføre økte tollsatser den kommende tiden. Det er derfor interessant å se nærmere på sårbarheten til norsk eksportrettet næringsliv i møte den proteksjonistiske vridningen vi nå observerer i amerikansk handelspolitikk, basert på Menon-publikasjon nr. 36/2025. * **

For å vurdere sårbarheten til norsk økonomi, er det noen karakteristikk ved norsk eksport som er av særlig betydning. Norge er en liten, åpen økonomi der eksport utgjør en betydelig andel av verdiskapingen. Norsk eksport støtter om lag 620 000 arbeidsplasser. Som en liten åpen økonomi vil vi alltid tjene på et stabilt og regelbasert handelsregime. I tillegg til Norges direkte eksport, som vi gjennomgår i detalj i denne rapporten, inngår store deler av norsk eksport, som metaller, maskiner og offshore-leveranser, i internasjonale verdikjeder og vil kunne påvirkes av handelshindre som tollsatser også når disse ikke er rettet direkte mot norske varer. Samtidig er Norge mindre avhengig av eksport enn flere sammenlignbare land, som Danmark, Sverige og Tyskland, hvor eksportandelen av verdiskapingen er høyere.

En handelskrig initiert av USA kan påvirke Norges eksportrettede næringsliv gjennom flere kanaler. Under forklarer vi disse kanalene og hvordan de kan påvirke norsk eksport og økonomi.

Økt toll på norsk eksport til USA: Som vi har vist tidligere i rapporten er norsk vareeksport til USA relativt begrenset, noe som gjør norsk eksportrettet næringsliv relativt lite sårbart for økte tollsatser fra USA. De største eksportvarene til USA er sjømat og maskiner og transportmidler, men i konteksten av samlet norsk eksport er disse tallene begrensede. Selv om makrorisikoen fra amerikanske toll vurderes som begrenset for norsk økonomi, kan tollsatser påvirke enkeltbedrifter og lokalsamfunn negativt. Økt amerikansk proteksjonisme kan også skade norsk tjenesteeksport, særlig innen shipping, der USA er et viktig marked.

Økt toll på norsk eksport til EU: EU har varslet at de vil innføre mottiltak mot Trumps varslede tollsatser. Mottiltakene ventes å være rettet direkte mot økt toll på amerikanske eksport og kan i tillegg være beskyttelsestoll for varer inn til EU. Norge er ikke medlem av EUs tollunion og avhenger av velvilje fra Brussel for å unngå toll som følge av EUs beskyttelsestiltak som svar på USAs tollsatser. EU er hovedmarkedet for norsk eksport. Som vi har vist i denne rapporten har samtlige norske næringer en eksportandel til EU/EØS på rundt minst 50 prosent. Beskyttelsestoll fra EU vil derfor kunne få alvorlige konsekvenser for norske eksportnæringer. Hvilke næringer som rammes og i hvilken grad vil avhenge av hvilke varer EU eventuelt innfører beskyttelsestoll på. For å redusere denne sårbarheten har norske myndigheter over tid arbeidet opp mot EU for å sikre at vi kommer på innsiden av eventuelle beskyttelsestiltak. Dersom dette lykkes fjernes denne kanalen for sårbarhet.

Norge vil også kunne påvirkes noe **gjennom industrielt eierskap i utlandet**. Både for eierskap i USA og andre markeder som ilegges økt toll, vurderer vi at effekten mest sannsynlig vil være negativ som følge av redusert aktivitet. Den direkte effekten på norsk økonomi vil trolig være begrenset på kort sikt, men kan likevel påvirke norsk formue og investeringskapasitet negativt.

En generell nedgang i global handel: Norge er avhengig av handel for økonomisk aktivitet, og risikoen forbundet med et fragmentert internasjonalt handelsregime og globale handelskonflikter er betydelig. En global handelskrig kan ha alvorlige konsekvenser for norsk økonomi, med svekket verdensøkonomi, reduserte investeringer og negative effekter på viktige handelspartnere som EU og Kina. Store deler av norsk eksport er råvarebasert og dermed prisbestemt på internasjonale markeder, og vi er derfor sårbare for at lavere global aktivitet medfører fallende eksportpriser. Våre enkle beregninger i Menon-publikasjon nr. 36/2025 viser at en permanent svekkelse i handel kan redusere fastlands-BNP med 200 milliarder kroner i 2030, og fallende råvarepriser kan ramme norsk eksport med opptil 300 milliarder kroner. Disse beregningene er beheftet med betydelig usikkerhet, men illustrerer den store risikoen for Norge ved et svekket internasjonalt handelsregime.

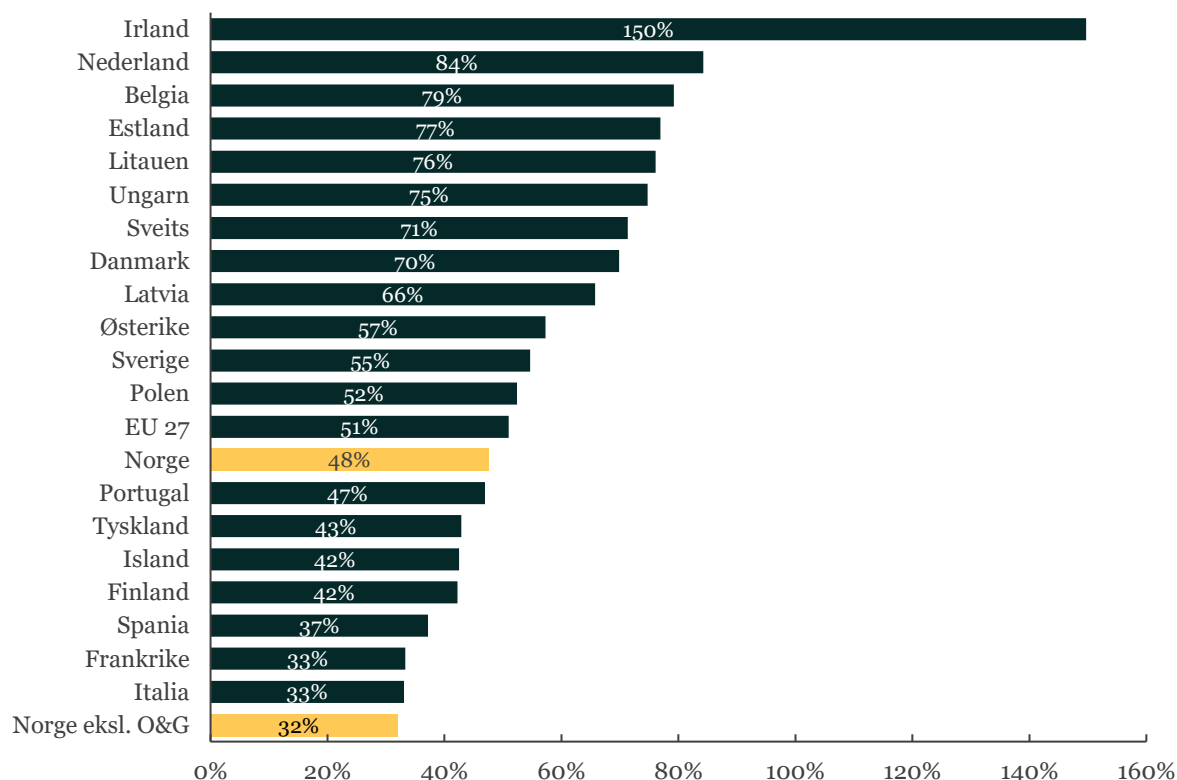
* Menon Economics (2025). Amerikansk toll og mulig handelskrig - Konsekvenser for norsk næringsliv. Tilgjengelig [her](#).

** I tidligere år har Eksportmeldingen inneholdt prognoser for eksport. Ettersom eksportutviklingen fremover i stor grad vil avhenge av utviklingen i tollkonflikten mellom sentrale handelspartnere, er ikke prognoser inkludert i årets utgave.

2.5 Norsk eksport sammenliknet med andre land

I internasjonal handelssammenheng kategoriseres Norge som en liten og åpen økonomi. Norge eksporterer imidlertid mindre enn europeiske land vi ofte sammenlikner oss med. Et sentralt mål for hvor eksportrettet en økonomi er, er eksportens andel av BNP. Dette målet gir en indikasjon på hvor stor rolle eksport spiller i et lands økonomi. Figuren nedenfor viser norsk eksport som andel av BNP i 2024, sammenliknet med andelen for et utvalg av europeiske land.

Figur 2-12: Eksport av varer og tjenester som andel av BNP.²⁴ Kilde: Eurostat, SSB

Som figuren viser, utgjorde norsk eksport av varer og tjenester en andel av BNP på 48 prosent i 2024. Dette er på linje med tall fra 2023, men en nedgang fra 2022, hvor andelen var 55 prosent. 2022 var imidlertid høyt i historisk kontekst ettersom eksportverdien av olje og gass var svært høy dette året. Gjennomsnittet det siste tiåret har vært på om lag 40 prosent. Selv om eksporten i Norge er høy i 2024 sammenliknet med tidligere år, er likevel eksporten som andel av BNP noe lavere i Norge enn i sammenliknbare land. I 2024 var gjennomsnittet for land i EU på 51 prosent, mens tilsvarende tall for Sverige var 55 prosent og for Danmark 70 prosent.

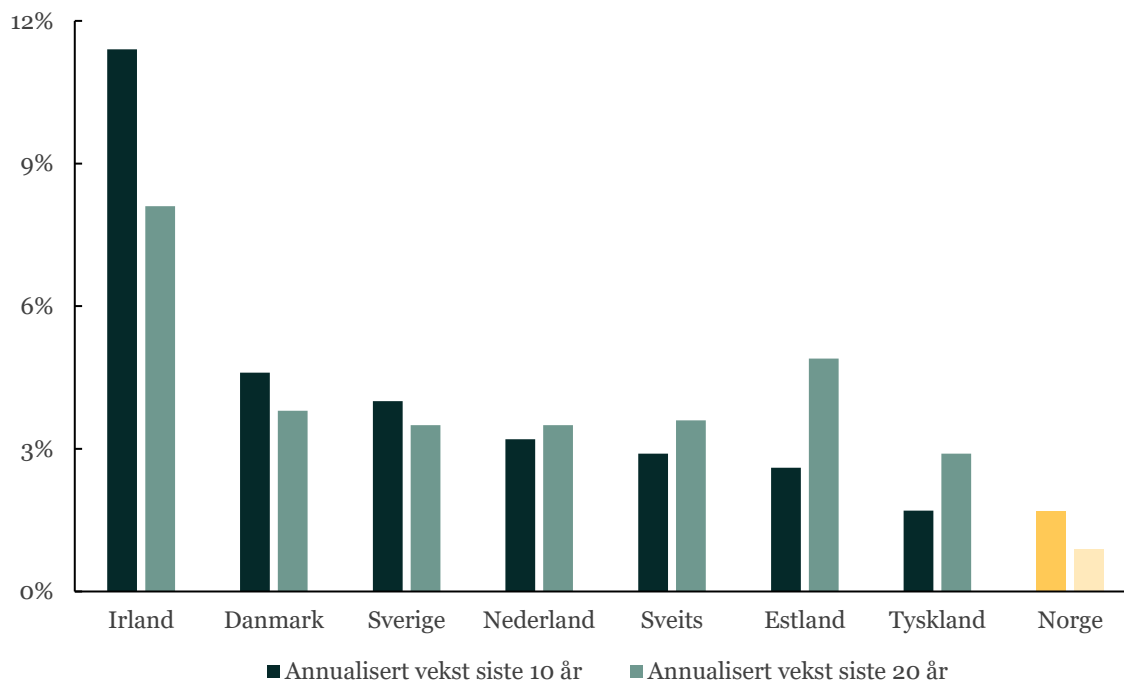
Dersom vi ser på norsk eksport uten olje og gass, faller eksportandelen til 32 prosent. Denne beregningen gjør vi ved å trekke olje- og gasseksporten ut av eksportstatistikken, samtidig som verdiskapingen fra olje- og gassnæringen holdes utenfor norsk BNP. Som vist over er norsk eksport som andel av BNP uten olje og gass lavere enn alle de andre landene i utvalget. Dette viser både hvor lav eksporten utenom olje og gass er relativt til BNP og hvor avhengig norsk eksport er av olje- og gassnæringen. Det kan virke litt misvisende å «fjerne» olje- og gasseksporten i slike sammenligninger, men det er viktig å merke seg at eksport og verdiskaping per sysselsatt er mange ganger høyere i utvinningen av olje og gass enn i noen andre næringer grunnet grunnrenten. Det er ingen næringer

²⁴ Norge oppdatert med fulle 2024 tall, enkelte andre land har estimerte verdier for Q4 2024 tall.

som er like viktige for de andre landene i sammenligningen. Samlet indikerer dette at Norge, komparativt sett, er en ganske lite handelsavhengig økonomi.

Forklaringen på den lave handelsintensiteten finnes i eksportutviklingen de siste 20 årene, som har vært nokså svak. Figuren under viser den langsiktige eksportveksten målt i faste priser, dette er illustrert med den annualiserte (gjennomsnittlige årlige) veksten over de siste 10 og 20 årene.

Figur 2-13: Årlig eksportvekst siste 10 og 20 år, målt i faste priser. Norge oppdatert med 2024-tall, for andre land er IMF's estimater på 2024-tall benyttet. Kilde: IMF

Som figuren viser, har den norske eksportveksten målt i faste priser vært lavere enn i sammenlignbare europeiske land. Over de siste ti årene har Norge hatt en annualisert vekst på 1,7 prosent. Til sammenligning har veksten i perioden vært mer enn det dobbelte i både Sverige og Danmark. Ser vi på de siste 20 årene har veksten i norsk eksport vært enda lavere, på 0,9 prosent. Dette er langt under hva sammenlignbare europeiske land har opplevd.

Den lave veksten i norsk eksport har sammensatte årsaker, og det er ikke enkelt å peke på entydige grunner til at den skulle være såpass mye lavere enn i våre naboland. Vi kan likevel peke på tre mulige årsaker. For det første har veksten i olje- og gaseksporten målt i volum vært lav. Dette er utslagsgivende ettersom det er den klart viktigste eksportnæringen i Norge. For det andre legger olje- og gassnæringen beslag på en stor andel av kapitalen og arbeidskraften i samfunnet, samtidig som andre deler av norsk industri leverer til sokkelen det de ellers trolig ville eksportert. Dette kan begrense veksten i andre eksportnæringer. For det tredje har Norge høyere arbeidskraftkostnader enn sammenlignbare land. Kombinert med lavere industriell produktivitet enn eksempelvis Sverige og Danmark gjør dette at eksportnæringer, hvor arbeidskraft er en stor innsatsfaktor, vil kunne bli mindre konkurransedyktige å etablere i Norge. Dette har blitt forbedret med fallet i den norske kronen, men har fortsatt ikke bidratt til å løfte eksporten nevneverdig. Dette er ikke en utfyllende liste.²⁵

²⁵ For en mer detaljert gjennomgang av potensielle grunner til den lave eksportveksten, se Eksportmeldingen 2023. Tilgjengelig [her](#).

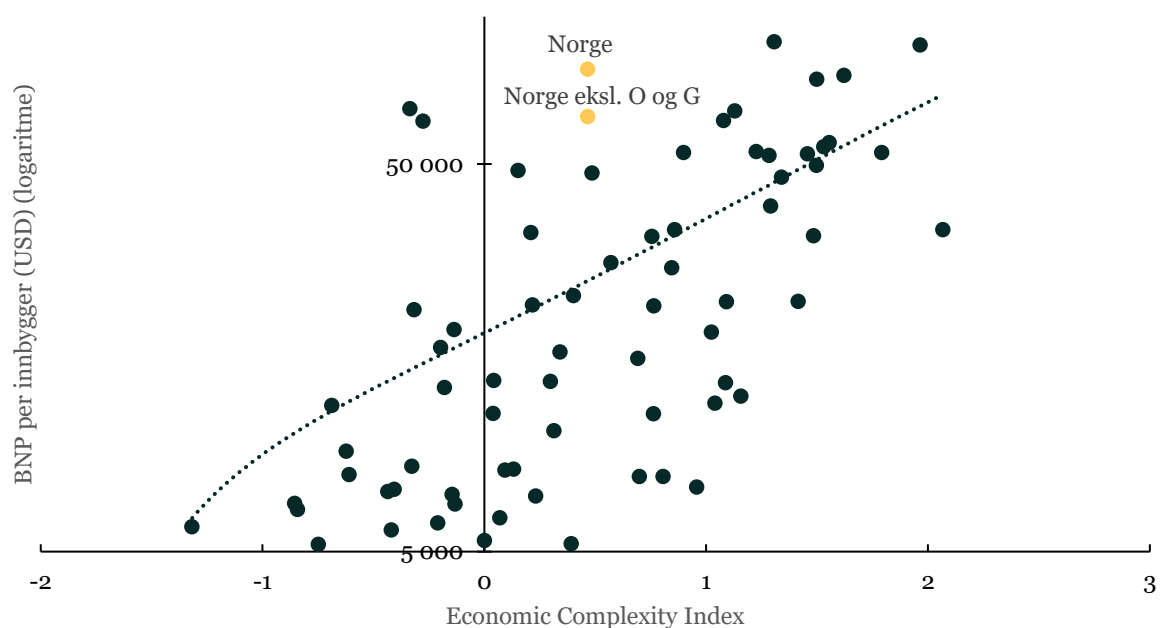
2.5.1 Norge har lav eksport-kompleksitet, noe som kan indikere lav fremtidig vekst

For å sammenlikne Norges eksportprestasjon med andre land, er det ikke bare interessant å se på forskjeller i eksportintensitet, men også å se på *hva* Norge eksporterer sammenliknet med andre land. Den økonomiske kompleksitetsindeksen (Economic Complexity Index, ECI) som er utviklet av økonomene Cesar Hidalgo og Ricardo Hausmann undersøker dette.²⁶

Økonomisk kompleksitet måler hvor avansert og variert et lands produksjonsstruktur er, basert på hvilke produkter som produseres og eksporteres. Land med høy kompleksitet eksporterer et bredt spekter av varer som krever spesialisert kunnskap og teknologi, og som komparativt få andre land kan produsere. Forskerne finner at det er en sterk sammenheng mellom BNP per innbygger og economic complexity. Videre finner forskerne at økonomisk kompleksitet er korrelert med langsiktig økonomisk vekst der land som utvikler mer avanserte og kunnskapsintensive næringer oftere opplever høyere vekstrater over tid, og kan predikere kompleksitet i landets fremtidige eksport.

Under viser vi hvordan Norge scorer på indeks for økonomisk kompleksitet og BNP per innbygger sammenliknet med andre land.

Figur 2-14: Sammenhengen mellom Economic Complexity Index og BNP per innbygger, for land med mer enn 5 000 USD i BNP per innbygger. BNP per innbygger er logaritmisk skala.²⁷ Kilde: IMF og OEC

Norge lå i 2023 på en 44. plass på indeksen for økonomisk kompleksitet i handelen.²⁸ Til sammenlikning var Sverige på en niendeplass, Finland på 13. plass, Danmark på 22. plass og Nederland på 26. plass. Norge scorer altså langt under våre naboland, og ligger på plassen mellom Hellas, Costa Rica og Libanon i rankingen. Norges relativt sett svakere score på kompleksitetsindeksen gitt vårt velstandsnivå, er gjeldende også når vi korrigerer for olje og gass.

²⁶ Hidalgo og Hausmann (2009). *The building blocks of economic complexity*. Tilgjengelig [her](#).

²⁷ Tall på Economic Complexity Index og BNP per innbygger er for 2023. BNP per innbygger er målt i dollar.

²⁸ OEC, Country rankings. Tilgjengelig [her](#).

Man kan argumentere for at indeksen undervurderer Norges eksportkompleksitet fordi produksjonsprosessen av råvarer som aluminium og petroleumsprodukter i Norge er mer innovativ enn i eksempelvis afrikanske råvarenasjoner. Samtidig finner vi igjen andre indikasjoner på at Norges eksportrettede næringsliv samlet sett er mindre teknologisk avansert enn resten av Nord-Europa. Dette er tilfellet når vi eksempelvis ser på patenter, der Norge har 50-70 prosent mindre patenter per innbygger enn andre nordiske land. Også når vi ser på robotisering av industrien scorer Norge langt under Danmark og Sverige som ligger helt i verdenstoppen.

Samtidig merker vi oss i figuren at Norge har blant verdens høyeste BNP per innbygger. Dette skyldes i stor grad grunnrenteinntekter fra ressurser som olje, gass, sjømat og vannkraft.

Vi så tidligere at norsk eksport i faste priser har vokst lite de siste 25 årene. Dette gjelder både for norsk eksport når man inkluderer olje og gass, og når man ser på eksporten utenom olje og gass. Delvis kan dette forklares med at norsk eksport i stor grad består av råvarer og lite bearbeidede produkter. For denne type produkter vil eksportmengden avhenge av mengden råvarer som utvinnes eller produseres. Samtidig kan utviklingen ses i lys av forskningen knyttet til ECI, ettersom råvarebasert eksport er ofte mindre kompleks, har lavere inngangsbarrierer for nye produsenter og møter sterk internasjonal konkurranse – særlig på pris. Konkurrentene våre for mange av disse produktene er typisk land med lavere lønnsnivå, særlig i Asia, Sør-Amerika og Afrika, som kan produsere og eksportere varene til lave priser. Dette kan ha gjort det utfordrende for norske eksportbedrifter å vinne markedsandeler.

For Norge betyr dette at selv om dagens eksportnæringer er velutviklede og konkurransedyktige, vil fremtidig vekst og velstandsutvikling avhenge av evnen til å utvikle og kommersialisere nye produkter og teknologier. Skal vi tro forskningen knyttet til økonomisk kompleksitet, kan dagens lite diversifiserte eksportmiks i Norge, alt annet likt, bidra til å begrense veksten i norsk økonomi fremover.

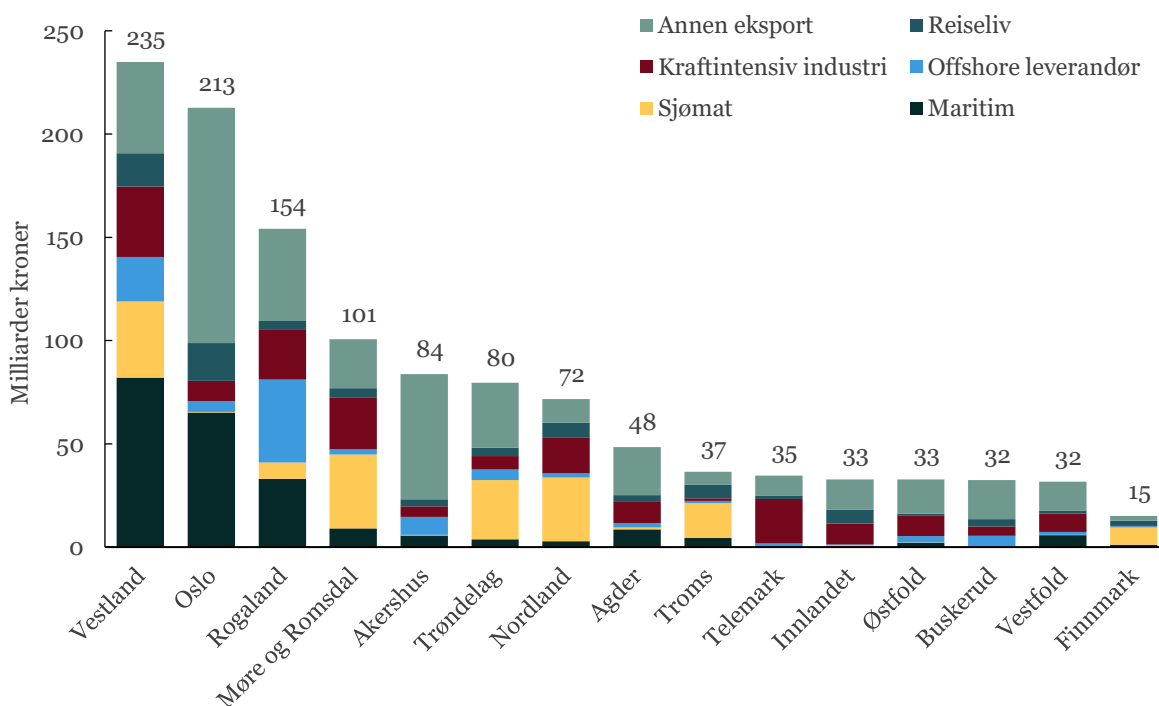
3 Regionenes eksportbidrag

I likhet med tidligere år er det vestlandsfylkene som eksporterte mest i 2024. Tre av de fem mest eksporterende fylkene, Vestland, Rogaland og Møre og Romsdal, er lokalisert på Vestlandet. Disse stod totalt for omkring 40 prosent av eksporten utenom olje og gass. For de tre fylkene sett under ett er det maritim næring som er den største eksportnæringen, etterfulgt av kraftintensiv industri og sjømatnæringen. Østlandsfylkene Akershus, Buskerud og Oslo er imidlertid de som hadde høyest eksportvekst i 2024. I kapittelet beregner vi også eksportintensitet (eksport per sysselsatt). I 2024 var Møre og Romsdal det mest eksportintensive fylket med en eksport per sysselsatt på 753 000 kroner. Dette er langt over landsgjennomsnittet på 420 000 kroner. På kommunenivå er det distriktskommunene som er mest eksportintensive, mens de store kommunene er de som eksporterer mest målt i verdi. Dette skyldes i hovedsak tilstedeværelse av viktige hjørnesteinsbedrifter i distriktskommuner innen særlig sjømatnæringen og kraftintensiv industri.

3.1 Vestlandet eksporterer fortsatt mest

I dette kapittelet har vi estimert den geografiske fordelingen av eksporten. Eksporten fra Norge er geografisk variert og reflekterer de ulike naturressursene og industrielle styrkene som finnes i de forskjellige fylkene. Figuren under viser den fylkesfordelte eksporten i 2024.

Figur 3-1: Eksport utenom olje og gass i 2024, fordelt på fylker. Kilde: SSB og Menon Economics

Som illustrert i figuren over er tre av Norges fire største eksportfylker lokalisert på Vestlandet. Omkring 40 prosent av eksporten utenom olje og gass i 2024 var fra vestlandsfylkene Vestland, Rogaland, og Møre og Romsdal, dette tilsvarer 490 milliarder kroner i eksportverdi. For de tre fylkene samlet er det maritim næring, sjømatnæringen og kraftintensiv industri som er de dominerende eksportnæringene, som i 2024 utgjorde i underkant av 60 prosent av all eksport fra disse fylkene. For Rogaland er også

offshore leverandørene en viktig sektor for fylkets eksport. At eksporten er særlig viktig på Vestlandet er ikke i seg selv hverken positivt eller negativt, men det forteller oss noe viktig om næringsstrukturen i disse norske fylkene. Det er videre viktig for å forstå drivere for den økonomiske aktiviteten i fylkene. Eksempelvis vil man på Vestlandet være betydelig mer sårbar for hva som skjer i den globale økonomien, og man vil trolig rammes hardere av sjokk i global handel og global økonomisk aktivitet, ettersom disse i stor grad påvirker etterspørselen etter maritime tjenester og offshore leverandører indirekte gjennom oljeprisen. På den andre siden vil høyere vekst på internasjonale markeder, alt annet likt, ha en mer positiv effekt på Vestlandet enn på andre fylker i Norge.

Oslo er det nest største eksportfylket med en eksport på 213 milliarder kroner i 2024. Dette utgjorde 18 prosent av norsk eksport utenom olje og gass. I Oslo er det særlig maritim næring, forretnings-tjenester, IKT og helsenæringen som dominerer eksporten. Akershus er det femte mest eksporterende fylke, med 84 milliarder kroner i eksportverdi i 2024. Det er særlig næringslivet i Bærum og Asker som driver eksporten fra Akershus. Samlet står disse to kommunene for to tredjedeler av fylkets eksport, og er i stor grad rettet mot levering av tjenester innen forretnings tjenester, IKT, offshore og maritim næring, men også ferdigvarer er en stor eksportsektor i Asker.

Kort om metoden for regional fordeling av eksporten

Det eksisterer ikke offentlig tilgjengelig data på kommunalt fordelt eksport. Det forsøker vi å estimere i denne rapporten. Det er imidlertid viktig å understreke at resultatene vi presenterer i dette kapittel er nettopp det: estimater. Vi benytter oss av en rekke ulike datakilder for å fordele eksporten fra hver næring på alle norske kommuner.

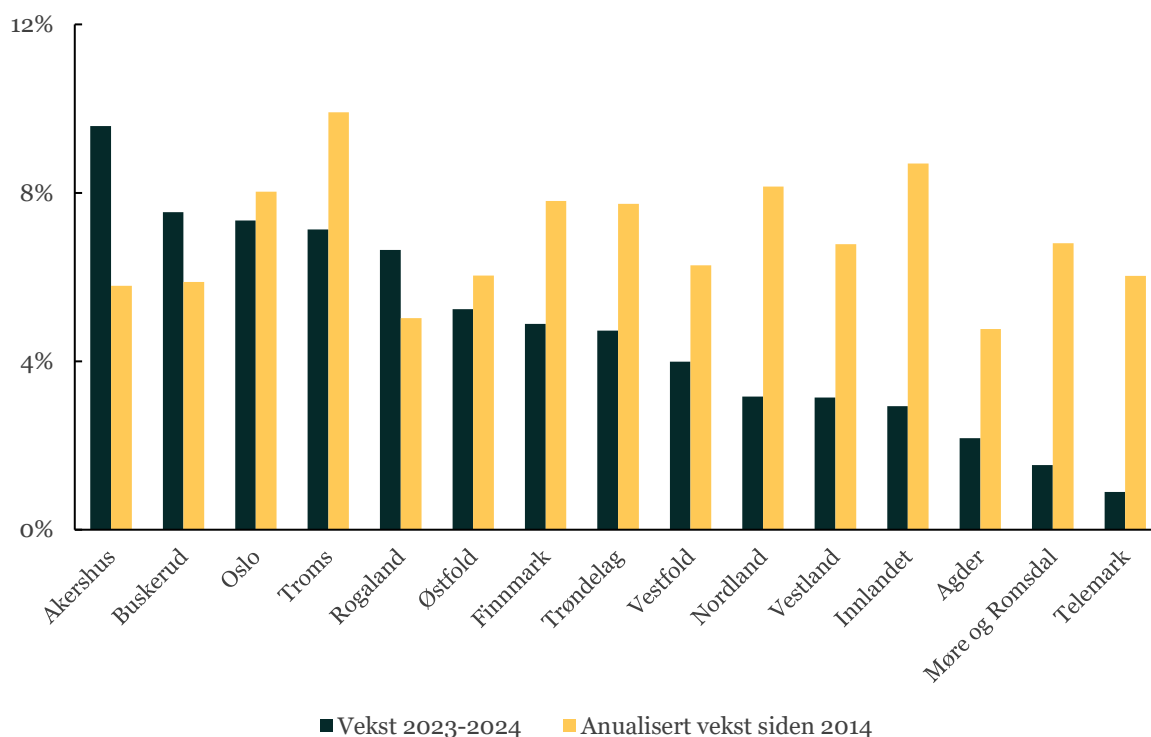
Den første delen består av en omfattende gjennomgang av de største norske eksportørene. Vi har undersøkt de største aktørene innen de norske eksportnæringene og har foretatt en grundig gjennomgang av årsrapporter, sendt ut forespørsler via e-post og brukt en rekke andre kilder for å finne ut hvor stor andel av deres omsetning som er eksport. Denne prosessen har gjort det mulig for oss å nøyaktig plassere omtrent 190 milliarder kroner (tilsvarende rundt 15 prosent av eksporten utenom olje og gass) fra de største norske eksportørene. Like viktig har vi «tagget» bedrifter som ikke eksporterer, eller som eksporterer veldig lite. Det bidrar til å øke presisjonen i fordelingsmekanismen beskrevet under.

Den resterende eksporten fordeler vi basert på Menons regnskapsdatabase, hvor vi henter data om omsetning og sysselsetting på avdelingsnivå for alle regnskapspliktige selskaper i Norge. Deretter plasserer vi alle bedriftene inn i en av eksportnæringene basert på NACE-koden til bedriften. Vi beregner da omsetning hver kommune har innenfor hver av eksportnæringene. Dette utgjør fordelingsnøkkelen vi benytter for å fordele eksporten fra den tilsvarende næringen. Her kan det være verdt å trekke frem at når vi fordeler eksporten inkluderer vi både produksjonslokaliteter og hovedkontorer i beregningen. Det betyr at særlig Viken og Oslo får tildelt en del eksport basert på hovedkontorer. Det er viktig å si at det ikke eksisterer en 1:1-matching mellom eksportnæringene og NACE-kodene. Dette introduserer et ekstra element av usikkerhet i beregningen. For en mer detaljert gjennomgang av metodikken se vedlegg 2.

For å få en bedre forståelse av hvordan eksporten i fylkene har utviklet seg, ser vi på eksportveksten for hvert av fylkene. Figuren under illustrerer fylkenes eksportvekst fra 2023 til 2024 (mørkegrønn søyle) og den gjennomsnittlige årlige²⁹ veksten fra 2014 til 2024 (gul søyle).

²⁹ Beregnet som annualisert vekst (geometriske gjennomsnitt av den årlige veksten over en periode).

Figur 3-2: Vekst i eksporten utenom olje og gass fra norske fylker. Kilde: SSB og Menon Economics³⁰

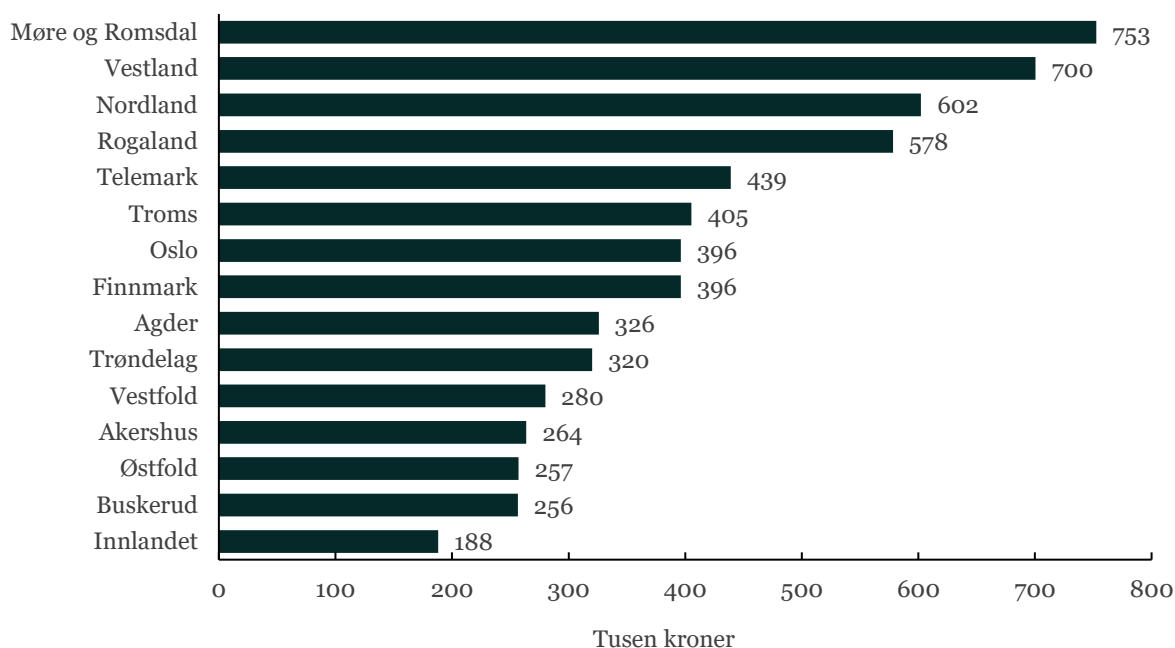
Som vist i figuren over (mørkegrønne søyler) har alle fylker opplevd eksportvekst fra 2023 til 2024. Variasjonen i eksportvekst mellom fylkene er i stor grad drevet av hvilke eksportsektorer som er viktige for fylket. Dette er eksempelvis Akershus og Oslo som har sett vekst på henholdsvis 10 og 7 prosent. Veksten i disse to fylkene er i stor grad drevet av at eksporten er rettet mot leveranser av IKT-tjenester og andre tjenester, to sektorer som så en stor vekst fra 2023 til 2024. For Buskerud har veksten vært drevet av offshore leverandører, teknologiindustri og reiseliv. I Troms fylke er eksportveksten i stor grad drevet av en økning i reiselivseksport. I motsatt ende har de fylkene som har en stor del av eksporten sin knyttet til kraft og kraftintensivindustri sett en langt lavere vekst i eksport fra 2023 til 2024. Dette er som følge av at prisene på disse varene har sett en negativ utvikling. Disse fylkene så imidlertid en stor vekst i 2022 som følge av kraftig økte priser.

Når det gjelder veksten over de 10 siste årene (gul søyle) er det de fire nordligste fylkene (Finnmark, Troms, Nordland og Trøndelag) som har vokst mest. Denne historiske veksten er særlig drevet av veksten i eksporten av sjømat. Utenom de nordligste fylkene er det Innlandet som har sett den største eksportveksten over de siste ti årene. Veksten i dette fylket skyldes i hovedsak vekst i kraftintensiv industri og annen industri, men også vekst i eksport av kraft og reiseliv har bidratt til at fylket har sett en annualisert vekst på 9 prosent over de siste ti årene.

For å vurdere betydningen av eksporten i et fylke er ikke samlet eksport det eneste relevante målet. Et like viktig mål er hvor **eksportintensivt** et fylke er. Dette måler vi som fylkets samlede eksport per sysselsatt. Dette er vist i figuren under.

³⁰ Det er viktig å påpeke at vi løpende får bedre datagrunnlag i våre beregninger. Dette gjelder særlig regnskaper fra bedrifter. Det betyr også at historiske tall blir dermed oppdatert årlig. Årets resultater i Eksportmeldingen er dermed ikke direkte sammenlignbare med fjorårets resultater, og bør i stedet sammenlignes med de re-estimerte tallene.

Figur 3-3: Eksport per sysselsatt, ekskludert olje og gass, fordelt på fylker i 2024. Kilde: SSB og Menon Economics ³¹

På et nasjonalt nivå har eksportintensiteten økt med 4,5 prosent fra 402 000 kroner per sysselsatt i 2023 til 420 000 i 2024. De tre mest eksportintensive fylkene i 2024 (eksklusiv olje og gass) er Møre og Romsdal, Vestland og Nordland. Møre og Romsdal hadde en eksport per sysselsatt på 753 000 kroner og har vært det mest eksportintensive fylket siden første utgivelse av Eksportmeldingen i 2021. Møre og Romsdal har fire ganger så høy eksportintensitet som Innlandet og nesten dobbelt så høy eksportintensitet som Oslo. Den høye eksportintensiteten er drevet av betydelig eksport fra aktører innen sjømatnæringen, kraftintensiv industri og maritim næring lokalisert i fylket, som til sammen utgjør om lag 60 prosent av fylkets eksport.

Vestland fylke følger tett på Møre og Romsdal med en eksportintensitet på 700 000 kroner. I dette fylket er det maritim næring, sjømat og kraftintensiv industri som i stor grad driver den høye eksportintensiteten. Nordland fylke hadde en eksportintensitet på 602 000 kroner per sysselsatt. Her er det primært eksport av sjømat og kraftintensiv industri som bidrar til den høye eksportintensiteten. På fjerdeplass kommer Rogaland med en eksportintensitet på 578 000 kroner per sysselsatt. Rogaland sin eksport er i all hovedsak drevet av offshore leverandører, maritim næring og kraftintensiv industri. Fylket er med god margin landets største innen offshore leverandør eksport. De resterende fylkene har alle en eksportintensitet på under 450 000 kroner per sysselsatt.

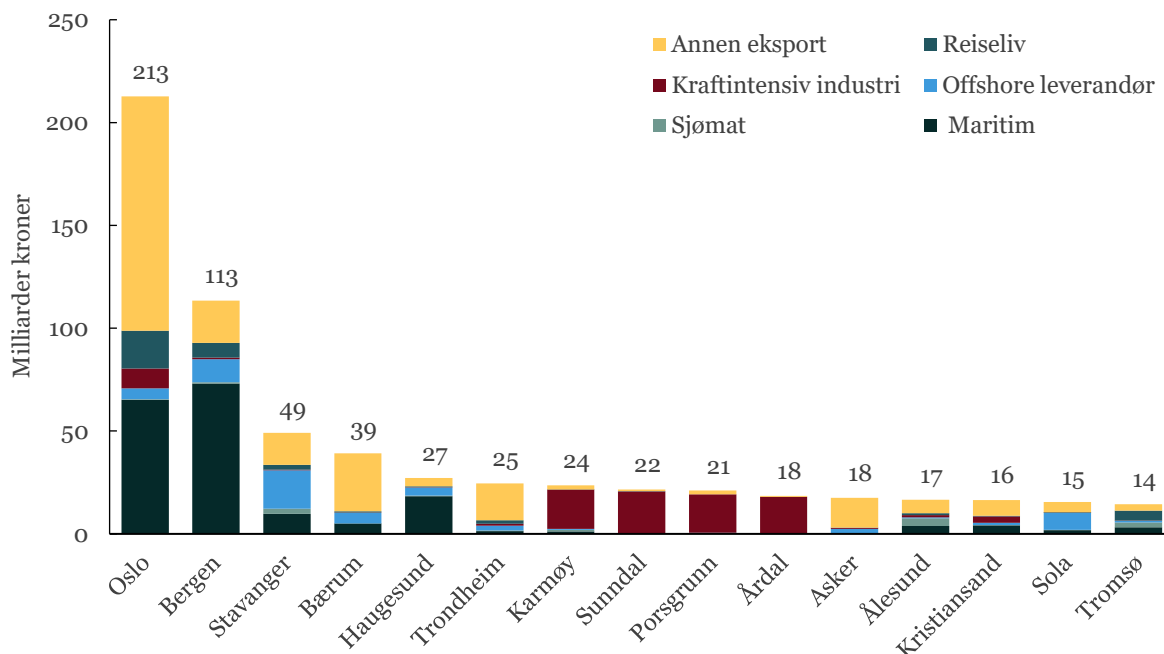
3.2 Sentrale kommuner eksporterer mest, de minste distriktskommunene har høyere eksportintensitet

Det er store variasjoner i eksporten på fylkesnivå og det samme gjelder for eksporten på kommunenivå. Lite sjokkerende er det store kommuner som har størst eksport. De fem største kommunene etter antall sysselsatte (Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Bærum) er alle blant topp seks kommuner målt i eksport. Det er imidlertid også noen av de ikke fullt så store kommunene, slik som Sunndal og Årdal,

³¹ Eksport per sysselsatt inkluderer i denne rapporten alle sysselsatte i kommunen fra SSB. Dette inkluderer privat næringsliv og offentlig ansatte.

som er blant de 15 mest eksporterende kommunene. Fellesnevneren mellom disse er at de har en stor hjørnesteinsbedrift innen kraftintensiv industri, hvor nærmest all produksjon går til utlandet. Figuren under illustrerer de 15 største eksportkommunene i 2024.

Figur 3-4: Topp 15 kommuner målt i eksport utenom olje og gass i 2024, fordelt på næringer. Kilde: SSB og Menon Economics

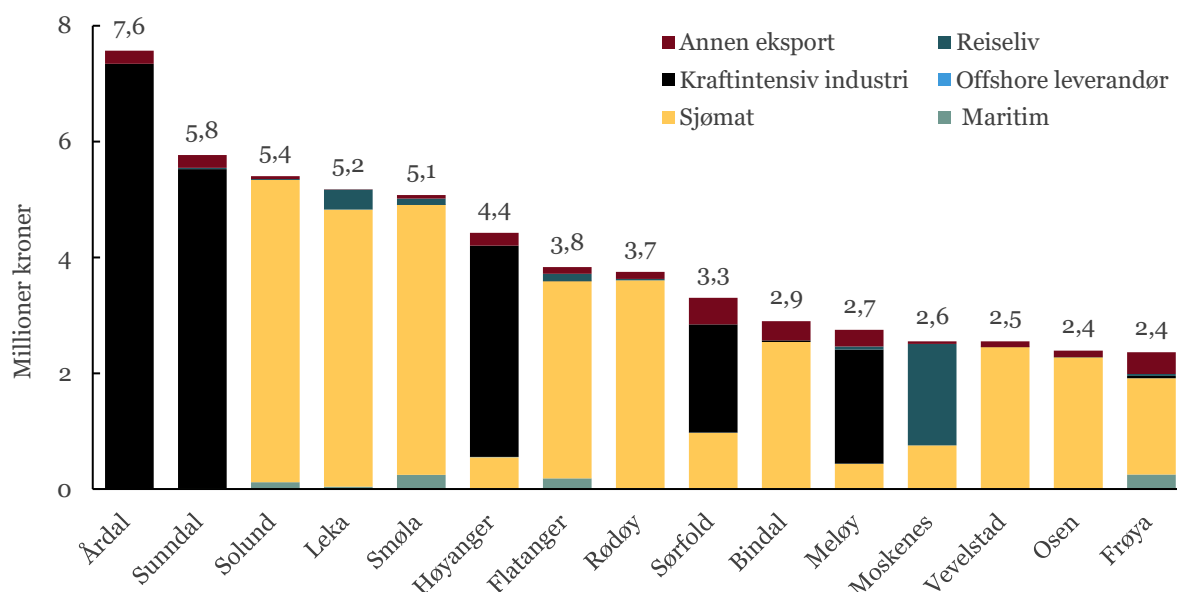

Oslo kommune var den klart største eksportkommunen i 2024 (ekskl. olje og gass), etterfulgt av Bergen, Stavanger og Bærum. Disse kommunene eksporterte verdier for mellom 39 og 213 milliarder kroner i 2024. De samme fire kommunene hadde også høyest eksport i 2023. Av disse fire kommunene er det eksporten fra Bærum og Stavanger som har økt mest, med om lag 10 prosent. Oslo og Bergen så en vekst på henholdsvis 7 og 5 prosent.

I 2024 er det fortsatt de samme kommunene som ligger på topp 15 listen som i 2023, med noen mindre endringer i plassering. Av de 15 kommunene med størst eksport er det 10 som har sett en økning i eksporten, hvor Sola, Tromsø, Trondheim, Stavanger og Bærum alle har sett en vekst på 10 prosent eller mer. Det er 4 kommuner som har sett en marginal nedgang i eksporten, disse er Ålesund, Årdal, Sundal og Karmøy med et fall på henholdsvis 7, 4, 3 og 2 prosent. Det er viktig å påpeke at reduksjonen i Ålesund skjer rent mekanisk grunnet at Haram kommune ikke lenger er en del av Ålesund. Hvis vi kompenserer for dette, hadde kommunen egentlig en vekst på i underkant av 5 prosent.

Som illustrert i figuren over er det de større byene som dominerer listen over kommuner som eksporterer mest. Bildet blir imidlertid svært annerledes dersom vi ser på eksportintensiteten i kommunene. Da er det de små kommunene, med et veldig spesialisert næringsliv rettet inn mot enten sjømat eller kraftintensiv industri, som dominerer. Dette er illustrert i figuren under.

Figur 3-5: Topp 15 kommuner målt i eksport per sysselsatt i 2024, ekskludert olje og gass, fordelt på næringer. Kilde: SSB og Menon Economics

For de femten mest eksportintensive kommunene domineres listen av kommuner med et næringsliv rettet mot kraftintensiv industri (rød søyle) og sjømat (gul søyle). Det eneste unntaket er Moskenes, hvor eksporten er i stor grad drevet av reiselivsnæringen. Siden 2023 er det kun én kommune som er ute av listen, dette er Eidfjord, som hadde en reduksjon i eksportintensitet på 18 prosent. Dette er drevet av et fall i kraftprisene, som utgjør brorparten av eksporten til kommunen. Overordnet har det vært en marginal vekst i eksportintensitet i de kommunene som er rettet mot sjømat, og en marginal nedgang i de kommunene som retter seg mot kraftintensiv industri.

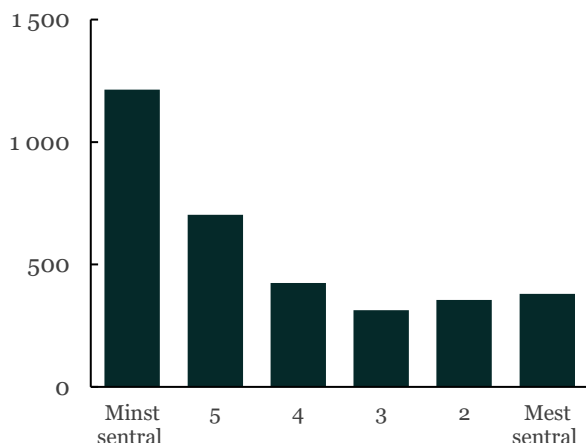
Flere av de mest eksportintensive kommunene har en tilstedeværelse av hjørnesteinsbedrifter. Årdal er den mest eksportintensive kommunen i 2024 hvor aluminiumsverket Hydro Årdal har vært en hjørnesteinsbedrift i mange tiår. Dette har vært den mest eksportintensive kommunen i samtlige Eksportmeldinger. Tilsvarende er Sunndal hjemkommunen til blant annet Hydro Sunndal metallverk, som er Europas største anlegg for produksjon av primæraluminium. Hydro er også hjørnesteinsbedrift i Høyanger, som ligger på sjette plass over mest eksportintensive kommuner. De tredje til femte mest eksportintensive kommunene på listen er Solund, Leka og Smøla. I disse kommunene er det oppdrettsnæringen som utgjør en stor del av næringslivet. To andre store industrikonsern som er hjørnesteinsbedrifter i kommunene på topp 15-listen er Elkem Salten i Sørfold og Yara i Meløy. I Meløy er det dog andre industribedrifter som også er viktige, disse er lokalisert i Glomfjord Industripark sammen med Yara.

Som nevnt kjennetegnes de femten kommunene i figuren over ikke bare ved at de er svært eksportintensive, men også ved at de alle er distriktskommuner. Ser vi på alle Norges kommuner finner vi at dette ikke bare gjelder for topp 15-listen. Kommuner som kategoriseres som mindre sentrale på SSBs sentralitetsindeks har en høyere eksport per sysselsatt enn mer sentrale kommuner, men de største kommunene har høyest eksport målt i samlet eksportverdi. Dette er illustrert i figurene under.³²

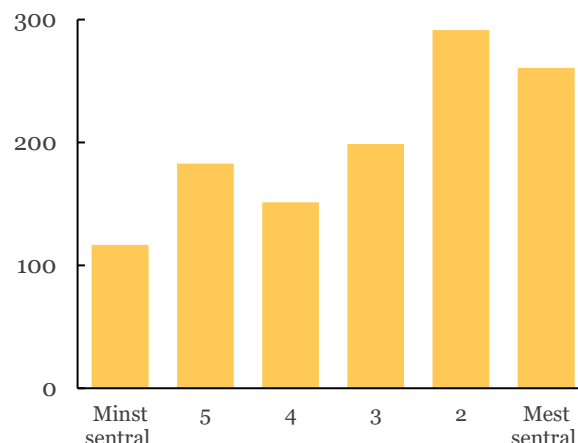
³² SSB sentralitetsindeks kategoriserer kommuner etter deres sentralitet, basert på tilgang til arbeidsplasser og servicefunksjoner. Indeksen består av seks sentralitetsklasser, fra 1 (mest sentrale kommuner) til 6 (minst sentrale kommuner). Oslo og andre sentrale Østlandskommuner er i klasse 1, mens Bergen, Stavanger og Trondheim er i klasse 2

Figur 3-6: A – Eksport per sysselsatt ekskludert olje og gass, fordelt etter sentralitetsindeks fra 1 (mest sentrale kommuner) til 6 (minst sentrale kommuner) i 2024. Vektet gjennomsnitt. B – Samlet eksportverdi, ekskludert olje og gass, fordelt etter sentralitetsindeks fra 1 (mest sentrale kommuner) til 6 (minst sentrale kommuner) i 2024. Kilde: SSB og Menon Economics

A – Eksport per sysselsatt i 1000-kroner

B – Samlet eksportverdi i milliarder kroner

Som vi ser i figur A over, hadde kommuner som er definert som minst sentrale (klasse 6) i 2024 en gjennomsnittlig eksport på litt over 1,2 millioner kroner per sysselsatt. Dette er betydelig høyere enn de mer sentrale kommune-klassene (1-3), der eksportintensiteten varierer mellom 300 000 og 380 000 kroner per sysselsatt. Dersom vi sorterer kommuner etter eksportintensitet må vi helt ned på plass nummer 54 før vi finner en kommune som er klassifisert som mer sentral (klasse 1-3). Det er også verdt å merke seg at den høye eksporten i de minst sentrale kommunene (klasse 6) ikke er drevet av et fåtall kommuner med svært høy eksport, men at flertallet blant de minst sentrale kommunene eksporterer mer enn medianen for kommune-Norge.

Målt i samlet eksportverdi er det de mer sentrale kommunene i Norge som dominerer, som det kommer frem i delfigur B over. Eksempelvis står kommunene som klassifiseres som nivå 1, 2 eller 3 på SSBs sentralitetsindeks for rundt 60 prosent av den samlede eksportverdien i Norge i 2024, selv om disse kun utgjør 22 prosent av alle Norges kommuner. De fem mest sentrale kommunene i Norge (klasse 1 på SSBs sentralitets-indeks) har en samlet eksportverdi på om lag 260 milliarder kroner i 2024.

Med andre ord finner vi at de minst sentrale kommunene har den høyeste eksporten per sysselsatt (eksportintensitet), mens de mer sentrale kommunene står for den høyeste eksportverdien. Dette har blant annet bakgrunn i at de mer sentrale kommunene ofte er større bykommuner med flere innbyggere og et større stedbundet og tjenestebasert næringsliv, mens de mindre sentrale kommunene har færre innbyggere og næringslivet består ofte av én eller flere (ofte eksportrettede) hjørnesteinsbedrifter.

(nest-mest sentrale kommuner). Samtlige kommuner på topp 15-listen er i klasse 5 eller 6. Mer informasjon om sentralitetsindeksen og sentralitetsklassene, herunder antall kommuner som inngår i hver av klassene, finner man [her](#).

4 Eksportens ringvirkninger for sysselsetting i Norge

Ringvirkningene av eksporten i 2024 beregnes til om lag **640 000 arbeidsplasser**, noe som betyr at eksporten understøtter i overkant av hver femte norske arbeidsplass. Dette fordeler seg på **270 000 sysselsatte som arbeider direkte i eksportnæringene** og **370 000 sysselsatte som arbeider i leverandørnæringene og hos deres underleverandører**. Ringvirkningene er i årets eksportmelding noe høyere enn i fjorårets rapport, en økning på mellom **10 000 og 20 000 sysselsatte**. Dette følger av en økning i eksporten fra Fastlands-Norge på **56 milliarder kroner**.

Aktiviteten i eksportnæringene er tett knyttet sammen med resten av norsk næringsliv. Det betyr at global etterspørsel etter norske varer og tjenester vil påvirke aktiviteten i andre næringer og dermed norsk sysselsetting og verdiskaping. For å beregne disse effektene bruker vi Menons ringvirkningsmodell, ITEM.³³ Modellen estimerer hvordan eksporten påvirker sysselsetting og verdiskaping i norsk næringsliv.

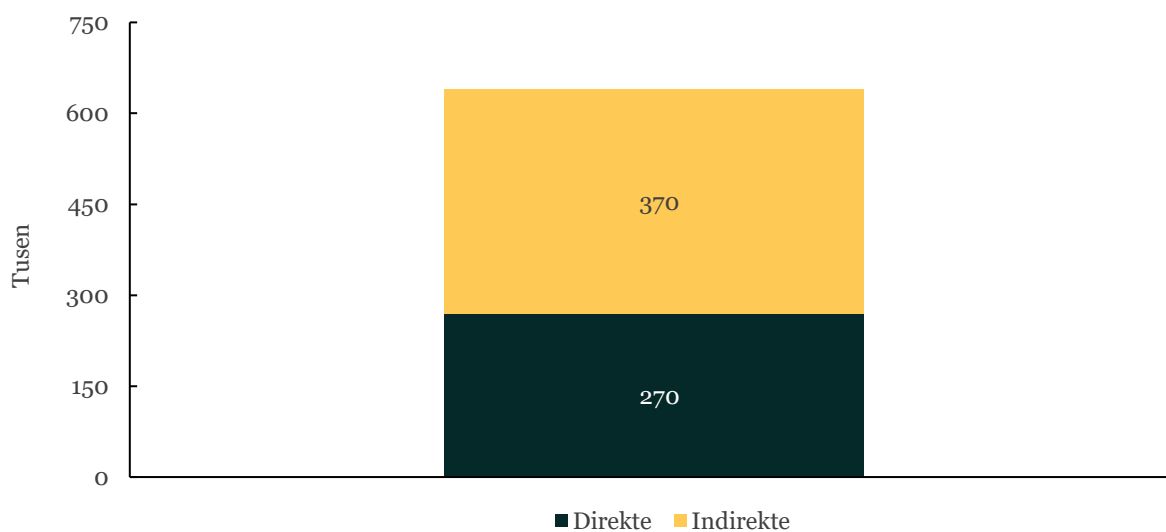
Etterspørselen etter produkter og tjenester fra norske eksportbedrifter har to umiddelbare effekter. For det første understøttes sysselsetting i næringen gjennom ansatte i eksportbedriftene (direkte effekter). For det andre vil norske eksportbedrifter etterspørre varer og tjenester fra andre næringer (indirekte effekter). I første omgang vil etterspørselen understøtte sysselsetting hos de direkte leverandørene til eksportbedriftene. I takt med en oppgang i leverandørnæringenes etterspørsel vil også deres leverandører oppleve økt aktivitet. Denne effekten fortsetter i prinsippet uendelig langt ned i verdikjeden, dog med svakere effekt for hvert ledd.

Ved å bruke Menons regnskapsdatabase og SSBs kryssløpstabeller har vi i arbeidet med denne rapporten estimert at norsk eksport legger grunnlag for cirka **640 000 arbeidsplasser**.³⁴ Fremgangsmåten for beregningene er vist i Vedlegg 3.

³³ For en næyere gjennomgang av Menons ringvirkningsmodell, ITEM (International Total Effect Model), se vedlegg 4.

³⁴ Det er viktig å understreke at disse tallene er beheftet med betydelig usikkerhet. Basert på simuleringer vurderer vi et usikkerhetsspenn på rundt 570 000–650 000 sysselsatte.

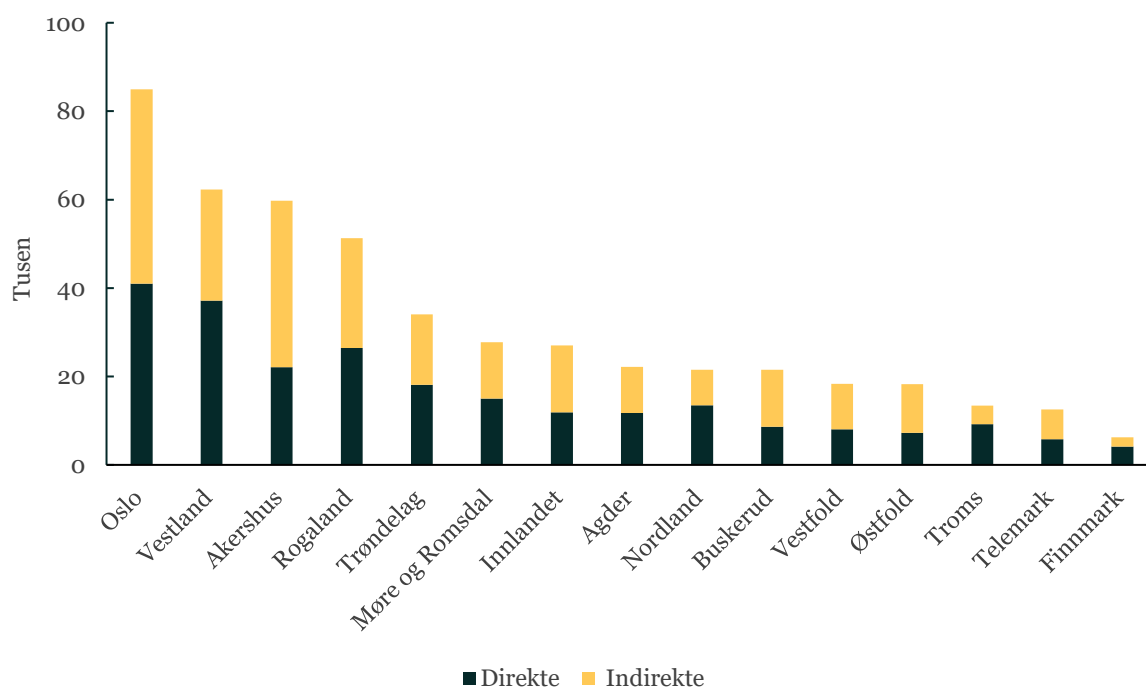
Figur 4-1: Sysselsettingseffekter av den norske eksporten inkludert olje og gass i 2024. Kilde: Menon Economics

Som vist i figuren understøtter eksporten 270 000 sysselsatte direkte i eksportbedriftene, mens deres vare- og tjenestekjøp videre understøtter 370 000 sysselsatte i resten av økonomien. Det innebærer at norsk eksport legger grunnlag for rundt én av fem jobber i Norge.

Ved hjelp av den geografiske modulen til Menons ringvirkningsmodell har vi fordelt sysselsettingseffektene på kommuner. Disse tallene aggregerer vi så opp til fylker for å finne ut hvor mange arbeidsplasser eksporten understøtter i hver av fylkene. I figuren under viser vi direkte og indirekte sysselsettingseffekter av eksporten fordelt på fylker.

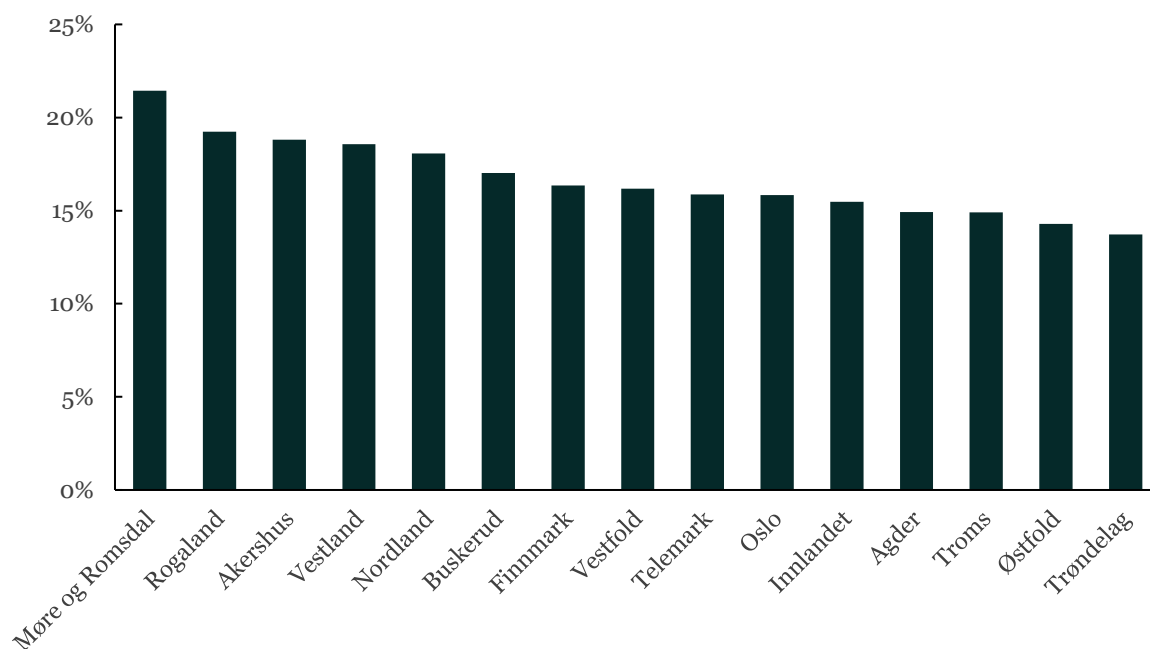
Figur 4-2: Sysselsettingseffekter (ringvirkninger) av eksporten ekskludert olje og gass fordelt på fylker, 2024. Kilde: Menon Economics

Som figuren viser, er det de store fylkene som dominerer sysselsettingseffektene. I Oslo og i Vestland fylke legger eksporten grunnlag for nærmere 145 000 arbeidsplasser. Vi ser en klar tendens til at de store fylkene som Oslo og Akershus har en større andel indirekte sysselsettingseffekter, mens mindre og mer eksportintensive fylker (for eksempel Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark) har en høyere andel direkte effekter. Et slikt resultat er ikke uvanlig i ringvirkningsanalyser, der de indirekte effektene ofte konsentrerer seg i de større fylkene.

For å få et bedre innblikk i eksportens betydning for de enkelte fylkene, ser vi på de samlede sysselsettingseffektene fra eksporten som andel av total sysselsetting. Dette er vist i figuren under, som ikke inkluderer effekter fra olje og gass.

Figur 4-3: Sysselsettingseffekter relativt til total sysselsetting i norske fylker. Effektene fra olje- og gasseksport er ikke inkludert. Kilde: Menon Economics

Som vist i figuren over er Møre og Romsdal det fylket der eksporten betyr mest relativt til det samlede næringslivet. I fylket er i overkant av hver femte arbeidsplass i næringslivet direkte eller indirekte tilknyttet eksporten utenom olje og gass. I de resterende fylkene utgjør sysselsettingseffektene mellom 14 og 19 prosent av den samlede totale sysselsetting. Det er viktig å notere seg at forskjellene mellom fylkene her er betydelig mindre enn forskjellene under samlede eksportinntekter, eller samlede sysselsettingseffekter fra eksporten. Dette viser oss at eksporten er viktig for økonomien i alle norske fylker, både direkte gjennom arbeidsplasser hos eksportbedriftene og indirekte gjennom arbeidsplasser hos leverandørene og underleverandørene som leverer varer og tjenester til disse.

Det er viktig å nevne at en ringvirkningsanalyse er en såkalt bruttoanalyse. Det er ikke slik at sysselsettingen som understøttes av eksporten ikke hadde fantes dersom Norge ikke hadde eksportert noe. Norsk økonomi er en dynamisk, moderne og relativt omstillingsdyktig økonomi. Det betyr at et bortfall av eksporten på eksempelvis 10 prosent ikke ville bety et bortfall av 10 prosent av arbeidsplassene identifisert i denne analysen, og heller ikke at de som ville mistet jobben ikke hadde funnet en ny.

5 Nasjonale eksportsatsinger

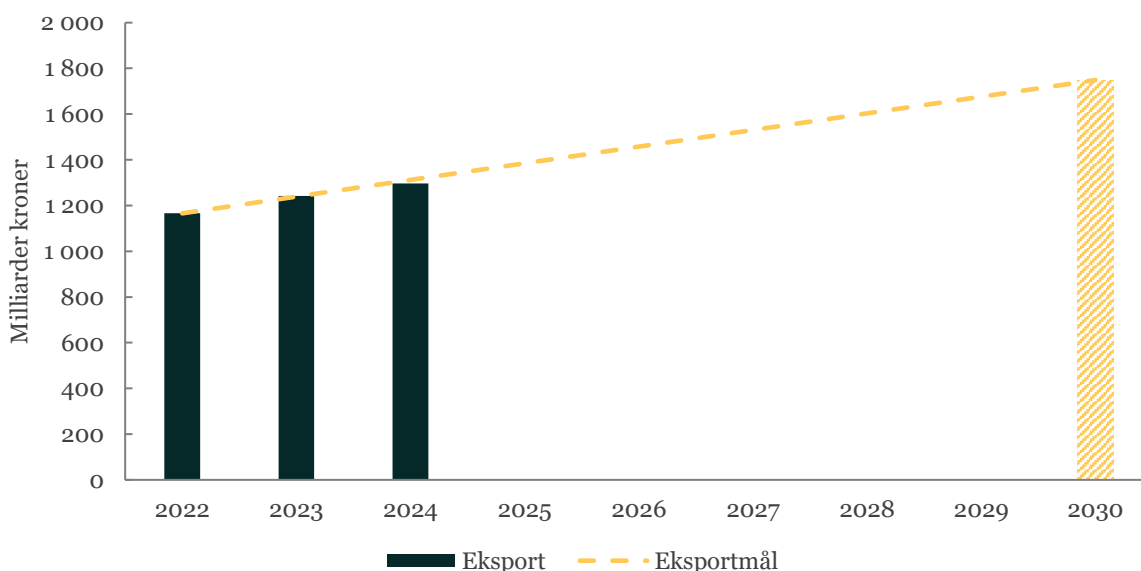
I 2021 satte regjeringen et mål om en 50 prosent økning i norsk eksport utenom olje og gass innen 2030. For å nå dette målet må den gjennomsnittlige årlige veksten i fastlands-eksport fra 2022 til 2030 være på rett i overkant av 5 prosent. Gitt veksten i fastlands-eksporten i 2024, er Norge etter to år med målinger omtrent på vekstbanen som kreves for å nå målene for 2030 målt i løpende kroner. Fem av de seks næringene som er pekt på av Nasjonalt eksportråd har opplevd en eksportvekst i 2024, men denne varierer fra nærmere 70 prosent for havvind-leverandørene til 1 prosent for maritim næring. Resultatmålingen vår viser at design- og ferdigvareindustrien hadde et fall i eksporten i 2024.

5.1 Eksportutviklingen fra 2022 til 2024 sett i lys av eksportmålet i Hurdalsplattformen

I Hurdalsplattformen fra 2021 satte regjeringen et mål om en 50 prosent økning i norsk eksport utenom olje og gass innen 2030.³⁵ Dette eksportmålet innebærer en totaleksport på nærmere 1 750 milliarder kroner innen 2030. For å oppnå denne målsetningen opprettet Støre-regjeringen Nasjonalt eksportråd («Eksportrådet»). Eksportrådets hovedoppgave er å vurdere og foreslå tiltak som kan bidra til at Norge når dette målet. Eksportrådet har blant annet anbefalt seks næringer med særlig stort eksportpotensial, som mottar øremerket støtte for å øke eksporten fra næringene.

Figuren under illustrerer utviklingen av norsk eksport utenom olje og gass fra 2022 til 2024, samt hvor langt Norge er fra målet på 50 prosent vekst.

Figur 5-1: Norsk eksport utenom olje og gass i 2022 til 2024, med eksportmålet for 2030 og vekstbane for å nå målet markert i gult. Kilde: SSB, Menon Economics

Som figuren viser ligger Norge etter 2024 omtrent på vekstbanen som kreves for å nå eksportmålet innen 2030. For å nå målet må den gjennomsnittlige veksten i fastlandseksport (målt i løpende priser)

³⁵ Det er uklart om denne veksten er i faste eller løpende kroner.

være rett over 5 prosent årlig fra 2022 til 2030. Målt i løpende priser vokste eksporten utenom olje og gass med 4,4 prosent fra 2023 til 2024, mot en vekst på 6,5 prosent året før. Samlet har eksporten siden 2022 økt med litt over 11 prosent. Selv om veksten var lavere i 2024 enn året før, er det positivt at en større andel av veksten kom fra en oppgang i eksportvolum (korrigert for inflasjon). Som vi beskriver i rapporten, er det trolig nødvendig dersom man skal oppnå langsiktig eksportvekst.

Dersom vi ser på eksporten i perioden 2022 til 2024 i faste priser, var veksten litt under 11 prosent de to årene. For å oppnå målet i 2030 må den gjennomsnittlige årlige veksten i eksporten fram mot 2030 ligge på rett over 6 prosent. Etter to år med eksportsatsinger tilsvarer dette en total vekst på nesten 13 prosent siden 2022. Målingen indikerer dermed at Norge for tiden befinner seg litt bak eksportmålet når vi vurderer eksporten i faste priser.

5.2 Beskrivelse og status på KPI-ene

På bakgrunn av anbefalinger fra Nasjonalt eksportråd har regjeringen pekt på seks næringer som får støtte for å gjennomføre sin eksportsatsing. Dette er reiselivsnæringen, helseindustrien, design- og ferdigvareindustrien³⁶, sjømatnæringen, grønn maritim næring og leverandørindustrien til havvind. I Eksportmeldingen 2023 ble det utarbeidet syv nøkkelindikatorer (KPI-er)³⁷ som kan brukes til å følge utviklingen til de utvalgte næringene frem mot 2030.³⁸ De syv KPI-ene kan grovt sett deles opp i to grupper, innsatsindikatorer og resultatindikatorer. Innsatsindikatorene skal gi en indikasjon på næringens innsats for å øke eksporten, mens resultatindikatorene skal måle resultatet av satsingen.

For flere av næringene har det vært utfordrende å tallfeste KPI-ene. Dette gjelder særlig leverandørnæringen til havvind og grønn maritim næring. For leverandørnæringen til havvind stammer utfordringen fra at mange av leverandørene også leverer varer og tjenester til andre næringer, særlig olje- og gassnæringen. Vi inkluderer derfor ikke leverandørnæringen i første del av analysen i dette kapittelet. For grønn maritim næring er problemet at de samme bedriftene i mange tilfeller leverer både «grønne» og tradisjonelle produkter – og at tradisjonelle produkter gjerne har grønne anvendelser. Dette gjør at vi for grønn maritim næring bruker hele maritim næring som en proxy.³⁹

I dette kapittelet vil vi kort beskrive KPI-ene og vise hvordan resultatene har endret seg fra fjorårets eksportmelding. Videre vil vi beskrive og tallfeste KPI-ene, samt diskutere hvordan årets resultater er sammenlignet med fjoråret.

³⁶ Den offisielle tittelen på eksportsatsingen er Vareproduksjon og design, og er dermed en bred definisjon av næringen som inkluderer en lang rekke operatører. Eksportsatsingen vil trolig avgrenses til noen aktører innad i denne gruppen på sikt. I påvente av dette har vi benyttet en bred definisjon av næringen. Merk at avgrensninger i år følger Menons tidligere analyse i Menon-publikasjon nr. 24/2024 – «Analyse av design- og ferdigvareindustrien», mens vi i tidligere Eksportmeldinger har benyttet avgrensningen i eksportsatsingen Menon analyserte i Menon-publikasjon nr. 53/2023 – «Eksportpotensial i norske næringer – kunnskapsgrunnlag til valg av nasjonale eksportsatsinger». Resultatene er derfor ikke direkte sammenliknbare med tidligere Eksportmeldinger.

³⁷ Merk at vi ikke inkluderer KPI-ene tilknyttet antall eksporterende bedrifter eller markedsandeler. Dette er på grunn av manglende datagrunnlag.

³⁸ Det er nylig utarbeidet et eget sett indikatorer for helseindustriens eksport, se Menon Economics (2025) Helseindustriens eksport – En nullpunktsanalyse med innsats- og resultatindikatorer. Tilgjengelig [her](#). Vi benytter i Eksportmeldingen ikke indikatorer fra denne analysen fordi måling for 2024 ikke er utført, og fordi det ville gi resultater fra helsesnæringen som er lite sammenliknbart med resultater fra øvrige næringer som presenteres her.

³⁹ Menon Economics (2023). Eksportmeldingen 2023. Tilgjengelig [her](#).

Eksportsatsing på sjømat

I 2024 lanserte regjeringen én ny eksportsatsing, Eksportsatsingen på sjømat. Sjømatnæringen ble med den den sjette eksportsatsingen i regjeringens eksportreform Hele Norge eksporterer. Satsingen skal styrke Norges posisjon som eksportør av sjømat, og skal bygge opp under økt eksport fra leverandørkjeden til sjømatnæringen. I tillegg til den betydelige eksporten av sjømat, har Norge også en avansert leverandørkjede til både havbruk og fiskeri. Leverandørkjeden består av en rekke ulike bedrifter som både utvikler og leverer teknologi, utstyr og tjenester innen havbruk og fiskeri. Menon har tidligere vist at leverandørnæringen til havbruk i 2023 omsatte for 110 milliarder kroner.*

* Menon-publikasjon nr. 116/2024. Tilgjengelig [her](#).

5.2.1 Innsatsindikatorer

Norske etableringer i utenlandsmarkedet

For å måle en norsk nærings tilstedeværelse på det internasjonale markedet undersøker vi hvor mange norskeide avdelinger det er i utlandet. Formålet med slike utenlandsetableringer er å øke synligheten og å bygge relasjoner på det internasjonale markedet, og for å ha et apparat for å følge opp kunde-kontakt etter salg.

Ved å benytte Orbis-databasen for å kartlegge norske bedrifters utenlandsetableringer, får vi innsikt i omfanget av deres internasjonale tilstedeværelse.⁴⁰ Antall bedrifter med utenlandsavdelinger i de forskjellige næringene kan ses i tabellen under.^{41,42}

Tabell 5-1: Antall utenlandsavdelinger tilknyttet norske selskap. Kilde: Orbis

Næring	Antall utenlandsavdelinger i 2024
Maritim næring	204
Reiselivsnæringen	63
Helseindustrien	52
Design- og ferdigvareindustrien	190
Sjømatnæringen	59

Som tabellen viser, var det flest utenlandsavdelinger tilknyttet maritim næring. Det er ofte slik at rederier registrerer skipene sine som egne selskap, gjerne i et annet land. Denne dynamikken gjør at det er mange datterselskap i utlandet i maritim næring. Design- og ferdigvareindustrien har nest flest utenlandsavdelinger. Dette er i hovedsak drevet av at selskap som produserer ferdigvarer ofte har fabrikker i andre land. Et eksempel er Norske Skog, som har fabrikker i Frankrike, Østerrike og Australia.

Utenlandske etableringer i Norge

Utenlandske etableringer i Norge fungerer som et barometer for landets attraktivitet som investerings-destinasjon. Disse investeringene, enten gjennom «*greenfield*»-investeringer eller oppkjøp av norske

⁴⁰ Orbis er en internasjonal database som inneholder både regnskapsdata og eierskapsdata for en betydelig andel av verdens bedrifter.

⁴¹ Grunnen til at vi ikke kan kvantifisere hvor mange selskap som jobber med leverandører til havvindnæringen er fordi det er en rekke bedrifter fra flere NACE-koder som jobber med å levere forskjellige varer og tjenester til havvindnæringen. Dette inkluderer alt fra offshore tjenester til fundament og IT-løsninger.

⁴² NACE-koder er en type næringskoder. De forteller hvilke næringer en bedrift tilhører. De norske nærings- eller NACE-kodene bygger på EU's felles kategorisering av bedrifter i ulike næringer.

selskaper, bringer med seg verdifull internasjonal kompetanse, teknologi, samt distribusjons- og salgssystemer.⁴³

Ved å bruke Menons eierskapsdatabase, som inneholder detaljer om eierskapet til regnskapspliktige bedrifter i Norge, kartlegger vi utenlandsk eierskap. Vi definerer et selskap som utenlandsk eid dersom mer enn 50 prosent av eierskapet er internasjonalt. Tabellen under gir en oversikt over utenlandsk eide foretak fordelt på ulike norske næringer.⁴⁴

Tabell 5-2: Antall norske selskap med utenlandsk eierskap og minst 10 ansatte og 50 millioner i omsetning. Kilde: Menon Economics⁴⁵

Næring	Antall norske selskap med utenlandsk eierskap i 2023	Antall norske bedrifter som har fått utenlandsk eierskap i 2023
Maritim næring	224	19
Reiselivsnæringen	70	15
Helseindustrien	165	11
Design- og ferdigvareindustrien	33	1
Sjømatnæringen	49	5

Det er flest nye utenlandske eiere i maritim næring. Dette gjelder for eksempel britiske Ancala sitt eierskap i Saga Fjordbase AS. I sjømatnæringen er det fem nye bedrifter med utenlandsk eierskap. Dette er blant annet Ode AS og PHARMAQ Fishteq AS som har fått henholdsvis belgiske og nederlandske aktører som eiere.

Patenter og FoU-investeringer

For å estimere hvor mye FoU-aktivitet det er i hver næring, ser vi på to indikatorer: Skattefunn og patenter. Skattefunn er en ordning som gir bedrifter mulighet til å få skattefradrag for utgifter til forsknings- og utviklingsprosjekter. «Skattefunnnintensitet», målt som antall bedrifter som har fått innvilget støtte per tusen bedrifter i næringen, gir et bilde av graden av forsknings- og utviklingsarbeid som gjøres i de ulike næringene. På samme måte forteller «patenttettheten», målt som antall patenter⁴⁶ per milliard kroner i verdiskaping, noe om graden av forsknings- og innovasjonsarbeid i en næring. Figuren under illustrerer disse indikatorene for fem av de seks næringene.

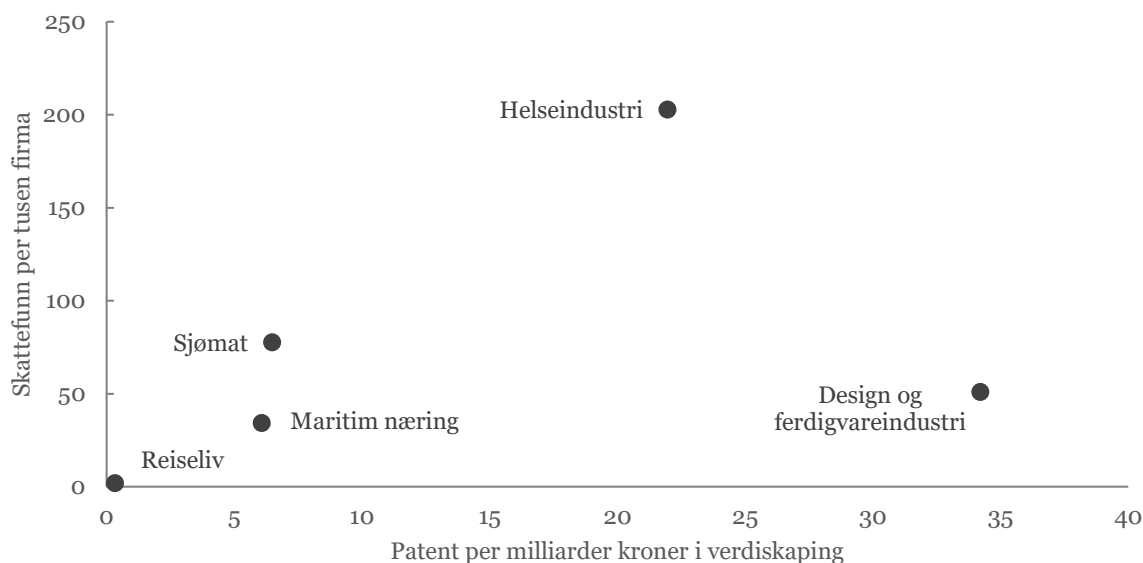
⁴³ «Greenfield»-investeringer er en form for direkteinvestering der et morselskap oppretter et datterselskap i et annet land for å etablere seg i det lokale markedet.

⁴⁴ I analysen av utenlandsk eierskap har vi brukt Menons populasjonsdatabase for å kategorisere selskap etter næring. Ved å benytte denne databasen inkluderer vi også selskap som leverer varer og tjenester i verdikjeden til den enkelte næring. Dette skiller seg fra analyser der næringskoder legges til grunn, f.eks. i analysen av norske datterselskap i utlandet. I slike analyser inkluderes kun selskap som har hovedaktivitet innen den gitte næringen, uavhengig av hvilke verdikjeder de leverer i.

⁴⁵ Grunnen til at vi legger en nedre grense på 10 ansatte og 50 millioner kroner i omsetning er for å justere for at noen næringer er svært fragmenterte, og det kan være misvisende å telle alle små selskap innenfor f.eks. reiselivsnæringen.

⁴⁶

Figur 5-2 Skattefunnintensitet og Patentintensitet i fem av de utvalgte næringene.⁴⁷ Kilde: Patentstyret, Skattefunn, bearbeidet av Menon Economics

Figuren over viser at reiselivsnæringen og maritim næring har relativt lav FoU-intensitet sammenliknet med de øvrige næringene, da både «skattefunnintensiteten» og «patenttettheten» er på et lavere nivå. Reiselivsnæringen er ikke overraskende helt i bunn på disse indikatorer, siden det er en næring som har en lite innslag av forskning og utvikling. Helseindustrien skiller seg ut med omtrent 200 tildelinger fra skattefunn per tusen firma og patentintensitet på over 20 patenter per milliarder kroner i verdiskaping. Deler av helseindustrien er svært FoU-intensiv, for eksempel legemiddelindustri og bioteknologi. Norske helseindustribedrifter opererer i et globalt marked, og det er utbredt at norske selskaper søker patenter i større markeder enn Norge. Dette forklarer trolig hvorfor helseindustrien ikke kommer ut som den mest patentintensive industrien i årets eksportmelding.

Sammenliknet med 2023 faller skattefunnintensiteten mest i reiselivsnæringen, etterfulgt av helseindustrien. Også i tidligere analyser av helseindustrien har Menon vist at helseindustribedriftenes deltagelse i Skattefunn-prosjekter er redusert de siste årene.⁴⁸ Det er imidlertid usikkert om reduksjonen er et uttrykk for en reell nedgang i FoU-aktivitet eller om skattefunn-ordningen oppfattes som mindre attraktiv av næringen.

Investeringer

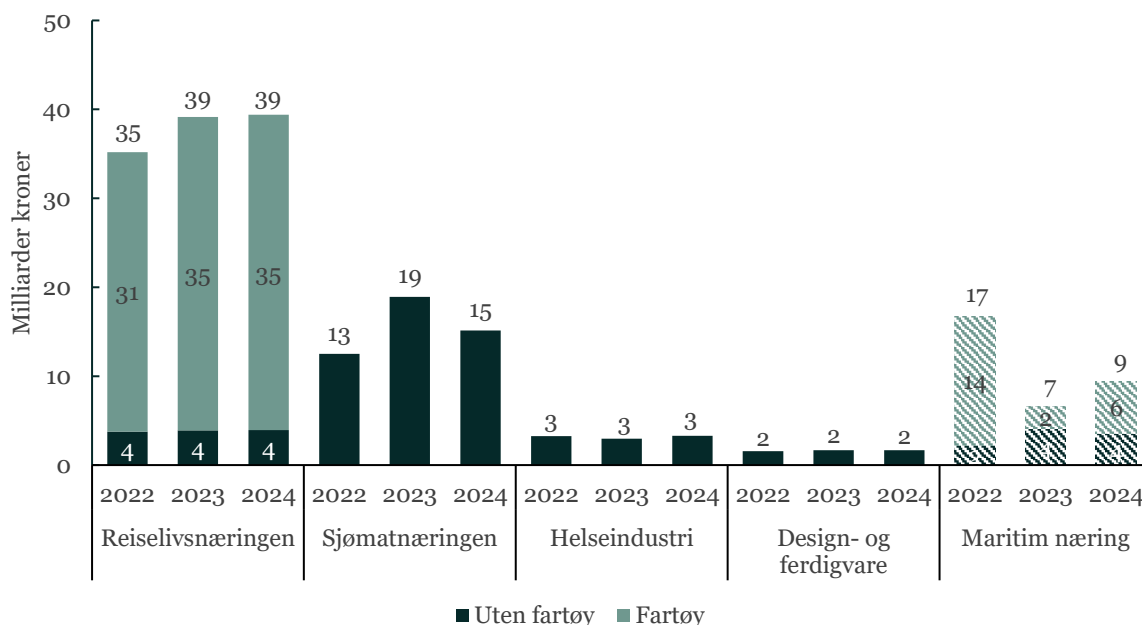
Antallet samlede realkapital-investeringer i en næring gir en indikasjon på investeringsviljen i næringen, og dermed forventningene om eventuell fremtidig vekst. I et større perspektiv falt investeringene i Fastlands-Norge med 3,3 prosent i 2024, ifølge NHOs økonomiske overblikk.⁴⁹ Tjenestenæringen var den primære driveren bak nedgangen. Vi kartlegger de totale investeringene i fem av næringene som er valgt ut som eksportsatsinger ved hjelp av SSB tabell 09181. Figuren under illustrerer de samlede investeringene i de utvalgte næringene.

⁴⁷ Patentdata i årets rapport er ikke sammenliknbar med patentdata i tidligere års Eksportmeldinger som følge av at vi i år benytter en ny datakilde for patenter. Patentdata er hentet fra Patentstyret, og viser alle aktive patenter og patentsøknader i Norge av norske selskaper. Dataen gir et mer korrekt og oppdatert bilde av aktive patenter og patentsøknader i Norge i dag, men inkluderer ikke patenter registrert i utlandet slik som tidligere Eksportmeldinger har gjort. Patentdata registreres typisk i det første landet selskapet søker om patent. I de ulike næringene er det trolig variasjon i omfanget av at selskaper sender den første patentsøknaden til utenlandske markeder.

⁴⁸ Menon-publikasjon nr. 15/2025. Tilgjengelig [her](#).

⁴⁹ NHO: Økonomisk overblikk 1/25

Figur 5-3: Totale realkapital-investeringer i næringene fra 2022 til 2024. Kilde: SSB⁵⁰

Som vist i figuren over er det ingen næring, med unntak av maritim næring, der investeringene øker betydelig fra 2023 til 2024. Reiselivsnæringen har de høyeste investeringene sammenlignet med de øvrige næringene. I 2024 er det investert for rundt 39 milliarder kroner. Det har vært en moderat økning i investeringer i alle næring, med unntak av i maritim næring og sjømatnæringen. Det siste året har maritim næring hatt størst vekst på over 40 prosent, men næringen har likevel opplevd en nedgang fra 2022. Det samme gjelder sjømatnæringen som har hatt en nedgang i investeringer i 2024, men en oppgang fra 2022. Investeringsnivået for reiselivsnæringen og maritim næring er særlig drevet av investeringer i henholdsvis luftfart og sjøtransport (markert i lys grønn i figuren over).

Når vi kontrollerer for investeringer i luftfart og sjøtransport (fartøy) blir investeringsnivået i både reiselivsnæringen og maritim næring betydelig lavere. Investeringene i reiselivsnæringen er nå noe høyere enn investeringene i maritim næring, med hhv. 4,0 milliarder kroner i reiseliv og 3,6 milliarder kroner i maritim næring. Investeringene i reiselivsnæringen er i dette tilfellet kun investeringer tilknyttet overnattings- og serveringsbransjen. For maritim næring inkluderes investeringer fra verftsindustrien. Når vi ekskluderer investeringer fra sjøtransport fra maritim næring, går næringen fra en oppgang i investeringer til en nedgang. Årsaken til dette er at investeringer i sjøtransport økte i 2024 mens investeringer i verftsindustrien ble redusert.

Investeringene i helseindustrien utgjorde 3,3 milliarder kroner i 2024, omtrent på linje med 2023. Investeringene i design- og ferdigvareindustrien er betydelig lavere enn i de andre næringene. I 2024 utgjorde investeringene 1,7 milliarder kroner, som var tilnærmet uendret sammenliknet med 2023. Blant næringene er det sjømatnæringen som har mest investeringer om vi korrigerer for fartøy, med 15 milliarder kroner i 2024.

⁵⁰ Maritim næring er skravert siden vi bruker maritim næring som en «proxy» på «mer og grønnere maritim eksport». Merk at vi benytter SSBs definisjon av maritim næring, som i hovedsak består av rederier og skipsverft. Denne avviker vesentlig fra regjeringens satsing på grønn maritim eksport, som fokuserer på maritim industri, det vil si skipsverft og maritime utstyrs- og tjenesteprodusenter. Se mer info [her](#).

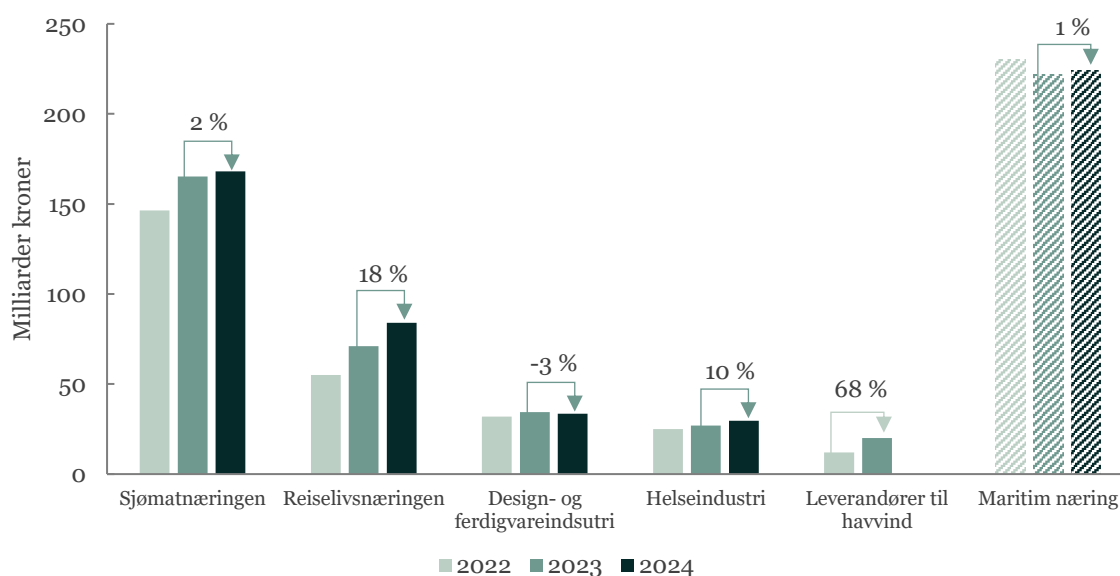
5.2.2 Resultatindikatorer

Vel så viktig som å se på eksportinnsatsen er det å se på resultatet av eksportsatsingene. Vi analyserer derfor hvor vellykket hver av næringene har vært på å eksportere sine varer og tjenester ved hjelp av to KPI-er, total eksport og verdiskaping som følger av eksporten. Vi er særlig opptatt av at eksportsatsingene skal bidra positivt til den langsiktige verdiskapingen i Norge. Ingen av de to indikatorene fanger opp dette isolert sett, men begge belyser viktige sider ved den eksportrettede aktiviteten.

Total eksport

Total eksport viser den totale eksporten i næringen i nominell størrelse. Den totale eksporten for reiseliv, design- og ferdigvareindustri, helseindustri og maritim næring er enkel å kartlegge, da dette hentes direkte fra kapittelet 2 i denne rapporten. For leverandører til havvindmarkedet baserer vi oss her på data fra Multiconsults analyser for 2022 og 2023.⁵¹ Figuren under viser total eksport fra de fem næringene fra 2022 til 2024.

Figur 5-4: Total eksport fra eksportnæringene fra 2022 til 2024.⁵² Kilde: SSB, Multiconsult, Menon Economics

Samtlige næringer i grafen over har økt sin totale eksport i 2024, med unntak av design- og ferdigvareindustrien. Design- og ferdigvareindustrien har imidlertid hatt en vekst fra 2022-nivå. Reiselivsnæringen har også en større eksportvekst i 2024 på 18 prosent, og fortsetter dermed den positive trenden etter koronapandemien. Helseindustri har også en betydelig eksportvekst på 10 prosent siden 2023, mens sjømatnæringen og maritim næring har en mer moderat eksportvekst.

Verdiskaping

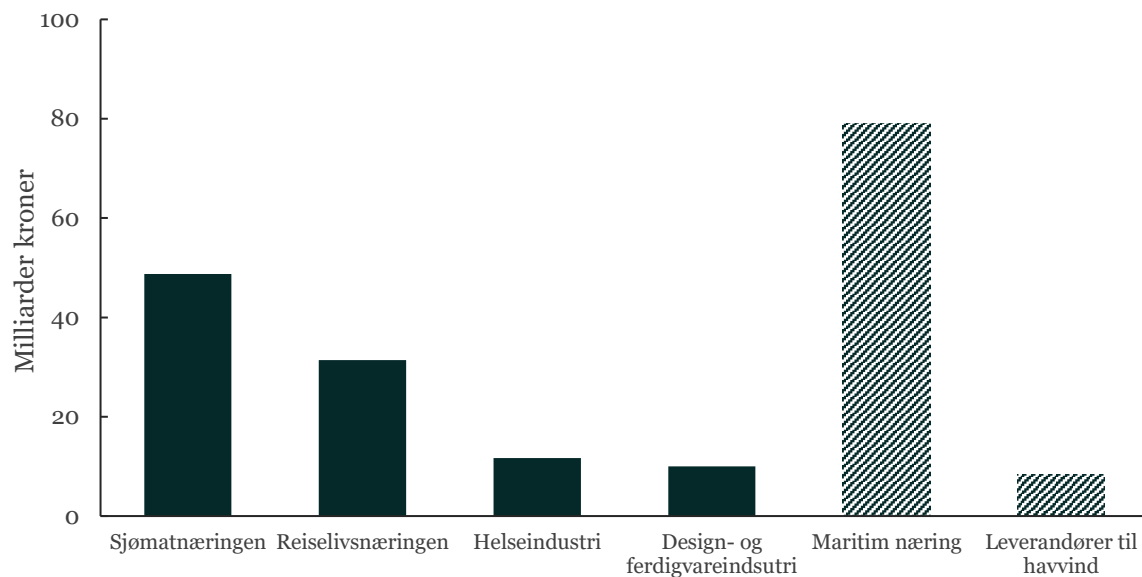
Eksportinntekter i seg selv er ikke den viktigste økonomiske størrelsen fra et samfunnsøkonomisk ståsted. Det er verdiskapingen som legger videre grunnlag for velferd i et samfunn, og vi fokuserer derfor på verdiskapingen som følger av den eksportrettede aktiviteten. Dersom vi antar at

⁵¹ Multiconsult (2023). Utredning av aktiviteten i de norske energinæringene i 2023. Tilgjengelig [her](#).

⁵² Maritim næring er skravert siden vi bruker hele maritim næring som en «proxy» på «mer og grønnere maritim eksport». Tallene inkluderer også eksport fra rederiene, som ikke er inkludert i eksportsatsingen. Tall for eksport fra leverandører til havvind i 2024 er ikke inkludert, da dette er usikkert, og vi viser derfor veksten fra 2023 til 2024 i denne figuren.

verdiskapingsandelen er lik for aktivitet tilknyttet eksport og øvrig aktivitet, kan vi finne verdiskapingen som følger av eksporten i utvalgte næringer. Dette er vist i figuren under.

Figur 5-5: Verdiskaping som en følge av eksportaktivitet i 2024.⁵³ Kilde: Menon Economics

Verdiskapingen som følger av den eksporterende aktiviteten er høyest i maritim næring, etterfulgt av sjømatnæringen, reiselivsnæringen, helsenæringen, design- og ferdigvareindustrien og leverandører til havvind.

Det er to mulige «feilkilder» knyttet til tallene presentert over. For det første vil det, som med flere av de andre indikatorene, også her være problematisk å isolere hvor mye av verdiskapingen fra maritim næring som er «grønn». For leverandører til havvind har vi lagt til grunn samme verdiskapingsandel som hos offshore leverandørene, noe som også er usikkert. En annen mulig feilkilde ved denne KPI-en er antakelsen om at det er samme verdiskapingsandel for eksport som det er for øvrig aktivitet i bedriften. Eksportaktivitet er ofte mer produktiv enn annen aktivitet og det kan derfor tenkes at verdiskapingen som følger eksporten reelt sett er høyere enn det som kommer frem fra bedriftens regnskap.

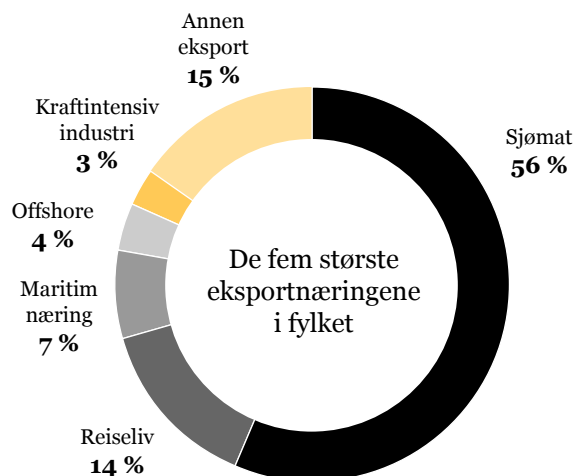
⁵³ For leverandører til havvind er 2023-tall benyttet.

Vedlegg 1: Fylkesvedlegg

I det følgende vedlegget gir vi en oversikt over hvordan norsk eksport fordeler seg på de ulike fylkene. Hvert fylke er representert i form av et tresiders faktaark, som inneholder viktig informasjon om fylkets eksport. Dette inkluderer nøkkeltall om eksportverdien, utviklingen over tid, sysselsettingseffekter, næringssammensetning, viktigste eksportkommuner, og de mest fremtredende eksportbedriftene.

FINNMARK

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Finnmark for om lag 15 milliarder kroner, en økning på 5 prosent siden 2023. Finnmarks eksport har økt med 112 prosent de siste ti årene. Det er kun fem fylker som har hatt en høyere eksportvekst i denne perioden. Den høye eksportveksten er særlig drevet av sjømatnæringen. I 2024 sto sjømateksporten for omtrent 56 prosent av eksporten i fylket. Den andre største eksportnæringen er reiselivsnæringen. I 2024 eksporterte næringen for over 2 milliarder kroner.

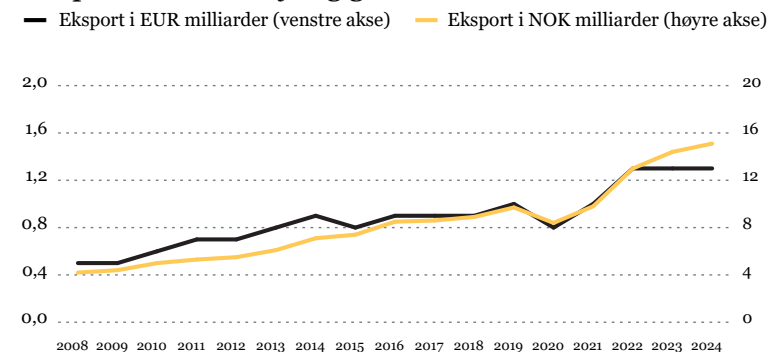

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 15 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 396 000
Sysselsettingseffekter	6 000
Andel av total sysselsetting	16 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

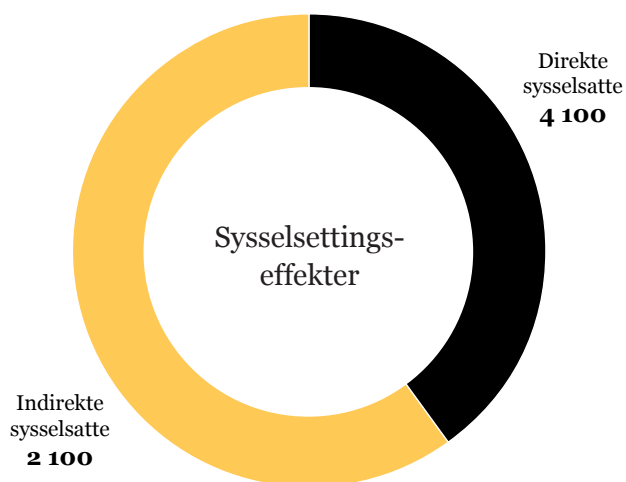
Eksport (utenom olje og gass)

FINNMARK

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for omkring 6 000 arbeidsplasser i Finnmark. 4 100 er sysselsatte direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 2 100 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 16 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

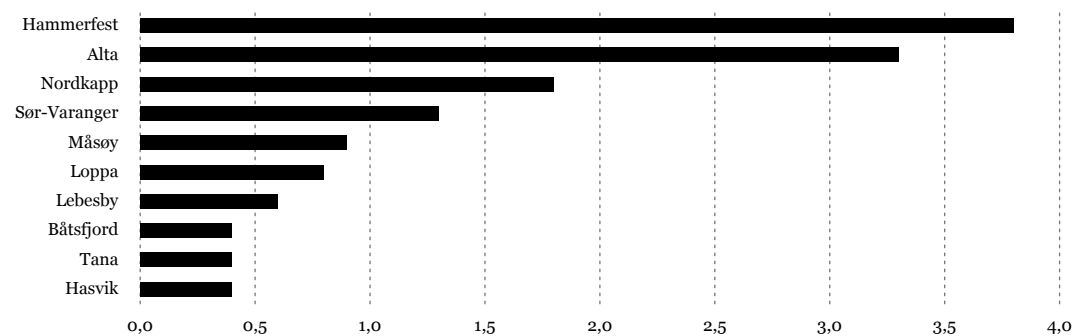
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Fylkets største eksportkommuner i 2024 var Hammerfest, Alta og Nordkapp. I samtlige kommuner er det sjømatnæring som dominerer eksporten. Sjømatnæringen dominerte faktisk eksporten i 13 av de 18 kommunene.

Reiselivsnæringen var den nest største eksportnæringen i Finnmark i 2024, hvor Porsanger og Nordkapp sto for mer enn 40 prosent av reiselivseksporten i fylket.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

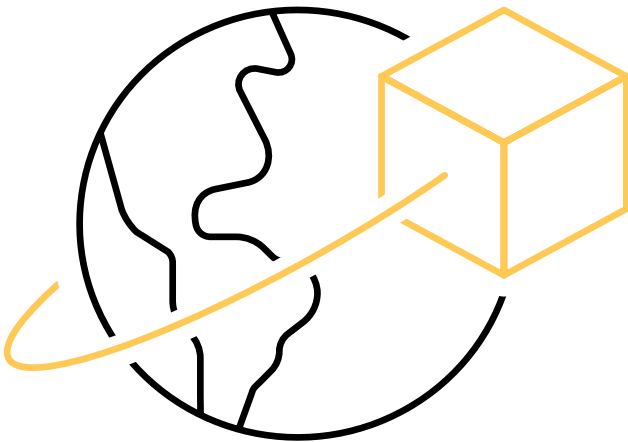
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

FINNMARK

Fylkets eksportbedrifter

Finnmark har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i de ulike kommunene. Den største eksportbedriften målt i verdiskaping i 2023 var Cermaq Norway, lokalisert i Alta. Den største bedriften målt i sysselsetting var Hurtigruten Sjø, et rederi som seiler langs norskekysten, men som har mange utenlandske turister som passasjerer.

Sjømatnæringen var den største eksportnæringen i fylket i 2024, og flere av bedriftene på listen hører til denne næringen. Dette inkluderer blant annet Cermaq (Alta og Hammerfest), Grieg Seafood (Alta), Lerøy Aurora (Lebesby) og Salmar Farming (Båtsfjord). Sjømatbedriftene på listen sto for over 2,5 milliarder kroner i verdiskaping i 2023.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Cermaq Norway, Alta	1 540	930	190
Grieg Seafood Finnmark	1 790	720	220
Hurtigruten Sjø	710	640	1 080
Cermaq Norway, Hammerfest	780	470	80
Hurtigruten Expedition Crew	330	300	150
Grieg Seafood Finnmark Lakseslakteri	540	220	60
Sibelco Nordic	550	200	120
Salmar Farming	690	190	40
Aibel	400	180	80
Lerøy Aurora	280	90	35

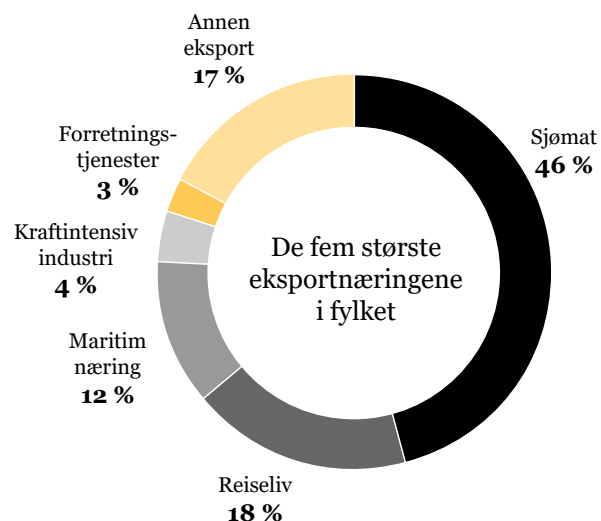
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

TROMS

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Troms for 37 milliarder kroner, en økning på 7 prosent fra 2023. Dermed har Troms fylke hatt den fjerde høyeste prosentvise eksportveksten det siste året blant alle fylkene. Eksporten fra Troms har økt med 160 prosent de siste ti årene. Ingen andre fylker i Norge har hatt en høyere eksportvekst i denne perioden. Veksten er særlig drevet av økende eksport fra sjømatnæringen. I 2024 sto sjømateksporten for nærmere halvparten av eksporten fra fylket.

I 2024 var eksportintensiteten i fylket på 405 000 kroner per sysselsatt, som er omtrent på samme nivå som Oslo og Finnmark.

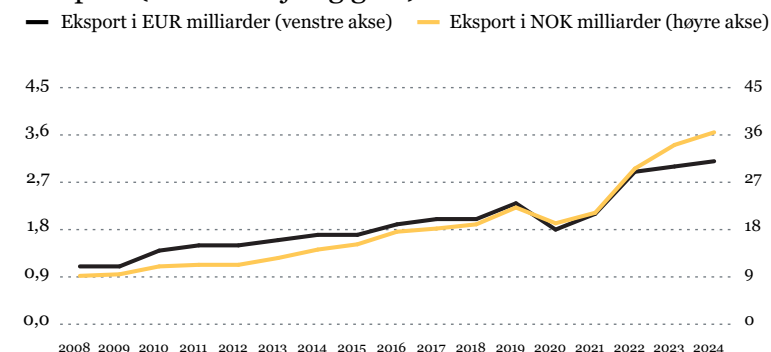

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 37 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 405 000
Sysselsettingseffekter	13 400
Andel av total sysselsetting	15 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

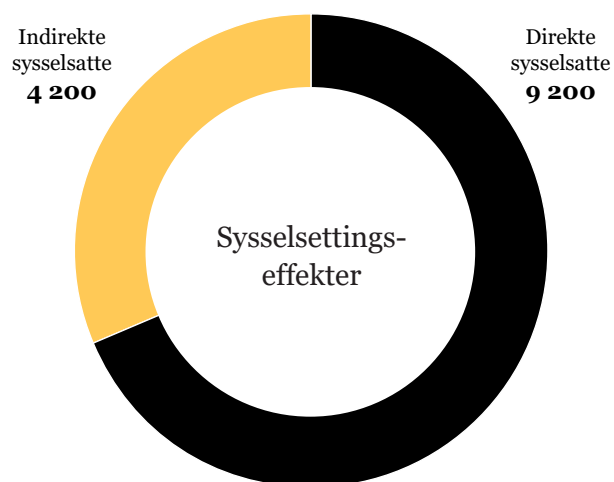
Eksport (utenom olje og gass)

TROMS

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for omkring 13 400 arbeidsplasser i Troms. 9 200 er sysselsatte direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 4 200 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 15 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

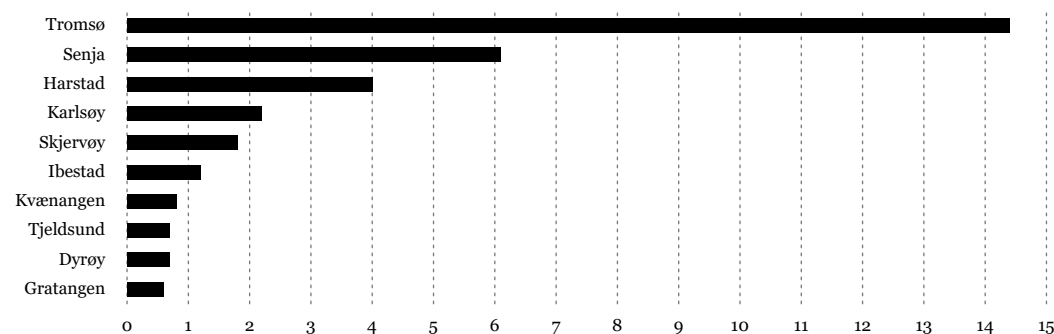
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Fylkets største eksportkommuner i 2024 var Tromsø, Senja og Harstad. I Tromsø kommune er det reiselivsnæringen og maritim næring som dominerer eksporten, mens det i Senja og Harstad er sjømatnæringen som dominerer. Sjømatnæringen dominerer faktisk eksporten i ni av de ti største kommunene, med Tromsø som eneste unntak. Sjømatnæringen er imidlertid en stor eksportnæring i Tromsø også.

I 2024 var Troms det femte største fylket i Norge når det kommer til reiselivseksport. Tromsø kommune står for over 70 prosent av reiselivseksporten i fylket.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

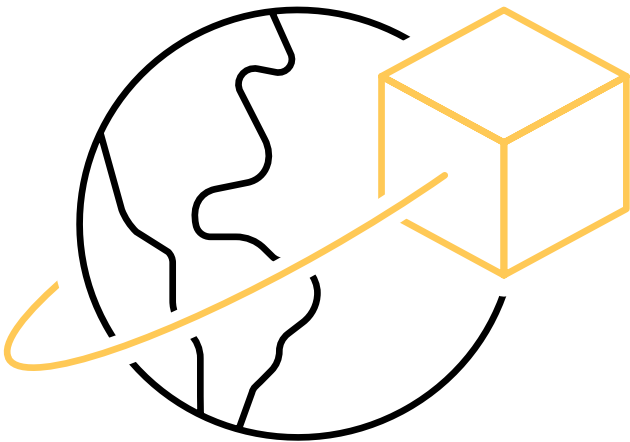
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

TROMS

Fylkets eksportbedrifter

Troms har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i de ulike kommunene. Den største eksportbedriften målt i verdiskaping i 2023 var Kongsberg Satellite Services, en verdensledende tjenesteleverandør for mottak av satellittdata, lokalisert i Tromsø. Kongsberg Satellite Services var også den største bedriften målt i sysselsetting. Lakseprodusenten Salmar Framing avdeling Troms var den neste største eksportbedriften i fylket målt i verdiskaping.

Sjømatnæringen er den største eksportnæringen i fylket, og åtte av bedriftene på listen hører til denne næringen. Dette inkluderer blant annet Salmar Farming avdeling Troms (Tromsø), Lerøy Aurora Sjø og Lerøy Aurora avdeling Skjervøy og Nergård Havfiske (Tromsø). De åtte sjømatbedriftene på listen sto for mer enn 3,6 milliarder kroner i verdiskaping i 2023.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Kongsberg Satellite Service	1 450	790	320
Salmar Farming avdeling Troms	2 780	750	190
Lerøy Aurora Sjø	3 000	660	3
Lerøy Aurora avdeling Skjervøy	1 630	520	230
Nergård Havfiske	860	520	20
Salmar Settefisk avd. Stonglandseidet	550	350	40
Salaks Produksjon	740	340	80
Kleiva Fiskefarm	660	290	70
Salmar Farming avdeling Karlsøy	870	230	50
Finnfjord	1 380	180	160

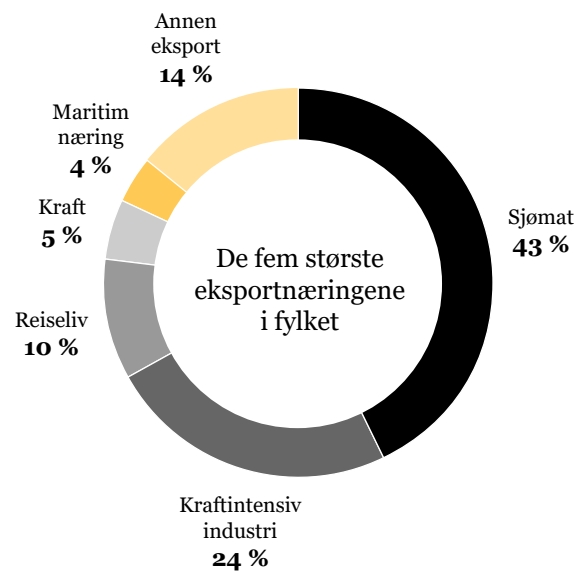
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

NORDLAND

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Nordland for 72 milliarder kroner, en vekst på tre prosent fra 2023. De siste ti årene har fylkets eksport imidlertid økt med omkring 120 prosent. Nordland hadde også en av de høyeste eksportintensitetene i Norge i 2024 på omkring 600 tusen kroner per sysselsatt.

Nordlands eksport var i 2024 dominert av sjømatnæringen, som eksporterte for om lag 31 milliarder kroner. Dette gjør Nordland til fylket med tredje høyest sjømateksport. I 2024 utgjorde sjømateksporten om lag 43 prosent av all eksport fra fylket. Kraftintensiv industri er også en viktig næring i Nordland, med en eksport på om lag 17 milliarder kroner i 2024.

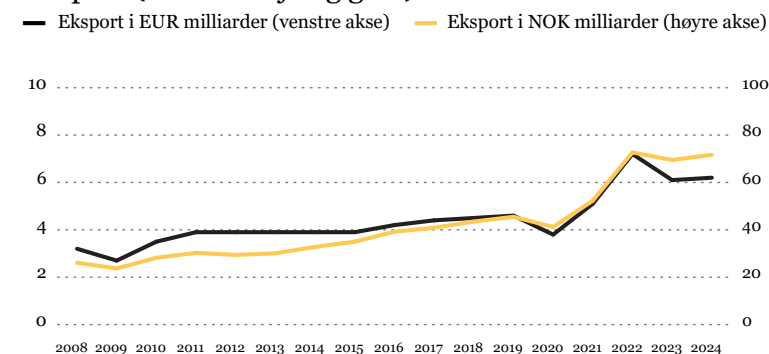

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 72 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 602 000
Sysselsettingseffekter	21 500
Andel av total sysselsetting	18 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

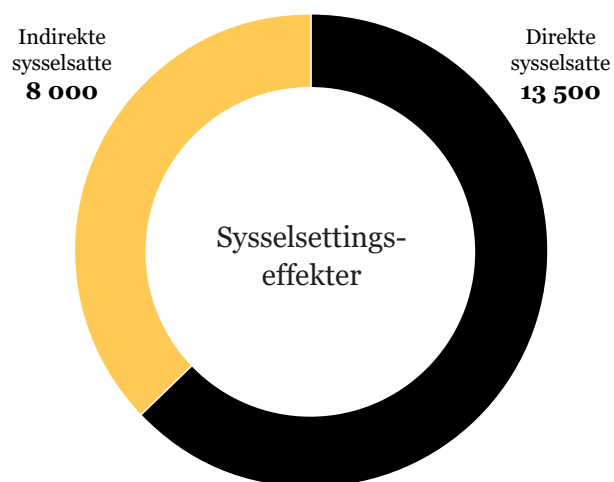
Eksport (utenom olje og gass)

NORDLAND

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass, la grunnlag for i overkant av 21 500 arbeidsplasser i Nordland i 2024. 13 500 personer sysselsatt direkte i eksportbedriftene i fylket, mens 8 000 er sysselsatte i bedrifter som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 18 prosent av den totale sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

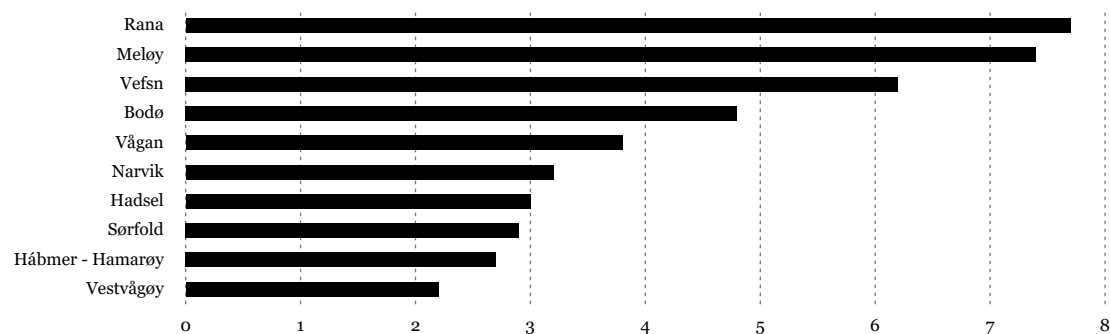
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Nordlands største eksportkommune i 2024 var Rana, etterfulgt av Meløy og Vefsn. I alle tre kommunene er det kraftintensiv industri som dominerer eksporten. Dette gjelder også for Sørfold kommune. I Vefsn sto kraftintensiv industri for i overkant av 90 prosent av eksporten, drevet av eksporten fra Alcoa. I Rana og Meløy utgjorde kraftintensiv industri drøyt 70 prosent av eksporten.

I de resterende seks kommunene er det sjømatnæringen som dominerer eksporten. Dette gjelder særlig i Hadsel, hvor sjømateksporten sto for nærmere 60 prosent av den totale eksporten i kommunen i 2024.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

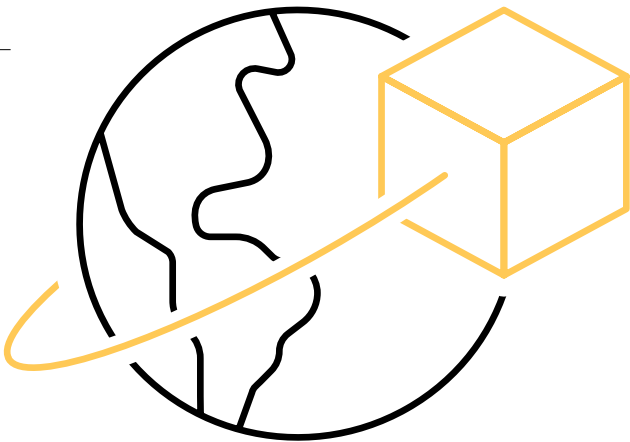
NORDLAND

Fylkets eksportbedrifter

Nordland har mange eksportrettede bedrifter lokalisert i ulike kommuner. Flere av disse tilhører fylkets største eksportnæringer, nemlig sjømatnæringen og kraftintensiv industri. Den største eksportbedriften målt i verdiskaping i 2023 var The Quartz Corp, lokalisert i Hamarøy. Den største eksportbedriften målt i både omsetning og sysselsetting var imidlertid Alcoa Norway i Vefsn.

Sjømatnæringen er den største eksportnæringen i fylket. Blant selskapene på listen finner vi fire bedrifter i denne sektoren: Nova Sea i Lurøy, Holmøy Havbruk i Sortland, Nordland Havfiske i Vestvågøy og Cermaq i Steigen. Alle disse selskapene er viktige hjørnesteinsbedrifter i sine respektive kommuner.

På listen over de største selskapene er det også flere fra kraftintensiv industri, blant annet Alcoa Norway, Elkem, Celsa Armeringsstål og Yara.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
The Quartz Corp	2 240	1 440	170
Rana Gruber	1 930	1 270	370
Nova Sea	3 260	1 040	10
Alcoa Norway	6 060	1 030	650
Celsa Armeringstål	4 700	850	370
Holmøy Havbruk	1 850	820	0
Nordland Havfiske	1 060	620	0
Cermaq	1 000	610	130
Elkem	2 220	570	260
Yara	5 380	510	220

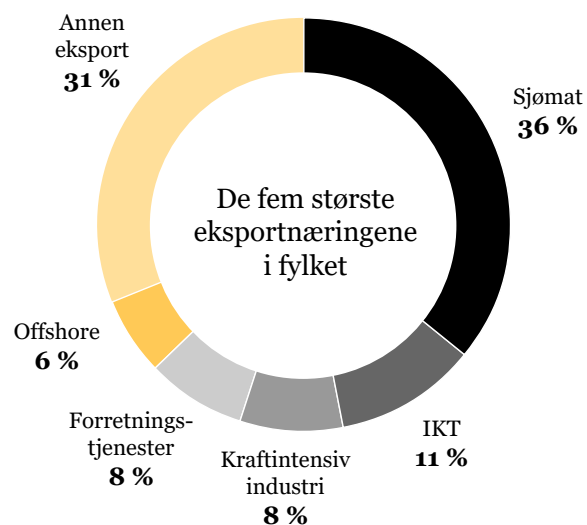
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

TRØNDELAG

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Trøndelag for om lag 80 milliarder kroner. Dette er en økning på 5 prosent siden 2023. Fylkets eksport har mer enn doblet seg de siste ti årene, blant annet som følge av sterk vekst i eksport av sjømat.

Sjømatnæringen dominerer eksporten i fylket i 2024, med eksport fra næringen på nærmere 29 milliarder kroner. Dette tilsvarer over en tredjedel av den samlede eksporten fra fylket. Trøndelag har også en betydelig eksport fra IKT-næringen på 8,4 milliarder kroner i 2024.

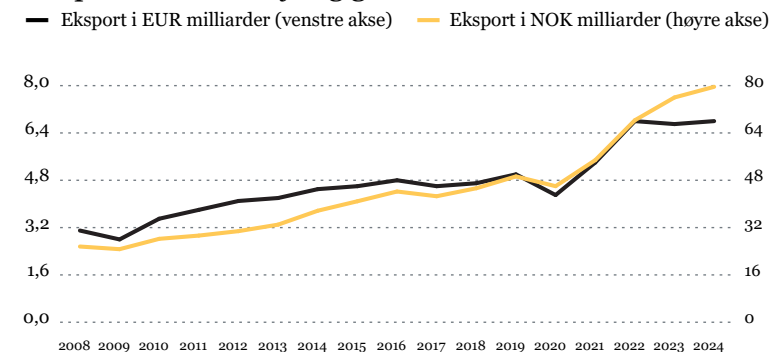

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 80 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 320 000
Sysselsettingseffekter	34 100
Andel av total sysselsetting	14 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

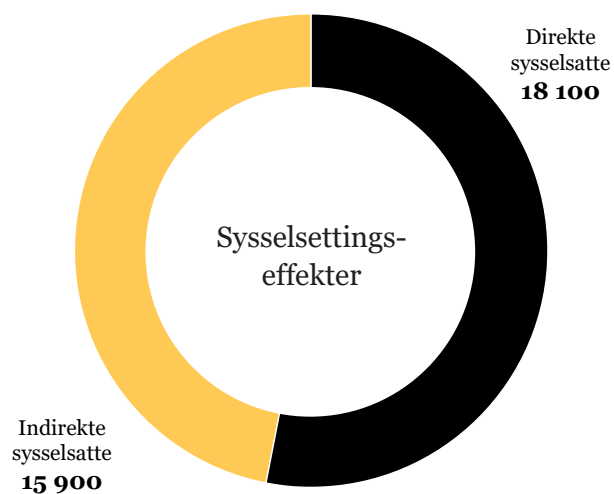
Eksport (utenom olje og gass)

TRØNDELAG

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for 34 100 arbeidsplasser i Trøndelag fylke. Av disse er 18 100 sysselsatt direkte i eksportbedrifter, mens ytterligere 15 900 er sysselsatt i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 14 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

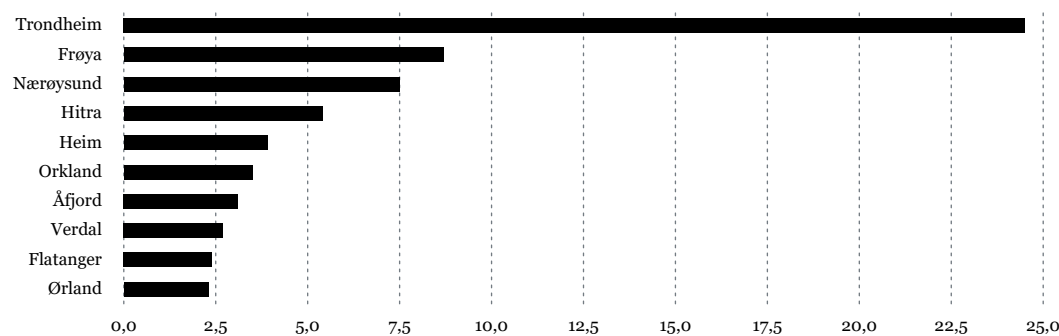
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Fylkets største eksportkommuner i 2024 var Trondheim, Frøya og Nærøysund. Blant disse er Trondheim kommune den klart største eksportkommunen. I Trondheim kommune er det IKT-næringen og forretningstjenester som dominerer eksporten.

Sjømatnæringen er den klart største eksportnæringen i både Frøya og Nærøysund, hvor næringen i 2024 sto for henholdsvis 70 og 85 prosent av eksporten. I hele syv av de ti største eksportkommunene i fylket er sjømatnæringen den dominerende eksportnæringen. Unntakene er Trondheim, Verdal og Orkland. I Orkland er kraftintensiv industri, med Elkem i spissen, den største eksportnæringen. I Verdal er offshore leverandørindustri største eksportnæring.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

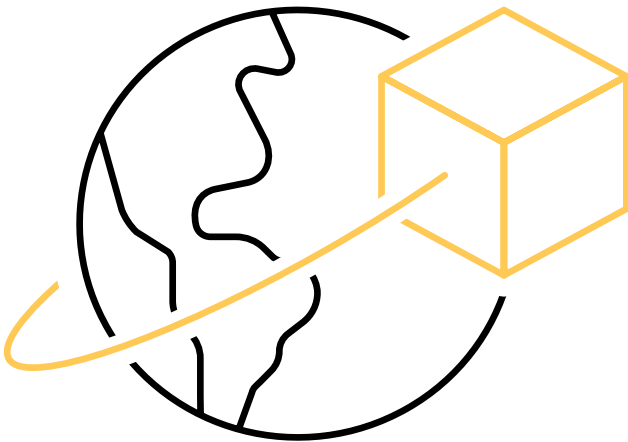
TRØNDELAG

Fylkets eksportbedrifter

Trøndelag har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i de ulike kommunene. Den største bedriften målt i verdiskaping i 2023 var Salmar Oppdrett på Frøya. Wacker Chemicals Norway var den nest største bedriften målt i verdiskaping. Bedriften ligger i Heim kommune og produserer silisium-metall. Målt i sysselsetting var Aker Solutions avdeling Verdal den største bedriften, etterfulgt av Aker solutions avdeling Ranheimsvegen Trondheim.

Sjømatnæringen er den største eksportnæringen i fylket, og flere av bedriftene på listen tilhører denne næringen. Dette inkluderer blant annet flere avdelinger i Salmar, Lerøy Midt, og Mowi Feed. Sjømatbedriftene på listen sto i 2023 for over 4,5 milliarder i verdiskaping.

Kraftintensiv industri er den tredje største eksportnæringen i fylket, hvor bedrifter som Wacker Chemicals og Norske Skog er viktige aktører.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
SALMAR Oppdrett	20 370	2 850	-
Wacker Chemicals Norway	3 470	1 420	260
Aker Solutions avdeling Verdal	4 380	1 150	1 080
Norske Skog Skogn	3 530	980	430
PHARMAQ	810	610	100
Aker Solutions avdeling Trondheim	2 300	600	560
MOWI Feed	8 230	600	90
Lerøy Midt Sjø	2 930	580	-
Nordic Semiconductor	3 980	580	500
Salmar Farming, Frøya	2 060	560	120

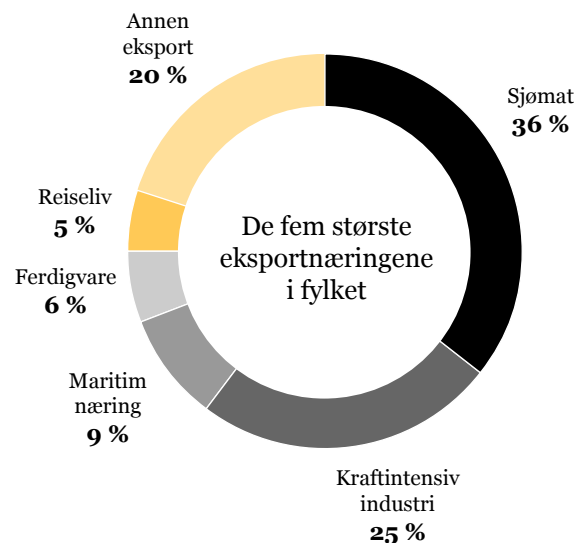
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

MØRE OG ROMSDAL

Møre og Romsdal var i 2024 Norges fjerde største eksportfylke med en eksport på litt over 100 milliarder kroner, en vekst på 2 prosent fra 2023. Videre var Møre og Romsdal det mest eksportintensive fylket, hvor eksport per sysselsatt var på i overkant av 750 tusen kroner.

Sjømatnæringen og kraftintensiv industri var i 2024 de to største eksportnæringene i fylket. Samlet sto disse to næringene for 60 prosent av eksporten. Møre og Romsdal var fylket i Norge med nest høyest eksport fra både sjømatnæringen og kraftintensiv industri. I tillegg har Møre og Romsdal en lang tradisjon for både maritim industri og ferdigvareeksport. Disse næringene eksporterte samlet sett varer og tjenester for rundt 15 milliarder kroner i 2024.

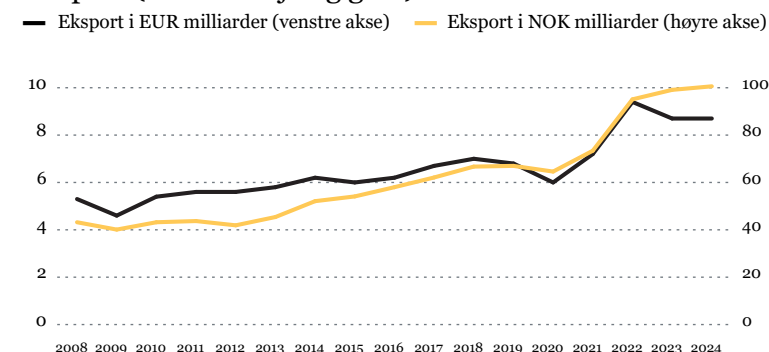

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 101 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 753 000
Sysselsettingseffekter	27 800
Andel av total sysselsetting	21 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

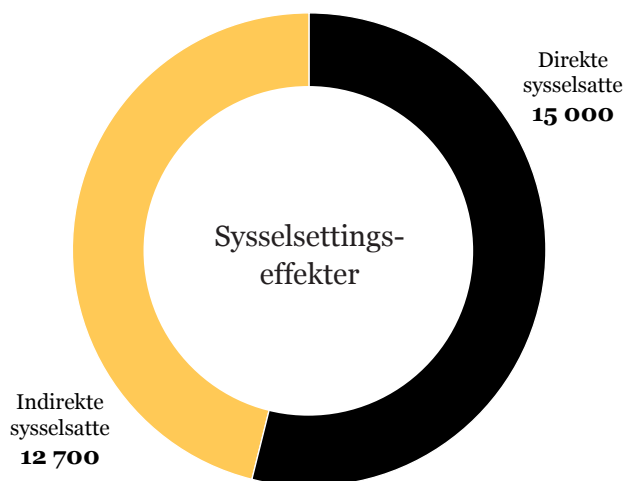
Eksport (utenom olje og gass)

MØRE OG ROMSDAL

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for nærmere 27 800 arbeidsplasser i Møre og Romsdal. 15 000 er sysselsatt direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 12 700 er sysselsatte i bedrifter som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 21 prosent av total sysselsetting i fylket. Det betyr at over en av fem ansatte er direkte eller indirekte tilknyttet norsk eksport utenom olje og gass.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

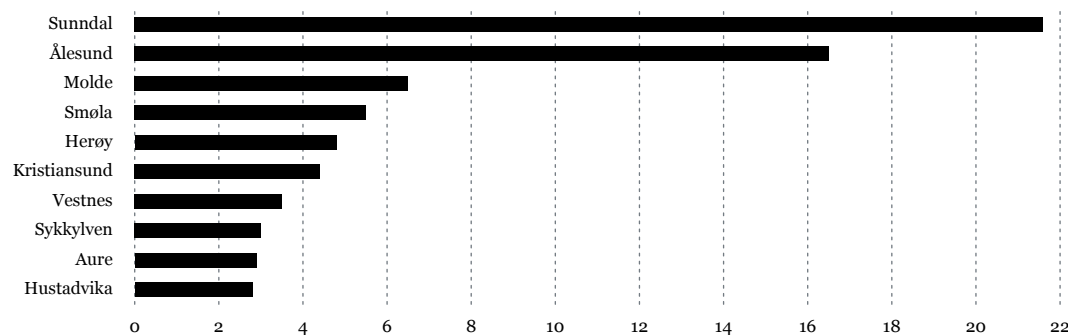
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Sunndal var den største kommunen målt i eksport i 2024, etterfulgt av Ålesund. I Sunndal kommune er det kraftintensiv industri som dominerer eksporten. Nærmere 95 prosent av eksporten fra Sunndal kommune i 2024 var fra kraftintensiv industri. Dette er i hovedsak drevet av Hydros tilstedeværelse i kommunen. Hydro Sunndal er det største aluminiumsverket i Europa og den største arbeidsplassen i kommunen. Sunndal var også den nest mest eksportintensive kommunen i Norge i 2024.

I Ålesund kommune var det eksport fra maritim næring og sjømatnæringen som dominerte i 2024. Disse to næringene sto for omkring halvparten av eksporten fra kommunen i 2024.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

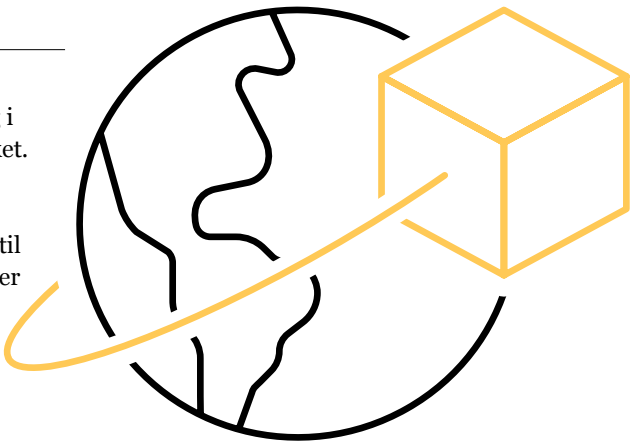
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

MØRE OG ROMSDAL

Fylkets eksportbedrifter

Møre og Romsdal har svært mange eksportrettede bedrifter lokalisert i de ulike kommunene, og flere av bedriftene er viktige hjørnesteinsbedrifter i kommunene. Den største bedriften i Møre og Romsdal, målt i både omsetning, verdiskaping og sysselsetting i 2023, var Hydro Aluminium, lokalisert i Sunndal. Hydro Aluminium sto for brorparten av eksporten fra kraftintensiv industri i fylket. Sjømatnæringen er også en viktig eksportnæring i fylket, hvor selskaper som Mowi og Salmar Farming er viktige aktører.

Det er også flere maritime bedrifter på listen. Sølvtrans og Rostein er to ledende aktører innenfor brønnbåtmarkedet og sysselsatte til sammen over 700 personer i 2023. I tillegg ser vi at Island Offshore er en viktig arbeidsgiver i regionen. Innen maritim næring finner vi også viktige utstyrsleverandører og verft, som Kongsberg Maritime, Brunvoll, Vard Electro og Ulstein Verft. Møre og Romsdal huser også viktige eksportbedrifter i ferdigvareindustrien. Dette inkluderer særlig Ekornes, Glamox og Stokke, som er blant de største ferdigvareaktørene i Norge. Som vist i tabellen var Ekornes den nest største bedriften på listen målt i antall sysselsatte i 2023.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Hydro Aluminium	22 750	1 360	910
Salmar Farming	1 600	840	100
Rostein	1 470	760	290
Sølvtrans Rederi	1 480	740	440
Stokke	2 500	610	60
Island Offshore Management	650	590	450
Mowi	2 070	500	190
Inmarsat Solutions	2 970	410	90
Brunvoll	1 110	400	360
Kongsberg Maritime	1 380	380	350

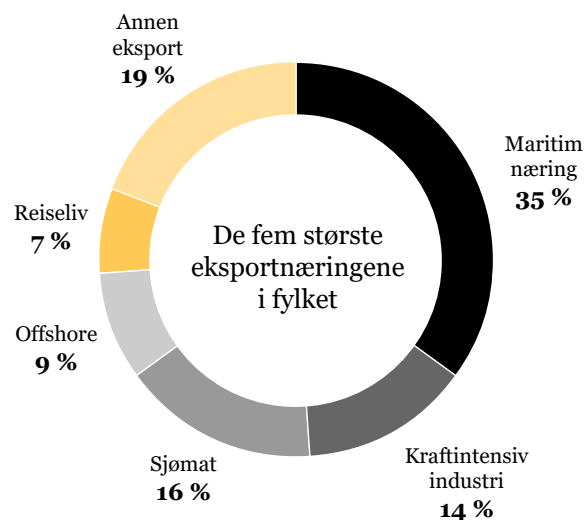
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturerings innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

VESTLAND

Vestland fylke er for fjerde år på rad Norges største eksportfylke. I 2024 eksporterte bedriftene i fylket for 235 milliarder kroner utenom olje og gass. Eksporten økte med tre prosent fra 2023. Med eksportinntekter på 700 000 kroner per sysselsatt er fylket det nest mest eksportintensive i hele Norge, etter Møre og Romsdal.

Omkring 35 prosent av fylkets eksport var fra maritim næring, som eksporterte for 82 milliarder kroner i 2024. Vestland fylke er det største eksportfylket for både maritim eksport, sjømateksport og eksport fra kraftintensiv industri.

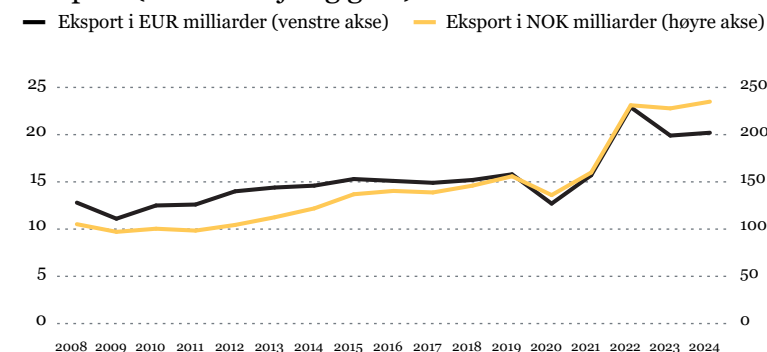

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 235 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 700 000
Sysselsettingseffekter	62 300
Andel av total sysselsetting	19 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

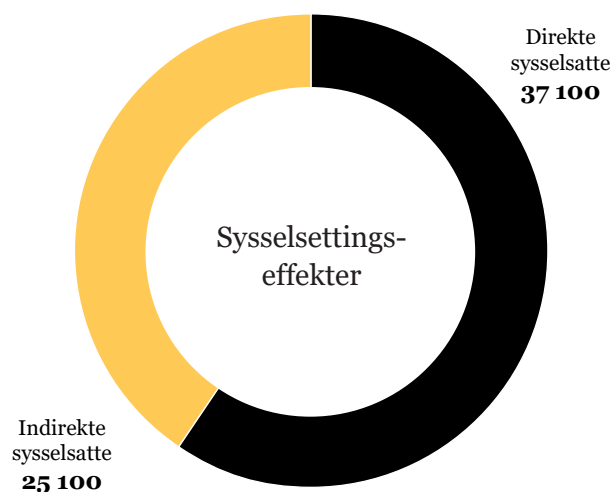
Eksport (utenom olje og gass)

VESTLAND

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for 62 200 arbeidsplasser i Vestland fylke. Av disse er 37 100 sysselsatt direkte i eksportbedriftene i fylket, mens 25 100 er sysselsatt i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 19 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

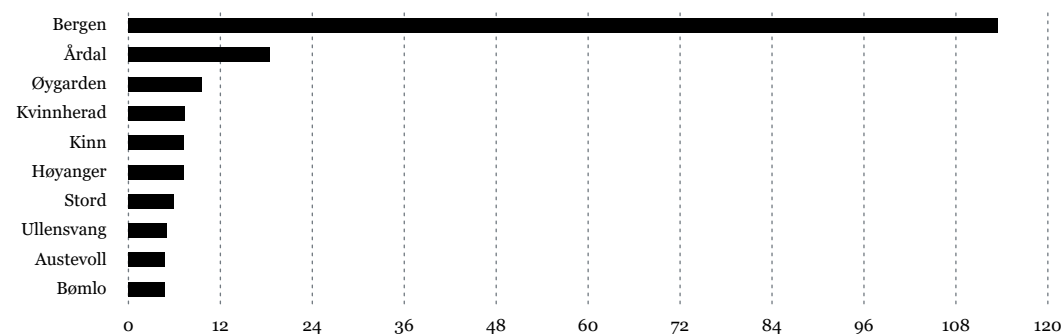
Bergen og Årdal var de to største eksportkommunene i Vestland fylke i 2024. Omkring 50 prosent av fylkets eksport i 2024 kom fra Bergen kommune, som hadde en eksport på i overkant av 113 milliarder kroner. Dermed er Bergen den nest største eksportkommunen i landet etter Oslo. Dette er drevet av maritim næring, som i 2024 sto for i overkant av 65 prosent av eksporten i kommunen.

I Årdal kommune, som var den nest største eksportkommunen, stod kraftintensiv industri for omkring 97 prosenten av eksporten. Dette er i hovedsak grunnet Hydros aluminiumsverk som ligger i kommunen.

Sjømateksporten er også viktig for Vestland fylke. Austevoll, Kinn, Øygarden og Bømlo kommune er dominert av sjømateksport. De fire kommunene samlet sto for omlag en tredjedel av sjømateksporten i fylket i 2024.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

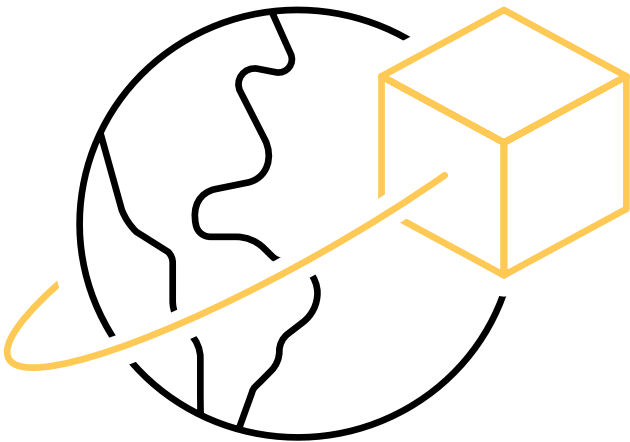

De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

Fylkets eksportbedrifter

Vestland fylke har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i fylkets kommuner. De to største bedriften målt i verdiskaping og omsetning i 2023 var begge aluminiumsprodusenter. Dette var Hydro Aluminium i Årdal kommune og Sør-Norge Aluminium (Hydro Husnes) i Kvinnherad kommune. Målt i sysselsetting var offshoreleverandøren Aker Solutions den største bedriften. Aker Solutions er lokalisert i Stord kommune.

I 2023 sto offshore leverandørindustri for rundt ni prosent av fylkets eksport. Som vist på listen over de største eksportørene, er viktige aktører i denne næringen blant annet Deep Sea management, Beerenberg Services, Aker solutions, FMC Kongsberg Subsea, Onesubsea Processing og Aibel. De seks offshoresekselskapene på listen hadde i 2023 en samlet verdiskaping på nærmere 7 milliarder kroner.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Hydro aluminium, Årdal	19 670	3 500	790
Sør-Norge Aluminium (Hydro Husnes)	6 390	2 230	460
Deep Sea Management	2 480	2 180	1260
Aker Solutions, Bergen	7 240	1 910	1760
Beerenberg Services	2 080	1 540	1200
Hydro Aluminium, Høyanger	6 480	1 150	260
Boliden Odda	2 100	1 100	520
Onesubsea Processing	3 770	1 100	560
Aibel	2 210	1 000	560
FMC Kongsberg Subsea	3 030	960	630

Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

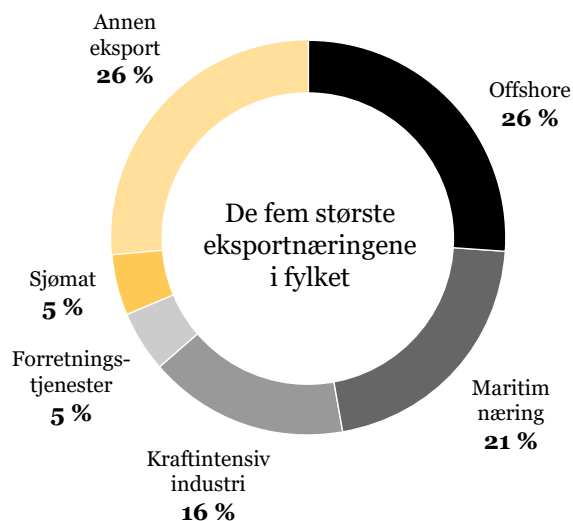
Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

ROGALAND

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Rogaland for omkring 150 milliarder kroner utenom olje og gasseksport. Dette gjør Rogaland til det tredje største norske eksportfylket. Eksporten har økt med om lag 7 prosent siden 2023.

Rogaland er det fjerde største fylket målt i eksportintensitet, med en eksport per sysselsatt på 578 tusen kroner i 2024.

Fylkets største eksportsektor utenom olje- og gasseksport er offshore leverandørindustri, som i 2024 hadde en eksport på 40 milliarder kroner. Dette gjør Rogaland til det fylket i Norge med høyest eksport fra offshore leverandørindustri i 2024. Den nest største sektoren er maritim næring med en eksport på over 30 milliarder kroner. Kraftintensiv industri var den tredje største eksportnæringen i 2024.

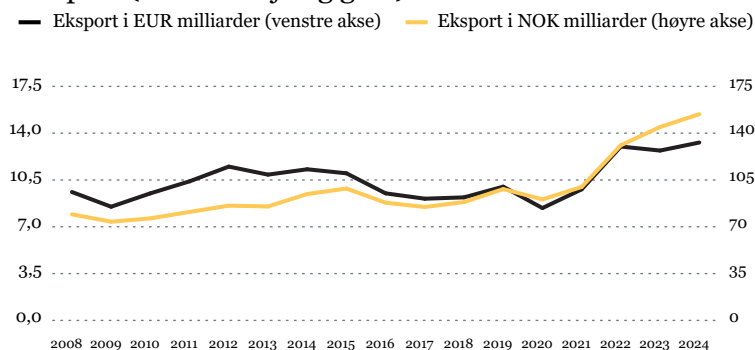

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 154 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 578 000
Sysselsettingseffekter	51 300
Andel av total sysselsetting	19 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

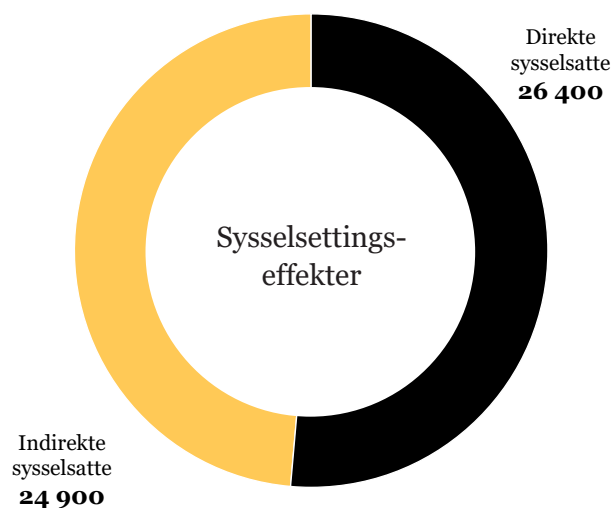
Eksport (utenom olje og gass)

ROGALAND

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i Rogaland. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for rundt 51 300 arbeidsplasser i fylket. Rogaland var dermed fylket med fjerde flest eksportrelaterte jobber i 2024. I Rogaland er 26 400 personer sysselsatt direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 24 900 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende virksomheter i Norge. Dette tilsvarer omkring 19 prosent av den totale sysselsettingen i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

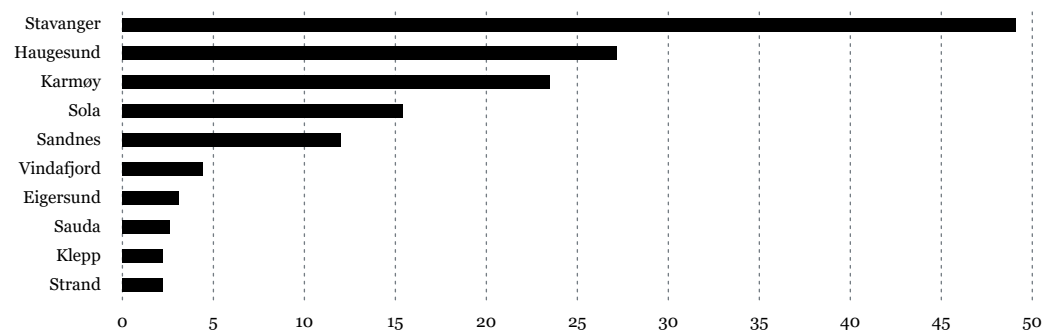
Rogaland fylke utmerker seg ved å ha mange kommuner med betydelig eksport. Fylkets største eksportkommune i 2024 var Stavanger, etterfulgt av Haugesund og Karmøy.

I både Stavanger og Haugesund er maritim næring og offshore leverandørindustri de dominerende eksportnæringene. I Haugesund kommune sto maritim næring alene for nærmere 70 prosent av eksporten i 2024. I Karmøy kommune er det kraftintensiv industri som dominerer eksporten, hovedsakelig på grunn av Hydros avdeling som er lokalisert der.

Offshore leverandørindustrien var i 2024 den største eksportnæringen i både Sola, Sandnes og Eigersund kommune.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

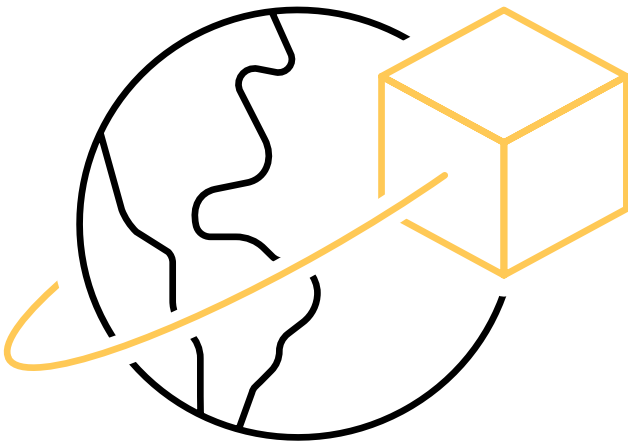
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

ROGALAND

Fylkets eksportbedrifter

Rogaland har flere eksportrettede bedrifter spredt over de ulike kommunene i fylket. Flesteparten av disse tilhører maritim næring og offshore leverandørindustri. Den største bedriften målt i både verdiskaping og omsetning i 2023 var Hydro Aluminium, lokalisert i Karmøy kommune. Aibels avdeling i Haugesund fulgte som nummer to målt i verdiskaping, etterfulgt av Archer. Aibels avdeling i Haugesund var den største arbeidsgiveren blant bedriftene på listen i 2023.

Flere av selskapene i tabellen tilhører offshore leverandørindustri, blant annet Aibel, Archer og Aker. Som vist er dette store selskaper, både målt i verdiskaping og sysselsetting.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

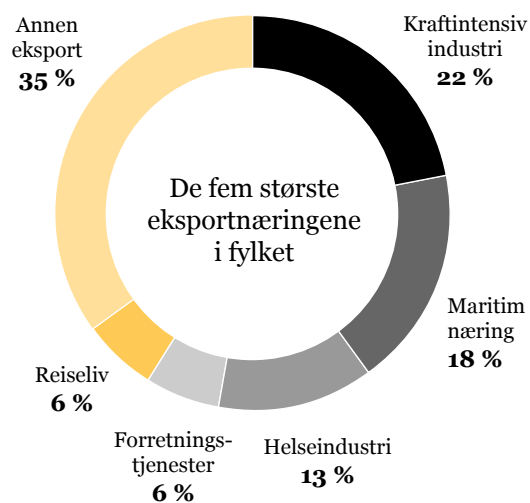
Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Hydro Aluminium	18 020	3 210	730
Aibel, Haugesund	6 740	3 050	1 730
Archer	5 860	2 400	1 430
Halliburton avd Sola	5 460	2 350	1 190
Transocean	4 350	2 330	1 170
Subsea 7 Norway	9 060	2 050	570
Aker Solutions avdeling Stavanger	7 000	1 840	1 660
Rosenberg Worley	6 670	1 230	980
Deepocean	4 830	860	330
Aibel hovedkontor, Stavanger	1 900	860	480

Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

AGDER

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Agder for omkring 48 milliarder kroner. Eksporten vokste med 1 milliard kroner fra 2023. Kraftintensiv industri var i 2024 fylkets største eksportnæring, etterfulgt av maritim næring. Helseindustri utgjorde også en relativt stor andel av eksporten fra fylket. Det er kun Oslo som har en høyere eksport fra helsesektoren enn Agder. De tre nevnte næringene utgjorde totalt om lag halvparten av Agders eksport i 2024.

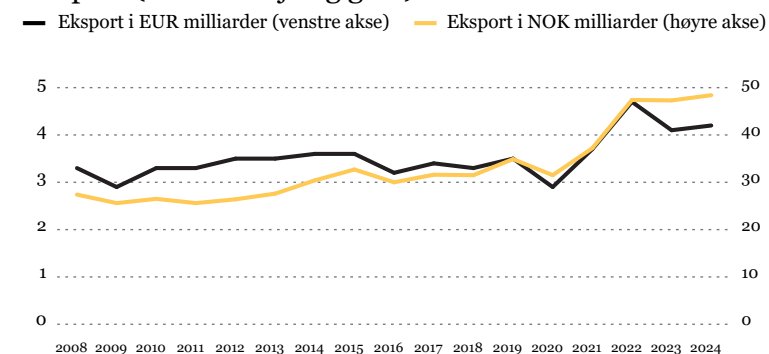

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 48 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 326 000
Sysselsettingseffekter	22 100
Andel av total sysselsetting	15 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

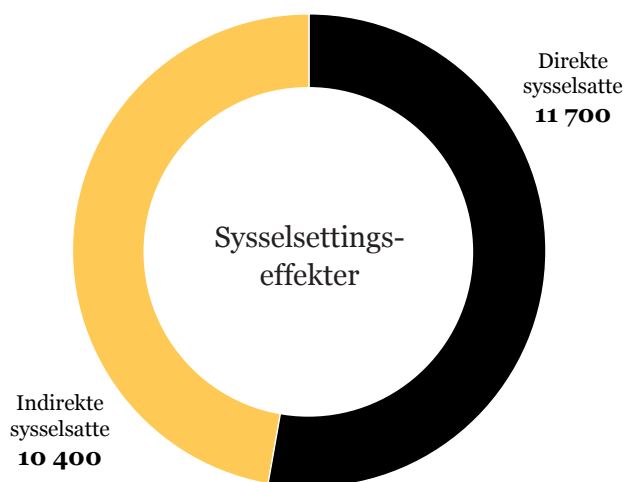
Eksport (utenom olje og gass)

AGDER

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport uten olje og gass i 2024 la grunnlag for om lag 22 100 arbeidsplasser i Agder. 11 700 er sysselsatte direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 10 400 er sysselsatte i bedrifter som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 15 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

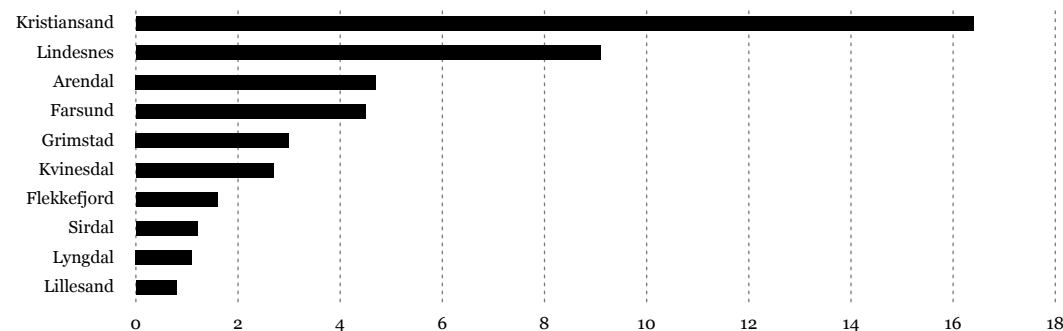
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Fylkets største eksportkommune i 2024 var Kristiansand kommune, som hadde en estimert eksport på i overkant av 16,4 milliarder kroner. Omtrent en fjerdedel av eksporten fra Kristiansand kommune var fra maritim næring, etterfulgt av kraftintensiv industri.

I Lindesnes kommune, den nest største eksportkommunen i fylket i 2024, er det helseindustrien som dominerer eksporten. Helseindustrien sto for rett under 70 prosent av eksporten fra kommunen i 2024, i hovedsak drevet av GE Healthcare i Lindesnes. Arendal kommune var den tredje største eksportkommunen i fylket med en estimert eksport på omtrent 4,7 milliarder kroner. Over 30 prosent av eksporten fra Arendal kommune var fra maritim næring.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

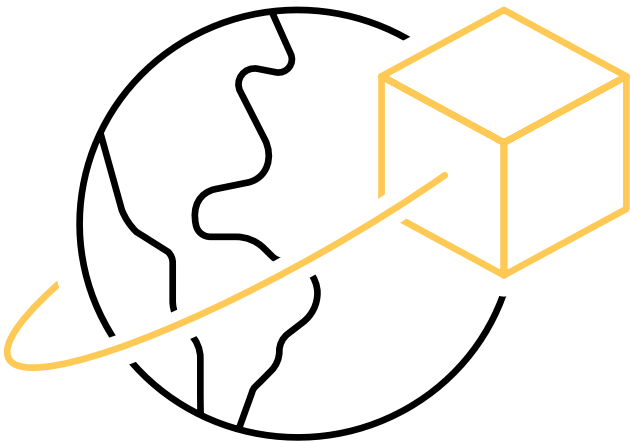
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

Fylkets eksportbedrifter

Agder har svært mange eksportrettede bedrifter lokalisert i de ulike kommunene. En stor andel av bedriftene tilhører kraftintensiv industri og helseindustrien.

Den største bedriften målt i både verdiskaping og omsetning i 2023 var GE Healthcare i Lindesnes kommune. National Oilwell Varco Norway, lokalisert i Kristiansand, var den bedriften som sysselsatte flest av bedriftene på listen med 803 personer.

Kraftintensiv industri var den største eksportnæringen i Agder i 2024. Alcoa og Elkem er eksempler på viktige aktører i denne næringen, både målt i verdiskaping og i sysselsetting. Disse bedriftene er lokalisert i henholdsvis Farsund og Kristiansand kommuner. Også Glencore Nikkelverk i Kristiansand er en viktig arbeidsgiver, men de er ikke på top 10 listen målt etter verdiskaping.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
GE Healthvare	5 770	1 900	500
Å Energi	1 510	1 050	800
National Oilwell Varco	3 330	670	470
Color Line	2 540	170	420
MHWirth	1 780	650	460
Elkem Carbon	1 600	340	380
Alcoa	3 850	-	240
Gard	890	400	360
Kitron	1 830	340	220
Eramet	2 560	750	590

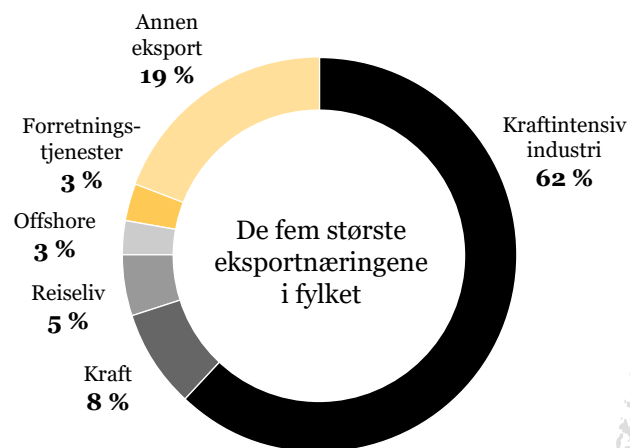
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

TELEMARK

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Telemark for om lag 35 milliarder kroner. Dette tilsvarte en beskjeden økning på 1 prosent fra 2023. Økningen kommer blant annet som følge av økt eksport fra reiselivsnæringen og offshore leverandørindustri, mens eksport fra viktige næringer som kraftintensiv industri og kraft ble redusert fra 2023.

Den største eksportnæringen i Telemark fylke er kraftintensiv industri, og fylket har lange tradisjoner innen næringen. I 2024 var Telemark det fjerde største fylket for eksport fra kraftintensiv industri, etter Vestland, Møre og Romsdal og Rogaland. Eksporten fra denne industrien var på drøyt 21 milliarder kroner, tilsvarende i overkant av 60 prosent av den totale eksporten fra Telemark.

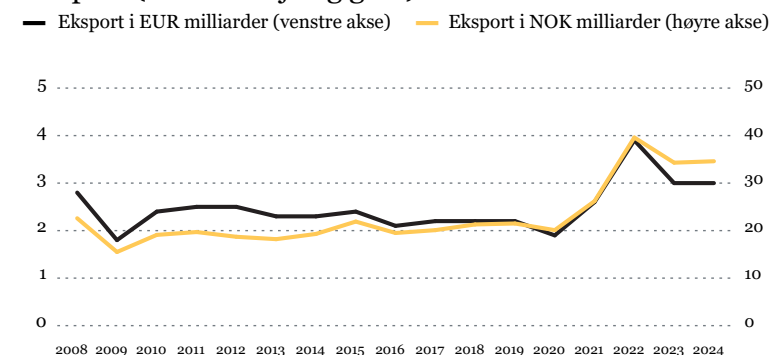

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 35 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 439 000
Sysselsettingseffekter	12 500
Andel av total sysselsetting	16 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

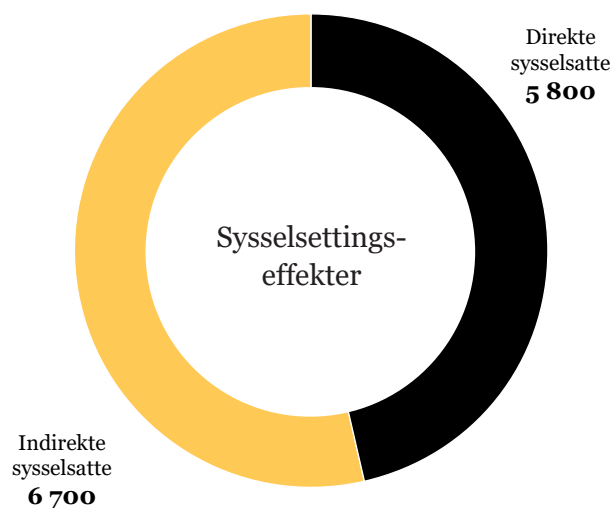
Eksport (utenom olje og gass)

TELEMARK

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for 12 500 arbeidsplasser i Telemark. Av disse er 5 800 sysselsatte direkte i eksportbedrifter i fylket, mens ytterligere 6 700 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 16 prosent av den totale sysselsettingen i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

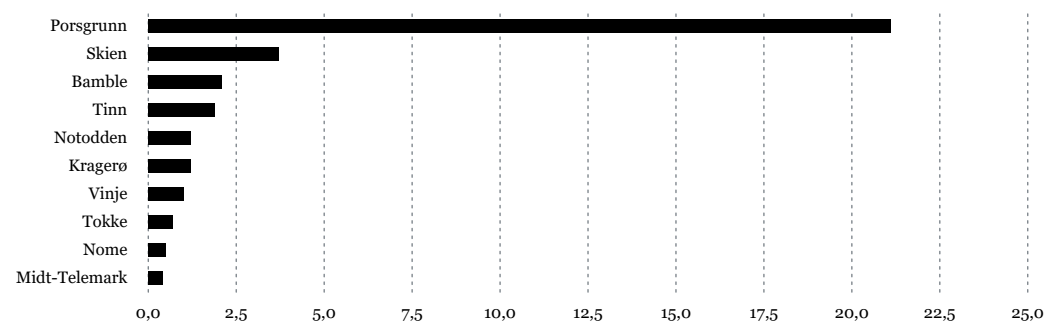
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Telemarks største eksportkommuner i 2024 var Porsgrunn, Skien og Bamble. Dette var også de største eksportkommunene i 2023. Den største eksportkommunen, Porsgrunn, eksporterte varer og tjenester for 21 milliarder kroner, noe som utgjør 60 prosent av fylkets samlede eksport.

I Porsgrunn er det kraftintensiv industri som dominerer eksporten. Kraftintensiv industri sto for nærmere 90 prosent av eksport fra kommunen i 2024. Flere store selskaper innen kraftintensiv industri er lokalisert i kommunen, med Yara som den største aktøren. Også i Bamble kommune dominerer kraftintensiv industri eksporten, og utgjør omkring 80 prosent av den samlede eksporten fra kommunen i 2024. I Skien kommune, som er den andre største eksportkommunen i fylket, sto industrivirksomhet, inkludert kraftintensiv industri, for nærmere 40 prosent av eksporten i 2024.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

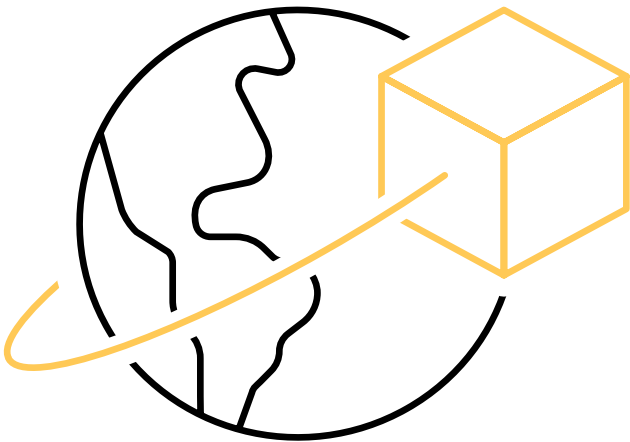
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

TELEMARK

Fylkets eksportbedrifter

Telemark har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i fylkets kommuner. Den største bedriften målt i omsetning og verdiskaping i 2023 var Yara Norge, lokalisert i Porsgrunn. Målt i sysselsetting var det ABB Electrification, lokalisert i Skien, som var den største av bedriftene i tabellen.

Kraftintensiv industri er den desidert største eksportnæringen i Telemark. I 2024 utgjorde eksporten fra kraftintensiv industri over 60 prosent av eksporten fra fylket. Flere av selskapene på listen har aktivitet i denne næringen. Dette inkluderer blant annet Yara, Inovyn, Ineos og Heidelberg.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

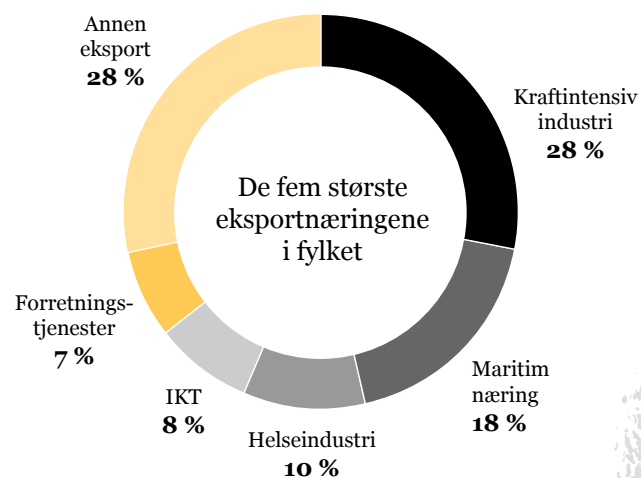
Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Yara Norge	14 100	1 340	580
ABB Electrification Norway	3 370	950	680
INEOS Rafsnes	1 250	810	230
Bilfinger Engineering and Maintenance Nordics	1 190	660	670
Heidelberg Materials Sement Norge	1 310	600	190
Inovyn Norge, Bamble	1 480	550	240
Eramet Norway	1 980	350	190
Ineos Bamble	600	310	150
ENRX	670	280	190
Inovyn Norge, Porsgrunn	730	270	120

Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

VESTFOLD

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Vestfold for om lag 32 milliarder kroner. Dette er en økning på 4 prosent siden 2023. Vestfold har tradisjonelt vært et fylke med en stor kraftintensiv industri. I 2024 var eksporten fra denne industrien på nesten 9 milliarder kroner, tilsvarende nesten 30 prosent av den totale eksporten fra fylket. Maritim næring er den nest største eksportnæringen, og eksporterte varer og tjenester for nærmere 5,8 milliarder kroner i 2024. Den tredje største eksportnæringen var helseindustri, som samlet eksporterte for 3,2 milliarder kroner.

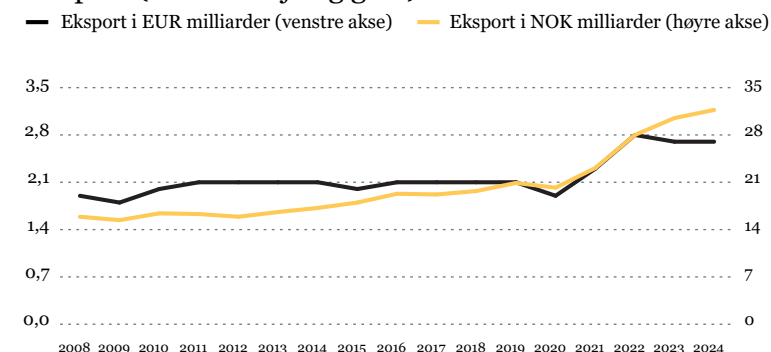

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 32 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 280 000
Sysselsettingseffekter	18 300
Andel av total sysselsetting	16 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

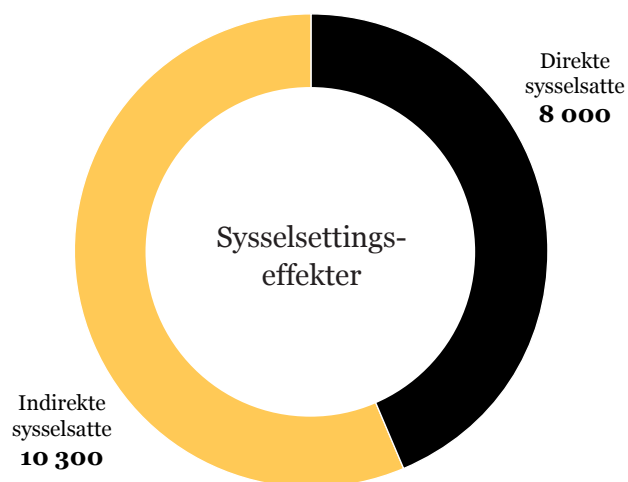
Eksport (utenom olje og gass)

VESTFOLD

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for 18 300 arbeidsplasser i Vestfold. Av disse er 8 000 sysselsatt direkte i eksportbedrifter i fylket, mens ytterligere 10 300 er sysselsatt i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Totalt tilsvarer dette omkring 16 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

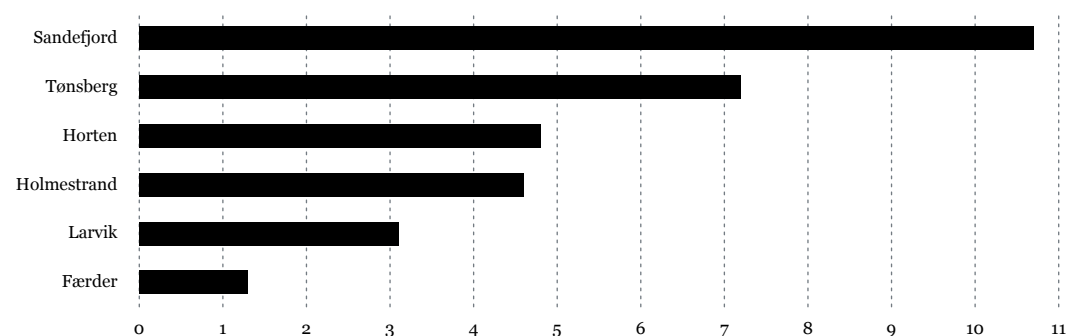
Eksport fordelt på kommunene i fylket

I 2024 var Sandefjord, Tønsberg og Horten de tre største eksportkommunene i Vestfold. Av disse var Sandefjord størst, med eksport fra kommunen på nesten 11 milliarder kroner.

I kommunene Sandefjord, Holmestrand og Larvik er det kraftintensiv industri som dominerer eksporten. Dette gjelder særlig i Holmestrand, hvor kraftintensiv industri sto for i underkant av 90 prosent av kommunens eksport i 2024. Dette er som en følge av at aluminiumsverket Speiras er lokalisert i kommunen. I den nest største eksportkommunen, Tønsberg, er maritim industri den dominerende eksportnæringen. Maritim industri sto for nærmere halvparten av kommunens eksport i 2024. I Horten kommune er helsenæringen og IKT dominerende, og begge næringene står for over 30 prosent av eksporten fra kommunen.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

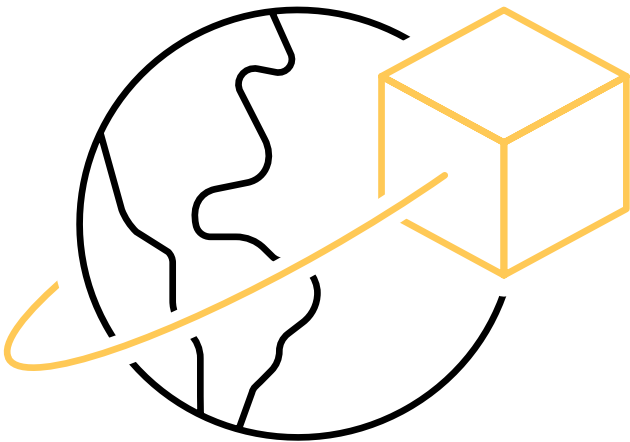
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

VESTFOLD

Fylkets eksportbedrifter

Vestfold har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i fylkets kommuner. Den største bedriften målt i verdiskaping og sysselsetting i 2023 var Jotun, lokalisert i Sandefjord. Den nest største bedriften målt etter verdiskaping var Kongsberg Discovery som holder til i Horten kommune.

Kraftintensiv industri er den største eksportnæringen i fylket. Flere av bedriftene på listen tilhører denne næringen, som Jotun og Speira. Maritim næring er den nest største eksportnæringen i fylket. Næringen er representert på listen med blant andre Kongsberg Maritime. Selskapet er en viktig aktør både når det gjelder verdiskaping og sysselsetting i fylket.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Jotun avd Gimle	2 960	1 070	630
Kongsberg Discovery	2 460	940	550
Speira	4 180	880	480
Jotun avd Vindal	1 600	580	340
Nortura	3 320	570	610
BASF	1 440	510	140
Kongsberg Maritime	1 180	410	300
GE Vingmed Ultrasound	1 470	410	240
Wood Group Norway	1 250	320	240
Kongsberg Defence & Aerospace	640	270	150

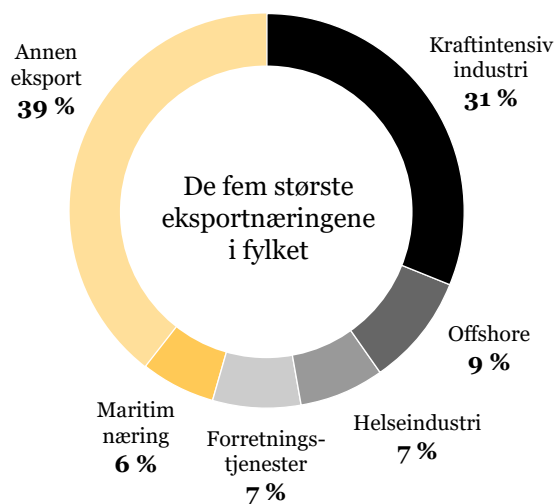
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

ØSTFOLD

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Østfold varer og tjenester for omkring 33 milliarder kroner. Eksporten fra Østfold økte med 5 prosent fra 2023, noe som gjorde fylket til det med sjette høyest vekst i 2024. Økningen var særlig drevet av en vekst i offshore leverandørindustri og tjeneseeksport, unntatt foretningstjenester.

Kraftintensiv industri var den største eksportnæringen i fylket i 2024 med en eksport på i overkant av 10 milliarder kroner. Dette utgjorde nærmere en tredjedel av eksporten fra fylket. Den nest største eksportnæringen var offshore leverandørindustri, etterfulgt av helseindustri og forretningstjenester.

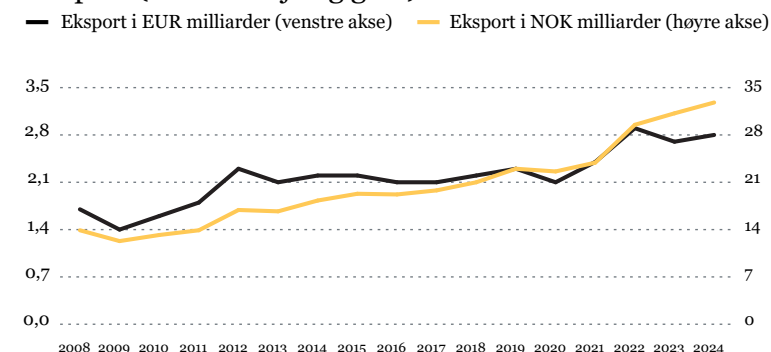

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 33 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 257 000
Sysselsettingseffekter	18 200
Andel av total sysselsetting	14 %

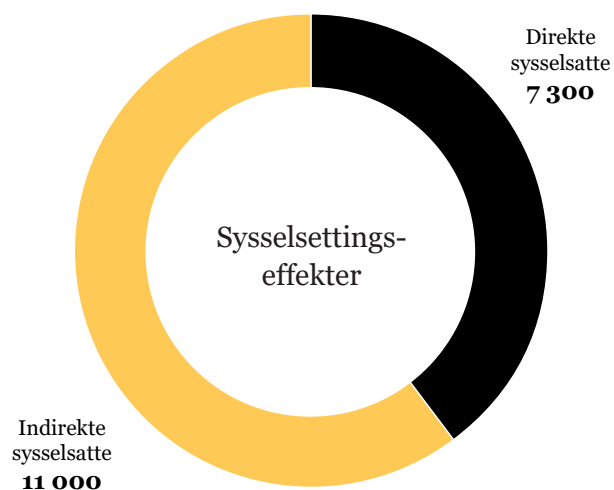
Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

Eksport (utenom olje og gass)

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass la grunnlag for 18 200 arbeidsplasser i Østfold i 2024 . Av disse er 7 300 sysselsatt direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 11 000 er sysselsatt i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Til sammen tilsvarer dette omkring 14 prosent av den totale sysselsettingen i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

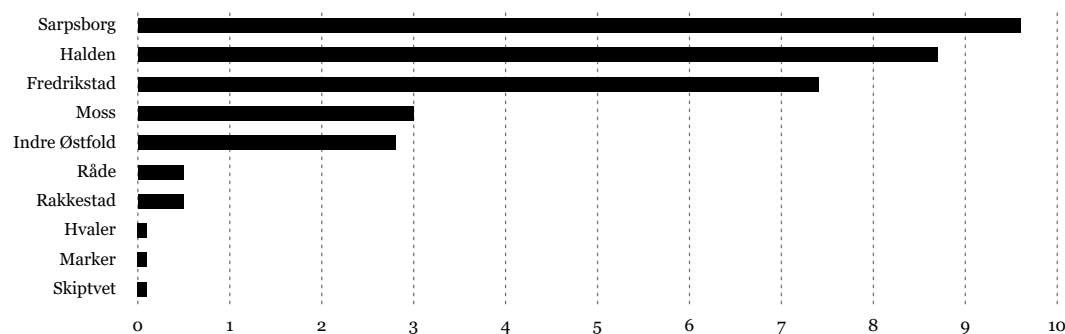
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Sarpsborg var i 2024 den største eksportkommunen i Østfold, med en eksport på i underkant av 10 milliarder kroner. Dette er særlig drevet av kraftintensiv industri og maritim næring.

Den nest største eksportkommunen var Halden, hvor offshore leverandørindustri sto for omkring en tredjedel av eksporten etterfulgt av helse og life science. Den tredje største eksportkommunen er Fredrikstad kommune, hvor kraftindustri var den største eksportnæringen. De tre største eksportkommunene i Østfold stod i 2024 for nærmere 80 prosent av eksporten fra fylket.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

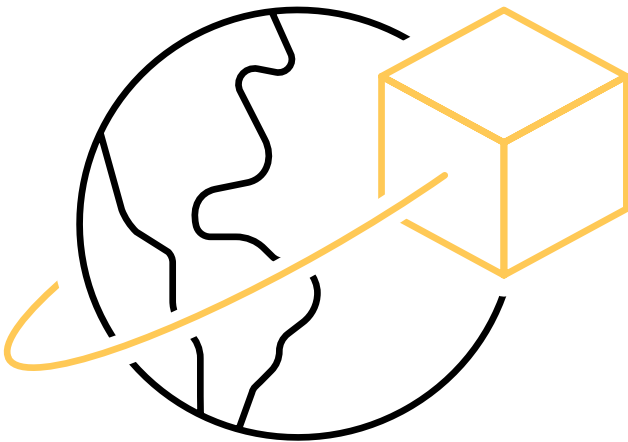

De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

Fylkets eksportbedrifter

Østfold fylke har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i ulike kommuner. Den største bedriften målt i omsetning og verdiskaping i 2023 var Borregaard, lokalisert i Sarpsborg. Dette var også den nest største arbeidsgiveren blant bedriftene på listen i 2023. Den største bedriften målt i antall sysselsatte var kabelleverandøren Nexans Norway, som ligger i Halden.

Kraftintensiv industri var, som nevnt, den største eksportnæringen i fylket i 2024. Flere av de største eksportbedriftene i fylket opererer innenfor denne næringen, blant annet Borregaard (Sarpsborg), Norske Skog Sagbruk (Halden) og Glomma Papp (Sarpsborg).

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Borregaard	5 430	2 320	890
Nexans Norway	5 480	1 000	940
Fresnius Kabi Norge	2 210	870	620
Norske Skog Sagbruk	3 090	400	430
Glava	1 030	370	210
Aker Solutions Subsea	1 560	310	150
Jøtul	1 270	270	160
Glomma papp	700	240	220
Mills	840	230	130
Wårtsila Moss	800	220	120

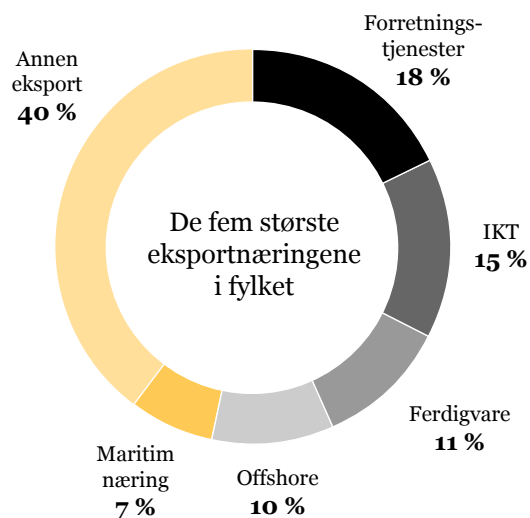
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

AKERSHUS

Akershus var i 2024 Norges femte største eksportfylke, med total eksport på omkring 84 milliarder kroner i 2024. Fra 2023 vokste eksporten med 10 prosent, som gjorde Akershus til fylket med størst eksportvekst.

Akershus fylke er spesielt preget av tjenesteeksport og næringene med størst eksportverdi i 2024 var forretningstjenester med nesten 15 milliarder kroner og IKT med 12 milliarder kroner. Dette utgjorde nærmere en tredel av eksporten fra fylket. Flere av eksportbedriftene i fylket tilhører også ferdigvareindustrien, offshore leverandørindustri og maritim næring. Total eksport fra disse tre næringene var i 2024 i overkant av 23 milliarder kroner.

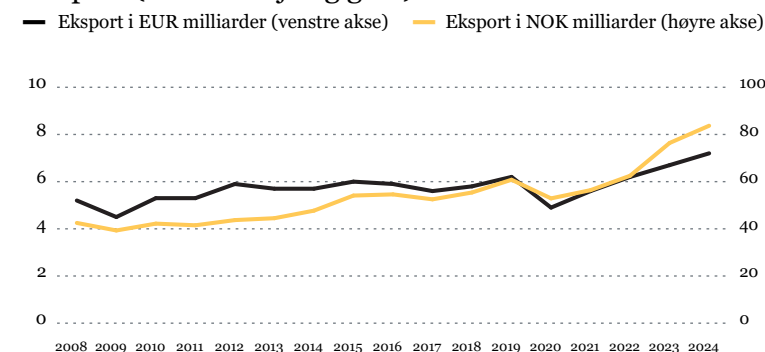

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 84 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 264 000
Sysselsettingseffekter	59 700
Andel av total sysselsetting	19 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

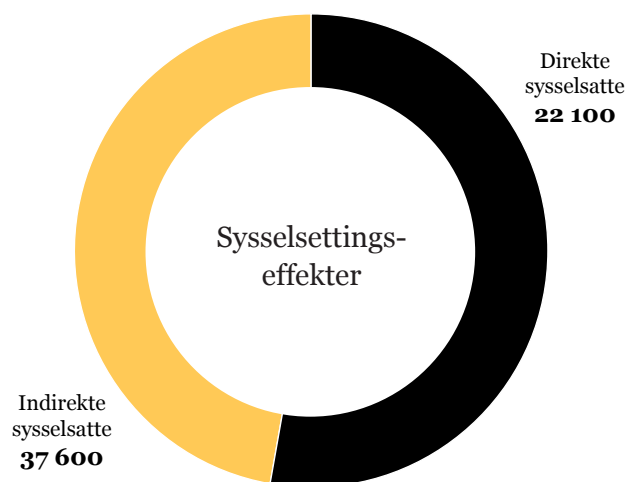
Eksport (utenom olje og gass)

AKERSHUS

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for omtrent 59 700 arbeidsplasser i Akershus, som er den tredje største sysselsettingseffekten av alle de norske fylkene. 22 100 er sysselsatte direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 37 600 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Totalt tilsvarer dette nesten 19 prosent av antall sysselsatte i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

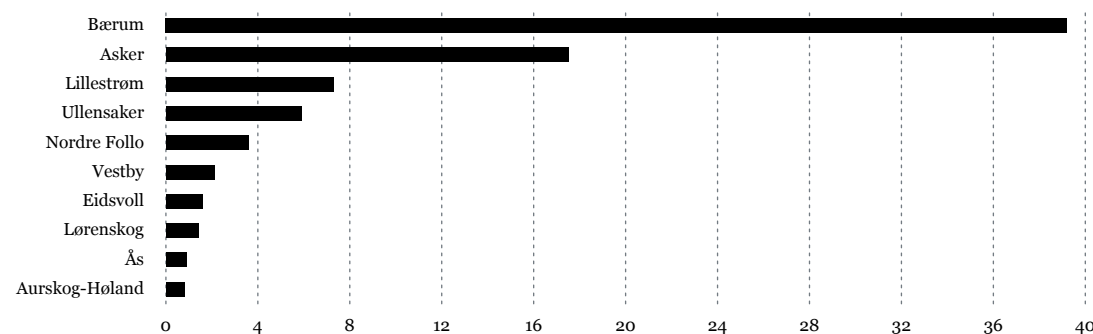
Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Bærum er kommunen i Akershus med klart høyest eksport. I 2024 eksporterte bedriftene i kommunen for i overkant av 39 milliarder kroner. IKT-næringen, forretningstjenester, maritim næring og offshore leverandører er de dominerende eksportnæringene i kommunen.

Den nest største eksportkommunen i 2024 var Asker kommune, hvor ferdigvareindustrien dominerer, etterfulgt av Lillestrøm kommune. I Ullensaker kommune er det reiselivsnæringen som dominerer eksporten, i hovedsak drevet av aktører på og omkring Gardermoen.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

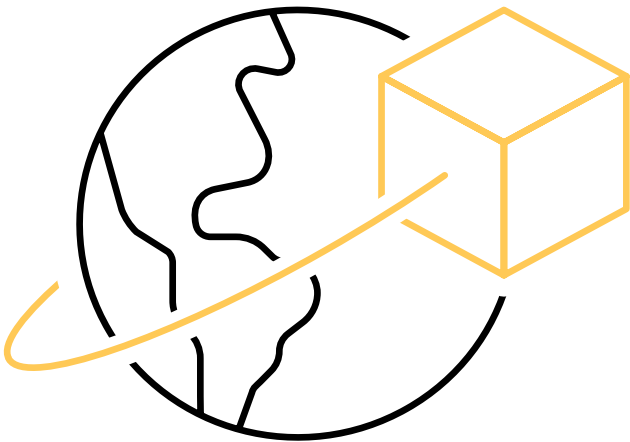
AKERSHUS

Fylkets eksportbedrifter

Akershus fylke har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i fylkets kommuner. Den største bedriften målt i verdiskaping og sysselsetting i 2023 var DNV, lokalisert i Bærum. Målt i omsetning er det Wallenius Wilhelmsen Ocean som er den største eksportrettede bedriften i fylket.

Forretningstjenester var i 2024 den største eksportnæringen i Akershus. DNV, som ligger i Bærum kommune og leverer forretningstjenester, var den største arbeidsgiveren i 2023 av eksportbedriftene på listen.

Maritim næring og offshore leverandørindustri er også viktige eksportnæringer for fylket. På listen finnes flere bedrifter som hører til disse næringene, blant annet Aibel (Asker), Wallenius Wilhelmsen Ocean (Bærum), Wilhelmsen Ships Service (Bærum) og Aker Solutions (Bærum). Til sammen sysselsetter disse tre bedriftene omkring 1 800 personer.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
DNV	10 640	3 950	1 850
Avinor	3 260	1 850	700
Wallenius Wilhelmsen Ocean	23 840	1 220	100
Aibel	2 500	1 130	640
Aker Solutions	3 840	1 010	930
ABB	2 490	810	470
Wilhelmsen Ships Service	2 930	620	140
Tomra Systems	2 950	550	290
Elopak	5 640	550	140
Takeda	1 620	450	60

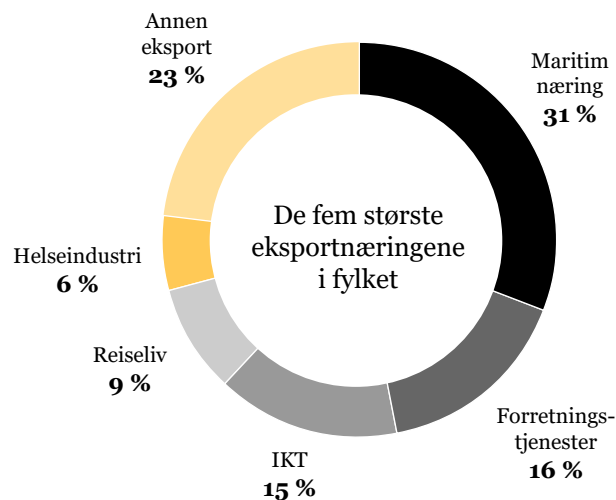
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

OSLO

Oslo er Norges nest største eksportfylke, etter Vestland, og eksporterte i 2024 for omkring 213 milliarder kroner. Dette tilsvarer en økning på 8 prosent siden 2023. Oslo var dermed fylket med tredje størst eksportvekst i 2024.

Oslos eksport er preget av et bredt næringsliv, med flere næringer som genererer betydelige eksportinntekter. Maritim næring er fylkets største eksportnæring, med en eksport på 65 milliarder kroner i 2024. Samtidig er Oslo det klart største fylket når det gjelder totaleksport fra flere kompetansetunge næringer som IKT, helse og forretningstjenester.

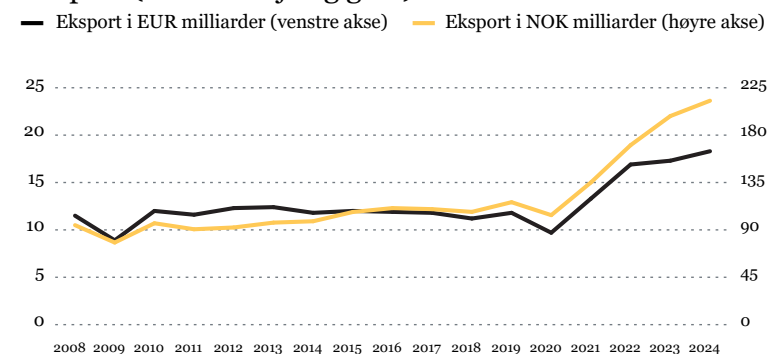

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 213 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 396 000
Sysselsettingseffekter	85 000
Andel av total sysselsetting	16 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

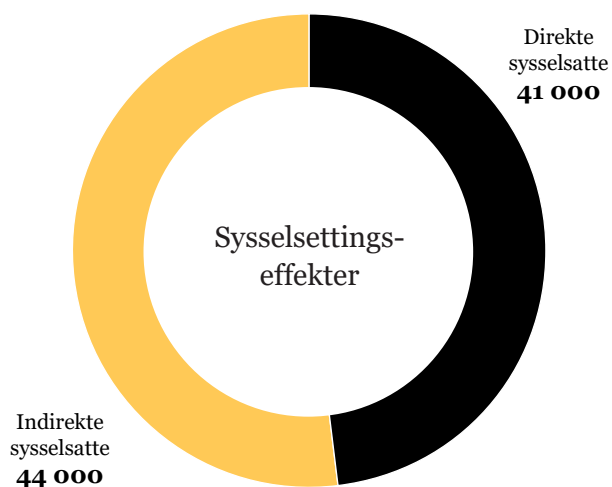
Eksport (utenom olje og gass)

OSLO

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i fylket. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for om lag 85 000 arbeidsplasser i Oslo. Dette fordeler seg relativt likt mellom direkte og indirekte sysselsettingseffekter. Det er 41 000 direkte sysselsatte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 44 000 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Dette tilsvarer omkring 16 prosent av den totale sysselsettingen i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

Eksport i Oslo

Oslo er, som eneste fylke, også en kommune. Som tidligere nevnt er det maritim næring som dominerer eksporten i Oslo. Maritim næring eksporterte i 2024 for 65 milliarder kroner. Den nest største eksportnæringen er forretningstjenester, etterfulgt av IKT, med en eksport på henholdsvis 35 milliarder kroner og 32 milliarder kroner.

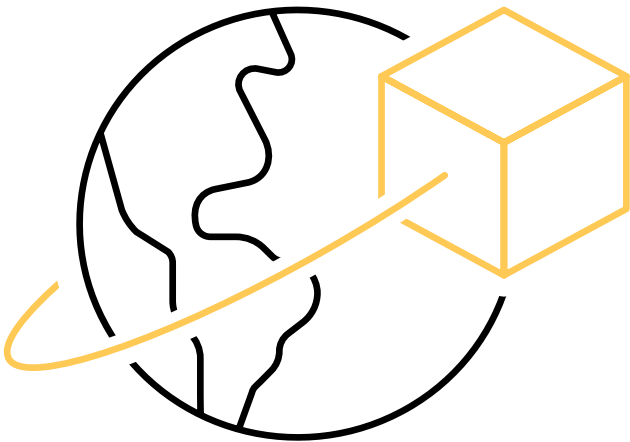
Eksporten fra Oslo har de siste ti årene omtrent doblet seg. Den høye veksten er særlig drevet av økt eksport fra IKT-næringen, maritim næring, helseindustri og kraftintensiv industri. Oslos eksport preges av at det er mange selskaper som har hovedkontoret sitt i kommunen. Dette er særlig gjeldende for næringer som maritim næring.

OSLO

Fylkets eksportbedrifter

Næringslivet i Oslo er bredt og består av mange ulike selskaper som selger forskjellige varer og tjenester. Som følge av dette kommer også de mest sentrale eksportbedriftene fra et bredt spekter av næringer. Höegh Autoliners Shipping, som tilhører maritim næring, var det største selskapet på listen, målt i både omsetning og verdiskaping. Det var imidlertid GE Healthcare som sysselsatte flest i 2023 og som utgjør en viktig del av norsk helseindustri.

Videre tilhører Hydro Aluminium den kraftintensive industrien, mens PGS Geophysical er en del av offshore leverandørindustrien. Listen inkluderer også selskapene Remarkable og Helly Hansen, som produserer ferdigvarer.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Höegh Autoliners Shipping	14 950	6 850	-
GE Healthcare	6 550	2 390	550
PGS Geophysical	4 320	1 770	320
Color Line Cruises	3 030	1 330	30
Hydro Aluminium	5 020	890	200
Remarkable	3 570	840	400
Helly Hansen	3 850	770	240
Yara International	3 090	600	540
Nexans Norway	2 850	520	490
AutoStore	2 800	260	140

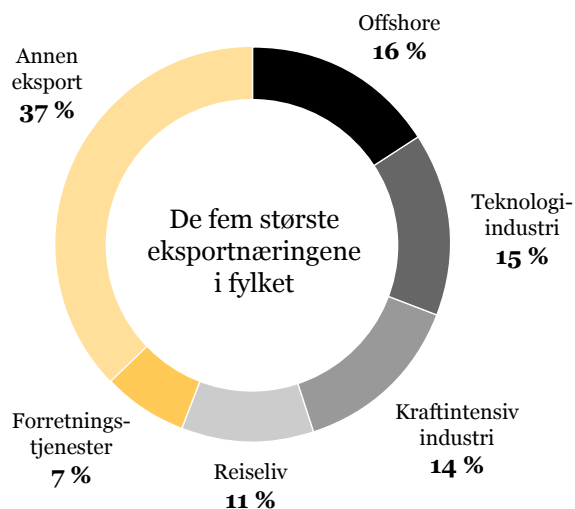
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

BUSKERUD

I 2024 eksporterte bedrifter i Buskerud for 32 milliarder kroner. Eksporten fra Buskerud vokste med 5 prosent fra 2023. Offshoreleverandørnæringen i Buskerud fylke eksporterte varer og tjenester for 5,2 milliarder kroner i 2024. Dette gjør det til den største eksportsektoren i fylket.

Buskerud er et av de norske fylkene med høyest eksport innen teknologiindustri. I 2024 var eksporten fra denne næringen på i overkant av 5,0 milliarder kroner, og dermed den andre største eksportsektoren i fylket. Kraftintensiv industri og reiselivsnæringen er også viktige eksportnæringer for fylket.

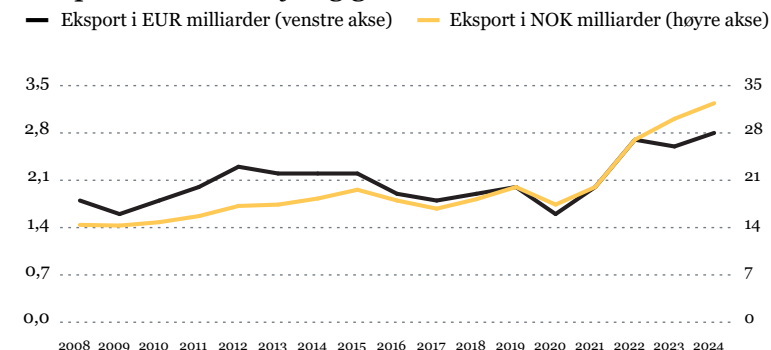

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 32 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 256 000
Sysselsettingseffekter	21 500
Andel av total sysselsetting	17 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

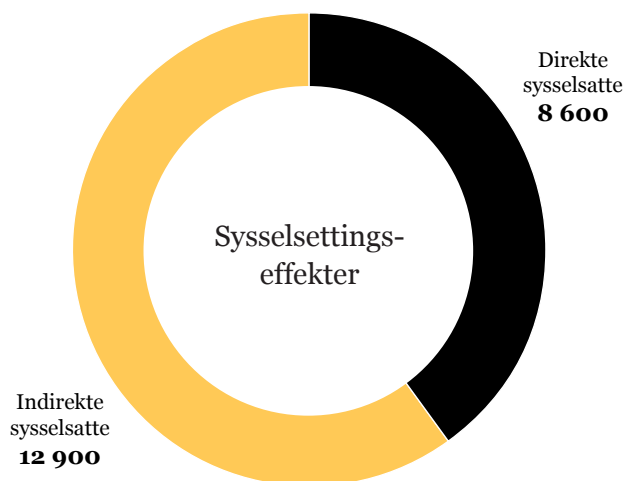
Eksport (utenom olje og gass)

BUSKERUD

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i Buskerud fylke. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass i 2024 la grunnlag for 21 500 arbeidsplasser i Buskerud. 8 600 av disse er sysselsatte direkte i eksportbedriftene, mens ytterligere 12 900 er sysselsatte i bedrifter i fylket som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Samlet tilsvarer dette omkring 17 prosent av total sysselsetting i fylket.

Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

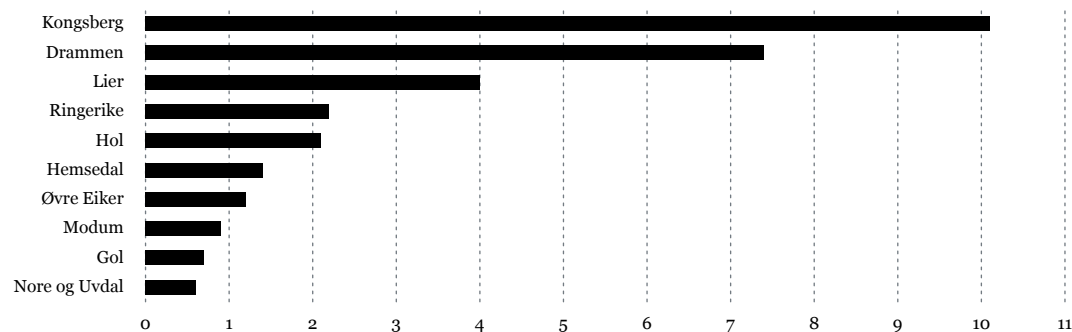
Kongsberg kommune var i 2024 den største eksportkommunen, med en eksport på omkring 10 milliarder kroner. Eksporten kommer i stor grad fra industrien, hvor Kongsberg Gruppen er den største aktøren. Offshore leverandørindustri er også en viktig bidragsyter til kommunens eksport. Kongsberg kommune har et sterkt eksportrettet industrielt miljø som bidrar til at eksportintensiteten, altså eksport per sysselsatt, er på hele 602 000 kroner.

Drammen kommune var i 2024 den andre største eksportkommunen i fylket, med en eksport på 7,4 milliarder kroner. Denne eksporten er særlig orientert rundt forretningstjenester.

Den tredje største eksportkommunen i Buskerud i 2024 var Lier kommune hvor offshore leverandørindustri står for omkring en tredjedel av eksporten, drevet av Aker Solutions. De tre største eksportkommunene i Buskerud står for rundt to tredjedeler av eksporten i fylket.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

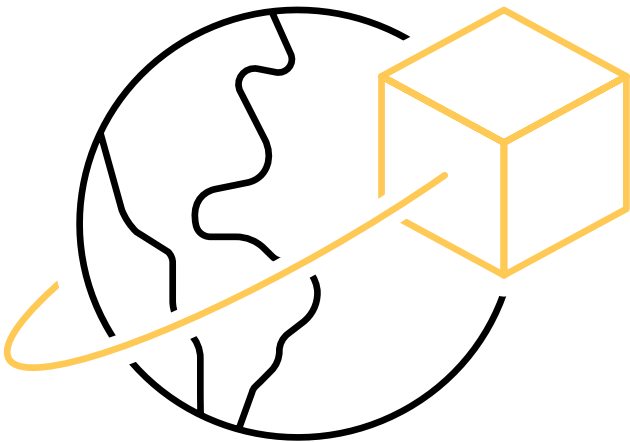
BUSKERUD

Fylkets eksportbedrifter

Buskerud fylke har flere eksportrettede bedrifter. Den største bedriften målt i både omsetning, verdiskaping og sysselsetting er Kongsberg Defence & Aerospace, lokalisert i Kongsberg. Dette er bare én av flere bedrifter i teknologiindustrien i fylket, et annet eksempel er GKN Aerospace, som designer og produserer høyteknologiske komponenter som benyttes i flymotorene til Airbus og Boeing.

Det nest største selskapet i 2023, målt i verdiskaping, var TechnipFMC, en leverandør av subsea-utstyr til energinæringen. Andre offshoreleverandører i fylket er Aker Solutions Subsea og Aker Solutions, begge lokalisert i Lier kommune, samt Prysmian Group Norge i Drammen.

Andre store eksportbedrifter i fylket er Kongsberg Maritime, Kongsberg Automotive, Vipo og Moelven Soknabruket.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Kongsberg Defence & Aerospace	11 270	4 820	2 560
FMC Kongsberg Subsea (TechnipFMC)	5 240	1 670	1 120
Kongsberg Maritime	4 190	1 450	1 050
Aker Solutions Subsea	5 870	1 150	550
GKN Aerospace Norway	1 690	790	330
Vipo	930	400	190
Aker Solutions	1 110	290	270
Kongsberg Automotive	590	200	180
Prysmian Group Norge	1 070	130	130
Moelven Soknabruket	670	120	120

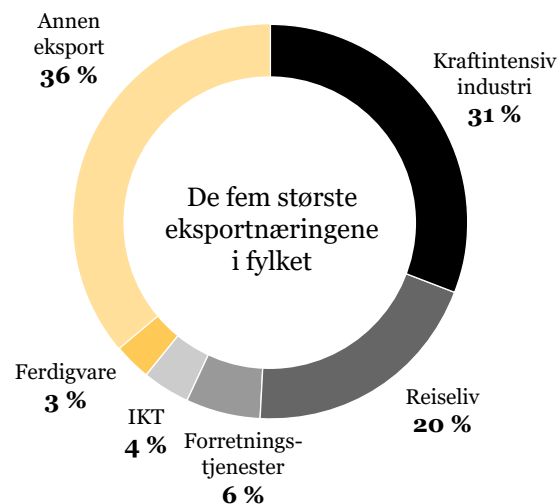
Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

INNLANDET

I 2024 eksporterte norske bedrifter i Innlandet for 33 milliarder kroner. Dette var en økning på rundt 3 prosent fra 2023. Innlandet var i 2024 det minst eksportintensive fylket i Norge, med en eksportintensitet på 188 tusen kroner per sysselsatt.

Eksporten fra Innlandet er dominert av kraftintensiv industri. Denne næringen utgjorde omkring en tredjedel av eksporten fra fylket i 2024. Den nest største eksportnæringen var reiseliv, som stod for om lag 20 prosent av eksporten fra fylket. Til sammen utgjør disse to næringene omkring 50 prosent av fylkets eksport i 2024.

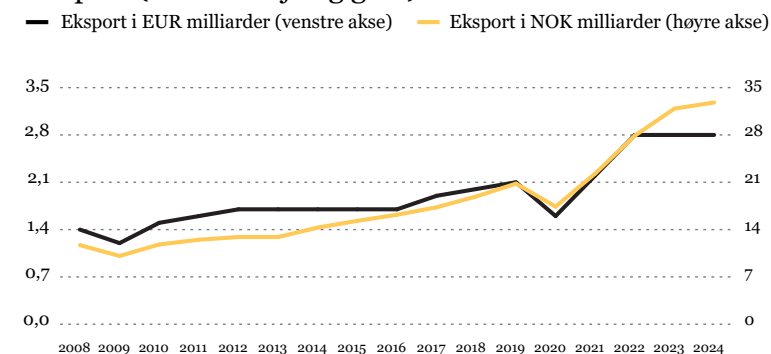

Nøkkeltall for 2024

Samlet eksport	NOK 33 milliarder
Eksport per sysselsatt	NOK 188 000
Sysselsettingseffekter	27 000
Andel av total sysselsetting	15 %

Disse tallene inneholder ikke eksport og sysselsetting relatert til petroleumseksport.

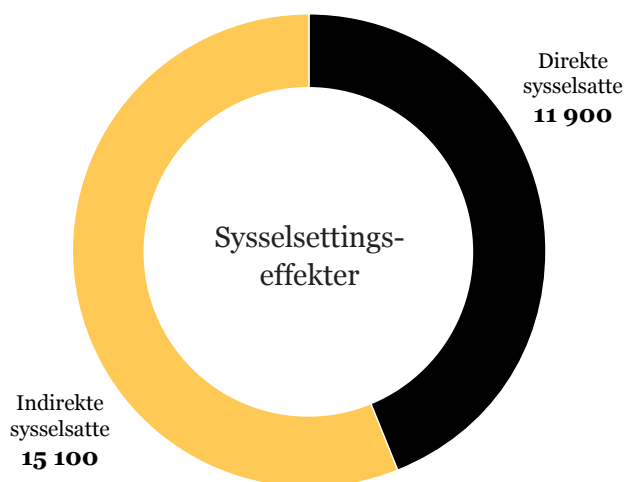
Eksport (utenom olje og gass)

INNLANDET

Sysselsetting

Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i Innlandet fylket. Vi estimerer Norsk eksport legger grunnlag for betydelig sysselsetting i Innlandet fylke. Vi estimerer at norsk eksport utenom olje og gass la grunnlag for om lag 27 000 arbeidsplasser i Innlandet i 2024 . Av disse er 11 900 sysselsatt direkte i eksportbedriftene i fylket, mens ytterligere 15 100 er sysselsatte i bedrifter som leverer varer og tjenester til eksporterende bedrifter i Norge. Totalt tilsvarer dette omkring 15 prosent av den total sysselsettingen i fylket.

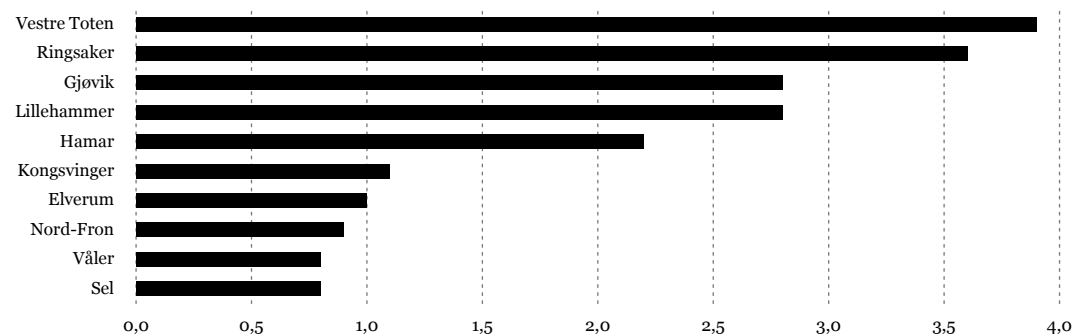
Summen av direkte og indirekte sysselsetting kan avvike fra totaltallet grunnet avrunding.

Eksport fordelt på de ti største kommunene i fylket

Fylkets største eksportkommune i 2024 var Vestre Toten. Omtrent 50 prosent av eksporten fra Vestre Toten var knyttet til kraftintensiv industri, noe som gjør kraftintensiv industri til den viktigste eksportnæringen i kommunen. Den nest største eksportkommunen var Ringsaker, hvor kraftintensiv industri stod for rundt 60 prosent av eksporten. Også i den tredje største kommunen, Gjøvik, utgjør kraftintensiv industri en betydelig del av eksporten.

Eksport fordelt på kommuner

I milliarder kroner

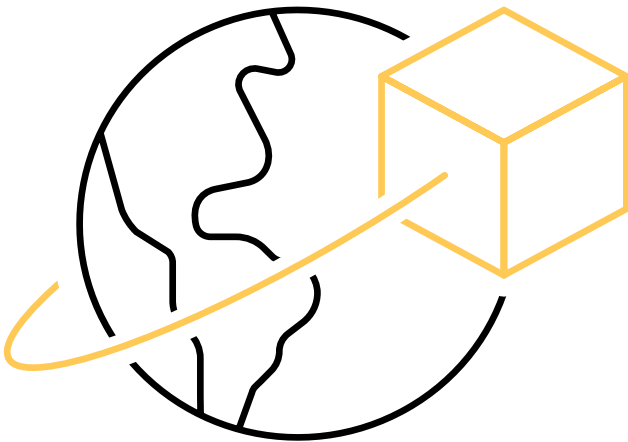
De kommunefordelte eksporttallene er modellbaserte og derfor beheftet med betydelig usikkerhet

INNLANDET

Fylkets eksportbedrifter

Innlandet har flere eksportrettede bedrifter lokalisert i ulike kommuner. Det største selskapet målt i verdiskaping og sysselsetting i 2023 var Nammo Raufoss, et internasjonalt romfarts- og forsvarsselskap. Denne bedriften sysselsetter nærmere 1 000 personer og er en viktig hjørnesteinsbedrift i kommunen.

Flere av bedriftene på listen tilhører kraftintensiv industri. Kraftintensiv industri, som var den største eksportnæringen i Innlandet i 2024. Benteler Automotive Raufoss og Kongsberg Automotive er blant de store aktørene i denne næringen i Innlandet. Begge selskapene er lokalisert i Vestre Toten og sysselsatte til sammen 850 personer, og er dermed viktige hjørnesteinsbedrifter i kommunen.

De 10 største eksportbedriftene i fylket i 2023

Firmanavn	Omsetning i millioner kroner	Verdiskaping i millioner kroner	Sysselsatte
Nammo Raufoss	2 740	1 290	960
Benteler Automotive Raufoss	2 700	550	500
Nortura	2 930	500	550
Kongsberg Automotive	1 180	400	350
Forestia	1 010	300	200
Maarud	870	260	180
Hexagon Ragasco	660	260	120
Mapei	1 260	220	210
Moelven byggmodul	780	220	260
Raufoss Technology	900	170	180

Inneholder ikke petroleum- og kraftprodusenter. Nøkkeltall for bedrifter er hentet ut på avdelingsnivå og rundet av til nærmeste 10 millioner kroner eller 10 sysselsatte. Regnskapstall på bedriftsnivå er ikke klare for 2024, derfor brukes tall for 2023.

Kilde: Brønnøysundregisteret. Det er viktig å bemerke seg at omsetningstallene refererer til de samlede inntektene bedriftene oppgir. Dette er i all hovedsak salgsinntekter, men kan i enkelte tilfeller inneholder andre inntekter, eksempelvis salg av aktiva, inntekter fra restrukturering innad i konsernstrukturer, o.l. Dette er ikke korrigert for i disse tallene.

Vedlegg 2: Metodikk

I dette vedlegget går vi gjennom hvordan vi har kategorisert eksporten i næringer, og dernest hvordan vi fordeler eksporten på kommuner.

Eksportkategorisering

I denne rapporten har vi brukt SSBs data fra to hovedkilder. Den første er utenriksstatistikken og den andre er utenriksregnskapet. Grunnen til at vi bruker to ulike kilder til utregning av kategorisering av eksporten er fordi det ikke eksisterer tjenesteeksport i utenriksstatistikken lenger tilbake i tid enn 2015.

De to kildene inneholder begge tall på eksport av henholdsvis varer og tjenester, men er ikke helt sammenlignbare. Utenriksstatistikken ser utelukkende på varer som produseres i Norge og selges til kunder i andre land, samt tjenester som leveres på tvers av landegrenser. Utenriksregnskapet viser i stedet utviklingen i Norges økonomiske posisjon mot utlandet. Ifølge SSB består utenriksregnskapet «av et drifts-, kapital- og finansregnskap. Driftsregnskapet viser eksport og import av varer og tjenester, avkastning på arbeid og kapital, og andre overføringer til og fra Norge. Kapitalregnskapet viser overføringer av kapital og immateriell kapital, som patenter. Finansregnskapet viser Norges beholdninger, transaksjoner og andre endringer i fordringer og gjeld overfor utlandet»⁵⁴.

For varestatistikken bruker vi 3-sifrede SITC-koder for å kategorisere eksporten. I tabellen under viser vi hvordan vi har kategorisert de rundt 260 varekoder. Navnene til de ulike varekoder finnes i SSB tabell 08819.⁵⁵

Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori
Landbruk og næringsmidler	001	Kraftintensiv industri	247	Kraftintensiv industri	523	Kraftintensiv industri	663	Maritim/offshore	742	Ferdigvare	882
Landbruk og næringsmidler	011	Kraftintensiv industri	248	Kraftintensiv industri	524	Ferdigvare	664	Maritim/offshore	743	Ferdigvare	883
Landbruk og næringsmidler	012	Kraftintensiv industri	251	Kraftintensiv industri	525	Ferdigvare	665	Maritim/offshore	744	Ferdigvare	884
Landbruk og næringsmidler	016	Annen industri	261	Annen industri	531	Ferdigvare	666	Maritim/offshore	745	Ferdigvare	885
Landbruk og næringsmidler	017	Annen industri	263	Annen industri	532	Ferdigvare	667	Annen industri	746	Annen industri	891
Landbruk og næringsmidler	022	Annen industri	264	Kraftintensiv industri	533	Kraftintensiv industri	671	Maritim/offshore	747	Annen industri	892
Landbruk og næringsmidler	023	Annen industri	265	Helse og life science	541	Kraftintensiv industri	672	Annen industri	748	Ferdigvare	893
Landbruk og næringsmidler	024	Annen industri	266	Helse og life science	542	Kraftintensiv industri	673	Maritim/offshore	749	Ferdigvare	894
Landbruk og næringsmidler	025	Annen industri	267	Annen industri	551	Kraftintensiv industri	674	Ferdigvare	751	Ferdigvare	895
Sjømat	034	Ferdigvare	268	Annen industri	553	Kraftintensiv industri	675	IKT	752	Annen industri	896
Sjømat	035	Ferdigvare	269	Ferdigvare	554	Kraftintensiv industri	676	IKT	759	Ferdigvare	897

⁵⁴ <https://www.ssb.no/utenriksokonomi/utenriksregnskap/statistikk/utenriksregnskap>

⁵⁵ Merk at vi her kategoriserer maritim og offshore leverandører sammen. Vi foretar deretter en splitt på maritim og offshore leverandører som er basert på ED sin årlige rapport som kan finnes her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/9bd56618045f497b82c59fe8e19ee026/10260504-01-utredning-av-aktiviteten-i-de-norske-energinaringene-i-2023.pdf>

For nærmere beskrivelse om fordelingen se avsnittet om «offshore leverandører» under.

Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori
Sjømat	036	Kraftintensiv industri	272	Kraftintensiv industri	562	Kraftintensiv industri	677	IKT	761	Ferdigvare	898
Sjømat	037	Kraftintensiv industri	273	Kraftintensiv industri	571	Kraftintensiv industri	678	IKT	762	Ferdigvare	899
Landbruk og næringsmidler	041	Annen industri	274	Kraftintensiv industri	572	Kraftintensiv industri	679	Ferdigvare	763	Annen industri	911
Landbruk og næringsmidler	042	Annen industri	277	Kraftintensiv industri	573	Kraftintensiv industri	681	IKT	764	Annen industri	931
Landbruk og næringsmidler	043	Kraftintensiv industri	278	Kraftintensiv industri	574	Kraftintensiv industri	682	Maritim/offshore	771	Annen industri	961
Landbruk og næringsmidler	044	Kraftintensiv industri	281	Kraftintensiv industri	575	Kraftintensiv industri	683	Annen industri	772	Annen industri	971
Landbruk og næringsmidler	045	Kraftintensiv industri	282	Annen industri	579	Kraftintensiv industri	684	Maritim/offshore	773		
Landbruk og næringsmidler	046	Kraftintensiv industri	283	Annen industri	581	Kraftintensiv industri	685	Helse og life science	774		
Landbruk og næringsmidler	047	Kraftintensiv industri	284	Annen industri	582	Kraftintensiv industri	686	Ferdigvare	775		
Landbruk og næringsmidler	048	Kraftintensiv industri	285	Annen industri	583	Kraftintensiv industri	687	Annen industri	776		
Landbruk og næringsmidler	054	Kraftintensiv industri	286	Annen industri	591	Kraftintensiv industri	689	Maritim/offshore	778		
Landbruk og næringsmidler	056	Kraftintensiv industri	287	Annen industri	592	Annen industri	691	Annen industri	781		
Landbruk og næringsmidler	057	Kraftintensiv industri	288	Annen industri	593	Annen industri	692	Annen industri	782		
Landbruk og næringsmidler	058	Kraftintensiv industri	289	Annen industri	597	Annen industri	693	Annen industri	783		
Landbruk og næringsmidler	059	Landbruk og næringsmidler	291	Helse og life science	598	Annen industri	694	Annen industri	784		
Landbruk og næringsmidler	061	Landbruk og næringsmidler	292	Annen industri	599	Ferdigvare	695	Annen industri	785		
Landbruk og næringsmidler	062	Kraftintensiv industri	321	Ferdigvare	611	Ferdigvare	696	Annen industri	786		
Landbruk og næringsmidler	071	Kraftintensiv industri	322	Ferdigvare	612	Ferdigvare	697	Annen industri	791		
Landbruk og næringsmidler	072	Kraftintensiv industri	325	Ferdigvare	613	Kraftintensiv industri	699	Annen industri	792		
Landbruk og næringsmidler	073	Olje og gass	333	Ferdigvare	621	Annen industri	711	Maritim/offshore	793		
Landbruk og næringsmidler	074	Olje og gass	334	Ferdigvare	625	Annen industri	712	Annen industri	811		
Landbruk og næringsmidler	075	Olje og gass	335	Ferdigvare	629	Maritim/offshore	713	Annen industri	812		
Landbruk og næringsmidler	081	Olje og gass	342	Ferdigvare	633	Maritim/offshore	714	Annen industri	813		
Landbruk og næringsmidler	091	Olje og gass	343	Kraftintensiv industri	634	Maritim/offshore	716	Ferdigvare	821		
Landbruk og næringsmidler	098	Olje og gass	344	Ferdigvare	635	Maritim/offshore	718	Ferdigvare	831		
Landbruk og næringsmidler	111	Annen industri	345	Ferdigvare	641	Annen industri	721	Ferdigvare	841		
Landbruk og næringsmidler	112	Kraft	351	Ferdigvare	642	Annen industri	722	Ferdigvare	842		
Landbruk og næringsmidler	121	Landbruk og næringsmidler	411	Ferdigvare	651	Annen industri	723	Ferdigvare	843		
Landbruk og næringsmidler	122	Annen industri	421	Ferdigvare	652	Annen industri	724	Ferdigvare	844		
Landbruk og næringsmidler	211	Annen industri	422	Ferdigvare	653	Annen industri	725	Ferdigvare	845		

Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori	Næring	Kategori
Landbruk og næringsmidler	212	Annen industri	431	Ferdigvare	654	Annen industri	726	Ferdigvare	846		
Landbruk og næringsmidler	222	Kraftintensiv industri	511	Ferdigvare	655	Annen industri	727	Ferdigvare	848		
Annen industri	223	Kraftintensiv industri	512	Ferdigvare	656	Annen industri	728	Ferdigvare	851		
Annen industri	231	Annen industri	513	Ferdigvare	657	Annen industri	731	Helse og life science	871		
Annen industri	232	Kraftintensiv industri	514	Ferdigvare	658	Annen industri	733	Helse og life science	872		
Annen industri	244	Kraftintensiv industri	515	Ferdigvare	659	Annen industri	735	Annen industri	873		
Annen industri	245	Kraftintensiv industri	516	Kraftintensiv industri	661	Annen industri	737	Maritim/offshore	874		
Annen industri	246	Kraftintensiv industri	522	Ferdigvare	662	Maritim/offshore	741	Ferdigvare	881		

For tjenesteeksporten har vi tatt utgangspunkt i utenriksregnskapet. Mer spesifikt fordeler vi tjenesteeksporten via tabell 09401. Vi fordeler eksporten på våre næringer ved følgende kategorisering:⁵⁶

Næring	Eksporttype
NA	Eksport av tjenester
Maritim/offshore	→ Bruttofrakter, utenriks sjøfart
Maritim/offshore	→ Driftsutgifter utenom bunkers, skipsfart
Maritim/offshore	→ Oljevirkksomhet, diverse tjenester
Maritim/offshore	→ Rørtransport
Kraft	→ Flaskehalsinntekter knyttet til transport av elektrisk kraft
Reiseliv	→ Reisetrafikk
NA	→ Andre tjenester
NA	→→ Samferdsel
Andre tjenester	→→→ Landtransport
Maritim/offshore	→→→ Supply
Andre tjenester	→→→ Luftfart
Maritim/offshore ⁵⁷	→→→ Tjenester tilknyttet transport
Andre tjenester	→→→ Post og budtjenester
NA	→→ Finans- og forretningstjenester, eksport
NA	→→→ Finans- og forsikringstjenester, eksport
Forretningstjenester	→→→ Revisjon, juridiske og tekniske tjenester
Forretningstjenester	→→→ Forskning og utvikling

⁵⁶ Merk at vi her kategoriserer maritim og offshore leverandører sammen. Vi foretar deretter en splitt på maritim og offshore leverandører som er basert på ED sin årlige rapport som kan finnes her: <https://www.regjeringen.no/contentassets/9bd56618045f497b82c59fe8e19ee026/10260504-01-utredning-av-aktiviteten-i-de-norske-energinaringene-i-2023.pdf>

For nærmere beskrivelse om fordelingen se avsnittet om «offshore leverandører» under.

⁵⁷ Denne tjenestekategorien er hovedsakelig tilknyttet transport på vann som ikke er bruttofrakter.

Næring	Eksporttype
Forretnings tjenester	↔↔ Annen forretningsmessig tjenesteyting
NA	↔ Tjenester ellers
Andre tjenester	↔↔ Bygg og anlegg, reparasjon og installasjon
Andre tjenester	↔↔ Gjenvinning og søppelhåndtering
Andre tjenester	↔↔ Varehandel, hotell og restaurant
Andre tjenester	↔↔ Forlagsvirksomhet, film, musikk og kringkasting
IKT	↔↔ Teletjenester
IKT	↔↔ Informasjonstjenester
Andre tjenester	↔↔ Offentlige og private tjenester ellers

Det er verdt å merke seg at vi ikke kategoriserer «Finans- og forsikringstjenester, eksport». Denne kategori inneholder store deler som vi ikke tradisjonelt tenker på som eksport. Dette gjelder blant annet swap-kontrakter, ulike kurtasje i handel med utenlandske banker, «underwriting» og mye annet. For mer se IMF's manual for utenriksregnskaper.⁵⁸ Det er flere norske finansielle aktører som driver med eksempelvis forsikring for internasjonale kunder. Dette gjelder især innen maritim næring. Vi har hatt kontakt med flere finans- og forsikringsinstitusjoner, og disse melder om at de har ingen eller nesten ingen tradisjonell eksport. De største aktører innen maritim forsikring har omsetning for få milliarder kroner. Gitt at kategorien inneholder eksport for 100 milliarder kroner, er det dermed klart at det ikke er denne forsikringsaktiviteten som driver det.

Det er også noen spesialtilpasninger vi gjør, eller har gjort tidligere, for utvalgte næringer:

Offshore leverandører: I årets Eksportmelding har vi tatt utgangspunkt i Multiconsult sin 2024-rapport om internasjonal omsetning fra offshore leverandørene. Her benytter vi kategorisering av internasjonal omsetning, samt andelen av dette som er eksport for å finne ut hvor mye den norske offshoreindustrien har eksportert for i 2023. Siden tallene for offshore-eksporten ikke er klare for 2024 har vi gjort noen antakelser rundt andeler og vekst i offshore segmentet for å anslå 2024-tallene. Mer spesifikt har vi antatt at veksten i offshore segmentet tilsvarende veksten i SSB tabell 07096 for petroleumsrettet leverandørindustri og utvinnings-tjenesters omsetning til eksportmarked. Vi bruker også tidligere rapporter fra Rystad og Menon for å kartlegge eksportene i tidligere år. Den estimerte eksportsummen for offshore segmentet trekker vi så fra all den kartlagte eksporten i maritim/offshore segmentet. Vi antar at eksportandelen av internasjonal omsetning er lik for alle segmentene i Rystad sine rapporter. En viktig ting å merke seg med denne kartleggingen er at vi ikke bruker hele offshorenæringen som Rystad, Menon og Multiconsult kartlegger. Vi fjerner de delene av offshorenæringen som leverer maritime varer og tjenester. Disse putter vi tilbake i den maritime næringen, slik at det teller som maritim eksport.

Reiseliv: I årets Eksportmelding benytter vi tall på reiseliv fra SSB slik den er kategorisert i tabellene over. I tidligere Eksportmeldinger har vi derimot benyttet eksporttall fra reiselivs-næringen fra andre Menon-rapporter (som Menon, 2023⁵⁹), som har kartlagt eksporten fra reiselivsnæringen. Denne eksporten er noe forskjellig fra SSB sine totaltall. Når Menon har kartlagt eksport fra reiselivsnæringen i andre rapporter, har man beregnet utenlandske gjesters andel av omsetningen innen hver av de fem reiselivsbransjene (overnatting, servering,

⁵⁸ IMF (1993).

⁵⁹ Menon Economics (2023). Menons prognoser for norsk reiseliv mot 2030. Tilgjengelig [her](#).

opplevelser, transport og formidling), blant annet med utgangspunkt i data om utenlandske gjestedøgn (SSB, AirDnA, Kystverket) og anslag på forbruk per gjest (blant annet fra Innovasjon Norge). Dette gjør at vi får et lavere tall enn det SSB opererer med i Utenriksregnskapet. Vi mener likevel at det er mer representativt, fordi SSB sine tall blant annet inkluderer konsumet til arbeidsinnvandrere som er i landet i lengre perioder. Dette konsumet tilfaller ikke tradisjonelle aktører innen turismen og reiseliv og er derfor ikke representativ for næringen som man oftest definerer den. Vi har da plassert differansen mellom våre tall og SSB sine tall i «Andre tjenester»-bolken. Årsaken til at vi i årets Eksportmelding har benyttet SSB-tall er at Menon ikke har gjennomført en egen kartlegging av eksport fra reiselivsnæringen for 2024 når denne rapporten gis ut.

Helsenæringen: I årets Eksportmelding benytter vi tall på helsenæringen utarbeidet av Menon i rapporten «Helseindustriens eksport»⁶⁰. I denne rapporten tar vi utgangspunkt i en populasjon bestående av om lag 600 aktive helseindustribedrifter, og vi har sendt disse selskapene en spørreundersøkelse hvor vi blant annet stiller spørsmål om hvor mye de eksporterer. For de største eksportselskapene som ikke har svart på undersøkelsen har vi innhentet data på andre måter. Til sammen har vi eksportdata for 68 bedrifter. Totaltallet på eksport er noe forskjellig fra SSB sine tall for helseeksport. Våre eksporttall er høyere enn det som kan hentes fra SSB, noe som trolig kan tilskrives at varene og tjenestene som produseres vil være fordelt utover flere SITC-koder, hvorav noen blir kategorisert som annen industri. For å ta høyde for denne differansen har vi i Eksportmeldinger trukket differansen mellom SSB sin eksportverdi og Menons eksportverdi fra «Annen industri»-kategoriseringen.⁶¹

Geografisk eksportfordeling

For å fordele eksporten geografisk har vi i hovedsak brukt to metoder. Den første er å kartlegge eksporten for enkelte bedrifter. Dette har vi gjort ved å hente inn relevant offentlig informasjon og ved å kontakte en rekke av Norges største eksportbedrifter. Dette gjør at vi kan plassere store deler av eksporten med stor presisjon.

Den andre metoden er en mekanisk fordeling basert på regnskapsdata, fra Menons regnskapsdatabase. Denne inneholder regnskaper fra samtlige regnskapspliktige bedrifter tilbake til 1992. Mer spesifikt fordeler vi eksporten via omsetning til relevante bedrifter klassifisert etter SN-koder. Vi gjør en korreksjon som skal ta høyde for at store bedrifter eksporterer en større andel av sin eksport enn små bedrifter. Her bruker vi data fra Hernandez (2013)⁶². Det er viktig å notere seg at det er store diskusjoner i litteraturen om denne sammenhengen faktisk gjelder. Samtidig simulering der vi endrer denne eksportintensitets-faktoren viser at de regionale resultater er nokså stabile.

For de fleste næringer brukes denne metoden på den del av eksporten som ikke er kartlagt for enkelte bedrifter. Det er imidlertid noen unntak. Under gjennomgår vi hvordan eksporten er fordelt for hver næring.

Landbruk og næringsmidler: Landbruk og næringsmidler er fordelt via SN-kodene 01, 10, 11, og 12. Ingen ytterligere modifikasjoner er gjort.

Sjømat: For sjømatnæringen har vi data på fylkesfordelt eksport. Dette har vi brukt. Innad i hvert fylke har vi kommunefordelt eksporten på to måter. Den første gjelder oppdrett/havbruk

⁶⁰ Menon Economics (2025). Helseindustriens eksport. Tilgjengelig [her](#).

⁶¹ For enkelte tidligere Eksportmeldinger har vi kun hatt tilgjengelige eksporttall utarbeidet av Menon fra foregående år. I slike tilfeller har vi estimert næringens eksport for ønsket år ved å bruke Menon-tallene fra året før og ekstrapolert disse ved hjelp av vekstraten fra SSBs eksportstatistikk for næringen.

⁶² Hernandez (2013).

der vi har fordelt via omsetning produksjonskapasiteten på norske merder hentet fra Fiskeridirektoratet. For den delen av eksporten som gjelder hvitfisk har vi fordelt eksporten via fiskermanntallet.⁶³

Olje og gass: Olje og gass-eksporten er ikke kommunefordelt.

Kraftintensiv industri: For den manuelle delen av den kraftintensive industrien har vi fordelt eksporten via SN-kodene 16, 20, 22, 23, 24. Oslo kommune har betydelig omsetning innen den kraftintensive industrien. Dette er imidlertid i liten grad direkte knyttet til produksjon og vi har derfor nedjustert eksporten for Oslo. Vi har dessuten korrigert for lavere eksportandel innen sement- og betongproduksjon.

Maritim: Gjennom spørreundersøkelser har Menon i mange år kartlagt eksportandeler. Disse er konfidensielle, men er brukt i denne rapporten til å fordele eksporten innen maritim næring.

Offshore leverandører: Menon bruker her egen offshore leverandør-populasjon som er utarbeidet og kontinuerlig vedlikeholdt gjennom en rekke prosjekter og regnskap samt geografisk plassering fra bedriftene som inngår der.

Ferdigvare: Ferdigvareeksporten er fordelt etter SN-kodene 13, 14, 15, 18, 31. Vi har videre korrigert for at det er lite eksport knyttet til produksjon og salg av eksempelvis kjøkken. Her har vi fjernet relevante SN-koder på 5-sifret nivå.

IKT: Vi har fordelt IKT-eksporten via SN-kodene 26, 61, 62, 63.

Kraft: Vi har fordelt krafteksporten via data fra NVE på produksjon i normalår fra alle norske vannkraftverk.

Reiseliv: For å geografisk fordele eksporten tar vi utgangspunkt i overnattingsdøgn av personer som ikke bor i Norge for alle norske kommuner. Dette betyr at vi legger til grunn at utenlandske turistenes konsum er proporsjonalt med hvor deres overnattingsdøgn finner sted. Dette passer trolig ikke for den enkelte bedrift, men for den samlede reiselivseksport mener vi det er en rimelig antakelse.

Helse og life science: Vi har tidligere kartlagt Norges helse og life science-eksport (Menon, 2025)⁶⁴. I denne rapporten tar vi utgangspunkt i alle selskapene i helseindustrien. Disse selskapene har vi sendt ut en spørreundersøkelse til og har fått svar på hvor mye de eksporterer. Denne spørreundersøkelsen gjør at vi får plassert eksporten fra helseindustrien nøyaktig i landet.

Forretningstjenester: Eksporten av forretningstjenester er fordelt etter SN-kodene 69, 71, 72, 73, 74. Vi har fjernet en del av de store utenlandske revisjons- og konsulenthus da de i liten grad eksporterer tjenester.

Annen industri og andre tjenester: For disse to kategorier har vi fordelt basert på SN-koder for henholdsvis industri og tjenester som ikke er inkludert i ovenstående.

⁶³ <https://www.fiskeridir.no/registre/fiskermanntallet>

⁶⁴ Menon Economics (2025). Helseindustriens eksport - En nullpunktsanalyse med innsats- og resultatindikatorer

Vedlegg 3: Ringvirkninger

Aktiviteten i ulike næringer i økonomien er tett bundet sammen. Det betyr at endring i etterspørsel fra en næring vil påvirke aktiviteten i andre næringer og dermed norsk sysselsetting, verdiskaping og skatteinnngang. Vi kvantifiserer disse effektene for eksportnæringene ved hjelp av en ringvirkningsanalyse.

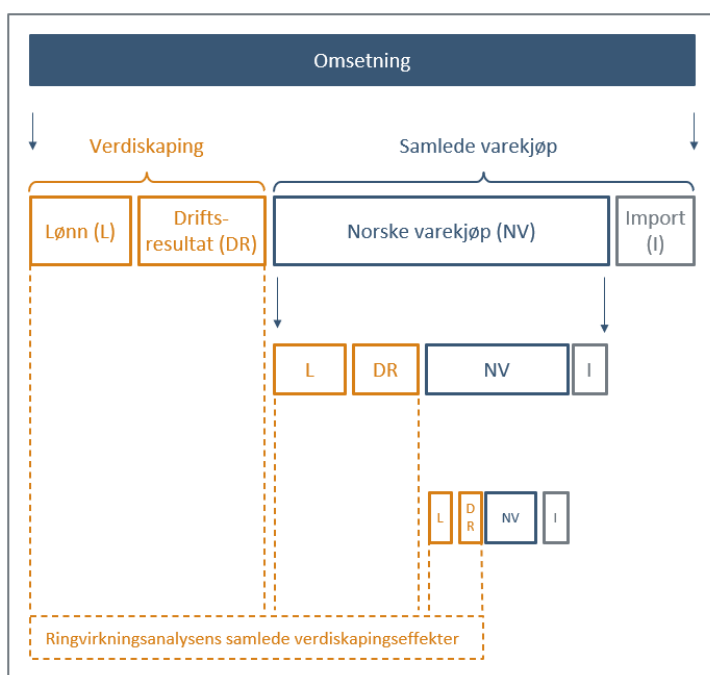
Etterspørselen etter produkter og tjenester fra eksportnæringene har to umiddelbare effekter. For det første understøttes sysselsetting i næringen, gjennom ansettelse av ansatte i eksportbedriftene. For det andre vil eksportnæringene etterspørre varer og tjenester fra andre næringer. I første omgang vil etterspørselen fra eksportnæringene understøtte sysselsetting hos de direkte leverandørene til næringen. I takt med en oppgang i leverandørnæringene vil også deres leverandører oppleve økt aktivitet. Denne effekten fortsetter i prinsippet uendelig langt ned i verdikjeden, dog med svakere effekt for hvert ledd i verdikjeden.

Teknisk sett kan man si at omsetningen til hver bedrift i hele verdikjeden kan deles opp i fire ulike kategorier:

- norske vare- og tjenestekjøp
- utenlandske vare- og tjenestekjøp
- lønnskostnader
- driftsresultat

Summen av de to sistnevnte utgjør det som kalles verdiskaping, mens norske vare- og tjenestekjøp danner omsetning for bedriftene i neste ledd av verdikjeden. Figuren til høyre viser en skisse av hvordan eksporten har effekter langt nede i verdikjeden. Summen av de oransje boksene i alle ledd utgjør de samlede verdiskapingseffektene. Dette er vist i stilisert form i figuren til høyre.

Som det ses fra figuren, vil all omsetning til sist omdannes til enten norsk verdiskaping eller import.

Vi har modellert etterspørselsimpulsen fra eksportnæringene til sine leverandører og dens effekter på sysselsetting med bakgrunn i SSBs kryssløpsanalyse. SSBs kryssløpsmatrise viser omfang av leveranser, sysselsetting, skatter og avgifter, samt import og eksport i 64 NACE-næringer⁶⁵. Med

⁶⁵ NACE-koder er en type næringskoder. De forteller hvilke næringer en bedrift tilhører. De norske nærings- eller NACE-kodene bygger på EU's felles kategorisering av bedrifter i ulike næringer, den såkalte NACE 2. I kryssløpsanalysene, som ofte er innmaten ringvirkningsanalyser bygges rundt, er bedriftene delt inn i 64 næringskoder.

bakgrunn i SSBs kryssløpsanalyse har Menon utarbeidet en ringvirkningsmodell hvor vi beregner sysselsettings- og verdiskapingseffekter av ulike former for tiltak eller endringer.

Like viktig som det er å forstå hva ringvirkninger er, er det å forstå *hva de ikke er*. Det viktigste å merke seg er at ringvirkninger ikke illustrerer en verden uten eksportnæringene – med andre ord, det er ikke tale om netto-effekter. I en hypotetisk verden uten eksportnæringene hadde langt de fleste som i dag jobber i næringen og i verdikjeden hatt en annen verdiskapende jobb. Dette gjelder også hvis man på sikt stenger ned olje- og gassproduksjonen. Dette skjer fordi den norske økonomien er omstillingsdyktig, som blant annet fremgikk klart i etterkant av oljeprisfallet i 2014. Videre bør det nevnes at ringvirkningsanalyser er helt lineære i input. Dette betyr at sysselsettingseffektene stiger eller faller med 10 prosent dersom eksporten stiger eller faller med 10 prosent. Økonomisk empiri peker på at sysselsettingsendringene vil være mindre enn endringen i omsetning. Videre baserer ringvirkningsanalyser seg på kryssløpstabeller som avspeiler de økonomiske strukturene på et gitt tidspunkt. Disse kan imidlertid endre seg over tid og det er især to ting som bidrar til dette. For det første endrer de seg langsomt over tid i takt med teknologiske og næringsmessige endringer i økonomien og for det andre endrer de seg når økonomien opplever store sjokk. Sistnevnte faktum gjør at det ikke anbefales å bruke ringvirkningsanalyser til kontrafaktiske analyser der man ønsker å besvare spørsmål som «*hva som skjer med økonomien hvis ...*».

Menon
Economics

Menon Economics

Sørkedalsveien 10 B, 0369 Oslo

+47 909 90 102

post@menon.no

menon.no